

POSLOVNO POROČILO

2014

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

KAZALO

I. Uvod	1
I. I Predstavitev Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti	1
I. II Organi Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti.....	2
II. Letno poročilo za leto 2014	4
Direktorjevo poročilo	4
1.1 Poudarki za leto 2014	5
1.2. Poslovno poročilo	10
1.2.1 Zakonske in druge podlage	10
1.2.2. Dolgoročni cilji	10
1.2.3 Letni cilji	11
1.2.4 Ocena uspeha zastavljenih ciljev	14
1.2.4.1 Opisni kazalniki posameznih organizacijskih enot ZRC SAZU.....	14
1.2.4.2 Ocena uspeha in kazalniki uspešnosti	34
1.2.5 Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi	37
1.2.6 Nedopustne oziroma nepričakovane posledice pri izvajanju programa dela	37
1.2.7. Ocena učinkov poslovanja na druga področja	38
1.2.8 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti glede na opredeljene standarde in merila.....	39
1.2.9 Ocena notranjega nadzora javnih financ	39
1.2.10 Povzetek poročila notranjega revizorja.....	39
1.2.11 Druga pojasnila.....	40
a) Poročilo o realiziranih stroških materiala in storitev, stroških dela in drugih stroških s kratkimi pojasnili.....	40
b) Poročilo o uporabljenih politikah amortiziranja, obračunu amortizacije po vrstah sredstev in obračunu amortizacije po vrstah dejavnosti.....	42
c) Poročilo o realiziranih investicijah in investicijskih vlaganjih	43
d) Analiza kadrovanja in kadrovske politike.....	43
e) Poročilo o ravnanju s stvarnim premoženjem	45
1.3 Računovodsko poročilo	46
1.3.1 Računovodske smernice	46
1.3.2 Računovodski izkazi	47
1.3.3 Pojasnila posameznih postavk v računovodskih izkazih	57
1.3.4 Obrazložitev največjih odstopanj glede na predhodno leto in glede na program dela in finančni načrt.....	60
1.4 Zaključni del letnega poročila	61

I. UVOD

I.1 Predstavitev Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti

Matična številka: 5105498

Davčna številka: SI38048183

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljevanju ZRC SAZU) je raziskovalna organizacija s pravicami in dolžnostmi javnega raziskovalnega zavoda, ki izvaja temeljne, aplikativne in razvojne raziskave ter infrastrukturno dejavnost kot javno službo v okviru nacionalnega raziskovalnega programa ter skupaj s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti (v nadaljevanju SAZU) izvaja skupni dolgoročni program *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda*.

ZRC SAZU je ustanovila SAZU z aktom o ustanovitvi dne 19. 11. 1981. S 37. členom Zakona o SAZU je ZRC SAZU dobil pravice in dolžnosti javnega raziskovalnega zavoda.

Sedež ZRC SAZU je na Novem trgu 2 v Ljubljani. Glavnino sredstev za delovanje dobiva z Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS (v nadaljevanju ARRS), ki zagotavlja sredstva za ustanoviteljske oziroma infrastrukturne obveznosti ter preko javnih razpisov financira izvajanje raziskovalne dejavnosti. Zaposleni se redno prijavljajo na različne domače in mednarodne razpise za pridobitev dodatnih sredstev za raziskovalno delo.

Način in pogoje pridobivanja določajo: Zakon o SAZU v svojem 29. členu, Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti, Pravilnik o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti, Pravilnik o infrastrukturnih obveznostih zavodom, ki opravljajo raziskovalno dejavnost, Pravilnik o Ciljnih raziskovalnih programih ter Uredba o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti, financirane iz Proračuna RS. Poleg tega del sredstev za svoje delovanje pridobimo na trgu in iz mednarodnih razpisov.

Na podlagi Zakona o poslovnem registru Slovenije (Uradni list RS, št. 49/06 in 33/07 – ZSReg-B) je Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve s 1. 1. 2008 določila glavno dejavnost, ki je vpisana v Poslovni register Slovenije:

- Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike;
- kot podrazred ostalih dejavnosti smo 22. 2. 2008 vpisali še:
- Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju naravoslovja in tehnologije.

Organiziranost ZRC SAZU

V sklopu ZRC SAZU deluje:

- 17 inštitutov in Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje,
- Raziskovalna postaja Maribor, Raziskovalna postaja Nova Gorica, Raziskovalna postaja Prekmurje, Regijska raziskovalna enota Tolmin,
- Založba ZRC,
- Zemljepisni muzej.

Inštituti in sekcija:

1. Biološki inštitut Jovana Hadžija (BIJH)
2. Družbenomedicinski inštitut (DMI)
3. Filozofski inštitut (FI)
4. Geografski inštitut Antona Melika (GIAM)
5. Glasbenonarodopisni inštitut (GNI)
6. Inštitut za antropološke in prostorske študije (IAPŠ)
7. Inštitut za arheologijo (IZA)
8. Inštitut za kulturno zgodovino (IKZ)

9. Inštitut za raziskovanje krasa (IZRK)
10. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša (ISJFR)
11. Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije (ISIM)
12. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede (ISLLV)
13. Inštitut za slovensko narodopisje (ISN)
14. Muzikološki inštitut (MI)
15. Paleontološki inštitut Ivana Rakovca (PIIR)
16. Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta (UIFS)
17. Zgodovinski inštitut Milka Kosa (ZIMK)
18. Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje (SIR)

I. II Organi Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti

Upravni odbor ZRC SAZU

22. aprila 2011 je bila na podlagi zakona o Spremembah in dopolnitvah zakona o raziskovalni dejavnosti (Ur. l. RS, št. 9/2011) v Statutu ZRC SAZU sprejeta nova sestava Upravnega odbora ZRC SAZU.

Tega sestavljajo:

- štiri člani, ki jih imenuje ustanoviteljica SAZU,
- štiri člani, ki jih izvoli Kolegij ZRC SAZU izmed delavcev, zaposlenih na ZRC SAZU,
- en član, ki ga imenuje Kolegij ZRC SAZU na predlog direktorja ZRC SAZU iz vrst predstavnikov uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti.

UO ZRC SAZU se je konstituiral 12. 10. 2011 za mandatno obdobje do 12. 10. 2015. Izvoljeni in imenovani so bili naslednji člani:

- dr. Radivoj Riha (predsednik),
- dr. Petra Svobljšek (podpredsednica),
- dr. Lučka Lorber, Univerza v Mariboru
- akademik dr. Andrej Kranjc,
- Zoran Mezeg, upravni direktor SAZU,
- dr. Barbara Murovec,
- akademkinja dr. Dragica Turnšek,
- dr. Anton Velušček,
- akademik dr. Mitja Zupančič,
- dr. Oto Luthar, direktor ZRC SAZU, član po položaju.

Znanstveni svet ZRC SAZU

ZS ZRC SAZU šteje 13 članov:

- osem članov izvolijo raziskovalci ZRC SAZU iz vrst znanstvenih sodelavcev, višjih znanstvenih sodelavcev in znanstvenih svetnikov, odgovornih nosilcev raziskovalnih projektov ZRC SAZU,
- štiri člani imenuje Predsedstvo SAZU iz ustreznih razredov,
- direktor ZRC SAZU je član ZS ZRC SAZU po položaju.

ZS ZRC SAZU se je konstituiral 4. 4. 2012 za mandatno obdobje štirih let do 4. 4. 2016, v naslednji sestavi:

dr. Aleš Smrekar, predsednik,
dr. Janja Žitnik Serafin, podpredsednica,
dr. Darjenka Mihelič, v p.
dr. Matija Ogrin,
dr. Marjeta Šašel Kos,
dr. Jožica Škofic,
dr. Borut Telban,
dr. Nadja Zupan Hajna,

izr. članica SAZU dr. Tatjana Avšič-Županc,
akad. prof. dr. Matija Gogala,
akad. prof. ddr. Jože Krašovec,
izr. član SAZU dr. Peter Štih,
dr. Oto Luthar, direktor ZRC SAZU, član po položaju.

Direktor ZRC SAZU

Prof. dr. Oto Luthar; mandatno obdobje: 1. 10. 2012 do 30. 9. 2017

Delavci s posebnimi pooblastili

Pomočnice direktorja

- Vanda Baloh – finančno in ekonomsko področje; mandatno obdobje: 1. 7. 2013 do 30. 6. 2017
- mag. Jerneja Fridl – področje aplikativnih raziskav; mandatno obdobje: 1. 12. 2013 do 30. 11. 2017
- dr. Mimi Urbanc – področje mednarodnih projektov; mandatno obdobje: 1. 5. 2014 do 30. 4. 2018
- Tanja Valte – upravno in kadrovsko področje; mandatno obdobje: 1. 7. 2013 do 30. 6. 2017

Predstojniki inštitutov, vodje enot

- Biološki inštitut Jovana Hadžija; predstojnik dr. Matjaž Kuntner
- Družbenomedicinski inštitut; predstojnica dr. Duška Knežević Hočevar
- Filozofski inštitut; predstojnik dr. Rado Riha
- Geografski inštitut Antona Melika; predstojnik dr. Drago Perko
- Glasbenonarodopisni inštitut; predstojnica dr. Marjetka Golež Kaučič do 31. 10. 2014; od 1. 11. 2014 dalje vršilka dolžnosti predstojnika
- Inštitut za antropološke in prostorske študije; predstojnik dr. Ivan Šprajc
- Inštitut za arheologijo; predstojnica dr. Jana Horvat
- Inštitut za kulturno zgodovino; vršilec dolžnosti predstojnika dr. Oto Luthar
- Inštitut za raziskovanje krasa; predstojnik dr. Tadej Slabe
- Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša; predstojnik dr. Marko Snoj
- Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije; predstojnica dr. Marina Lukšič-Hacin
- Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede; predstojnik dr. Marko Juvan
- Inštitut za slovensko narodopisje; predstojnica dr. Ingrid Slavec Gradišnik
- Muzikološki inštitut; predstojnica dr. Metoda Kokole
- Paleontološki inštitut Ivana Rakovca; predstojnica dr. Špela Goričan
- Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta; predstojnica dr. Barbara Murovec
- Zgodovinski inštitut Milka Kosa; predstojnica dr. Petra Svoltjšak
- Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje; vodja dr. Tanja Petrović
- Založba ZRC SAZU; vodja mag. Aleš Pogačnik
- Raziskovalna postaja Maribor, Raziskovalna postaja Petanjci; vodja dr. Maja Godina Golija
- Raziskovalna postaja Nova Gorica; vodja dr. Danila Zuljan Kumar

Kolegij ZRC SAZU

Kolegij ZRC SAZU sestavljajo direktor, pomočnice direktorja ZRC SAZU, predstojniki inštitutov in vodje Založbe ZRC SAZU in vodje raziskovalnih postaj.

II. LETNO POROČILO ZA LETO 2014

Direktorjevo poročilo

Čeprav je tudi preteklo leto zaznamovalo zmanjšanje proračunskih sredstev za raziskovalno delo, tega ni mogoče v enakem razmerju (prek 20 % v zadnjih treh letih) razbrati v obsegu dejavnosti ZRC SAZU v preteklih 12 mesecih. Zadovoljni smo, da se krčenje sredstev ni odražalo v občutnejšem zmanjšanju števila projektov. Večino načrtovanih projektov smo namreč uspeli pridobiti – tudi na evropskih razpisih. Tudi črpanje sredstev pridobljenih projektov je potekalo po pričakovanju, kar je v veliki meri zasluga projektne oz. mednarodne pisarne. Velike težave pa še naprej povzročajo zamujeni razpisi za raziskovalna sredstva, pri čemer je treba posebej omeniti strukturne sklade, kjer nova finančna perspektiva, točneje slovenska adaptacija nanjo, že močno zamuja. Kronične zamude in zamiki napovedanih objav razpisov (projektni razpis, rezultati razpisa Agencije za knjige, razpisi za vse redkejšje ciljne projekte ...) vnašajo še dodaten nemir in nejevoljo med že tako izčrpane raziskovalke in raziskovalce. Zagotavljanje minimalnih finančnih pogojev za delo je povezano z ogromno energije. Z osnovno eksistenco povezana finančna negotovost sedaj pesti tudi raziskovalke in raziskovalce srednje in starejše generacije, saj pogodbe o zaposlitvi za določen čas niso zagotovilo za mirno in nemoteno delo. Pod najhujšim pritiskom seveda še naprej ostajajo mladi kolegice in kolegi, ki si zaradi negotovih razmer ne morejo urediti najosnovnejših življenjskih razmer. Vse to nedvomno vpliva na našo konkurenčnost znotraj in zunaj Slovenije. Kogice in kolegi na univerzah so kljub slabim razmeram še vedno v boljšem položaju, primerjave z državami, po katerih se radi zgledujemo (Avstrija, Nizozemska, Danska ...), pa so postale že prav mučne.

Kljub naštetemu ZRC SAZU glede na raziskovalne rezultate v večini panog še vedno sodi v vrh znanstvene produkcije v Sloveniji, še naprej pa uspešno širimo tudi mednarodno sodelovanje. Podobno velja za naše vključevanje v pedagoške programe, o čemer priča naraščajoče število habilitiranih predavateljic in predavateljev. Vse več je tudi daljših predavateljskih gostovanj na tujih univerzah. Slednje je eden temeljnih pogojev za vključevanje v mednarodne raziskovalne konzorcije, tu in tam pa tovrstno sodelovanje odpira vrata za vključitev najmlajših raziskovalk in raziskovalcev, ki sami še nimajo vzpostavljene mednarodne raziskovalne mreže.

Kljub zmanjšanemu programu smo lahko še vedno zadovoljni tudi z našo založniško dejavnostjo, v okviru katere si želimo povečati izdajanje rokopisov avtorjev iz tujine.

Ker ministrstvo še vedno ni dovetno za naše predloge (tj. Predlog zakona o raziskovalni in inovacijski dejavnosti, poziv Nacionalnega sveta za humanistiko pri ARRS) za spremembo načina organiziranja in financiranja, moramo v naslednjih dveh letih še za spoznanje bolj paziti, da aktualna situacija ne bo vplivala na kakovost našega dela. Kljub omejitvam moramo raziskovalkam in raziskovalcem zagotavljati vsaj minimalne razmere za delo doma in gostovanja v tujini. Če bomo poskušali zmanjšati tudi najosnovnejše standarde, v kratkem ne bomo sposobni zadostiti vsem zahtevnejšim merilom za predstavitev naših raziskovalnih rezultatov in še bolj zahtevnim pogojem za pridobivanje sredstev.

1.1 Poudarki za leto 2014

Število raziskovalnih projektov

	št. projektov
ZRC SAZU nosilec	50
ZRC SAZU sodelujoči	33
podaljšani projekti	11
Skupaj	94

Število raziskovalnih programov

	št. programov
ZRC SAZU nosilec	17
ZRC SAZU sodelujoči	1
Skupaj	18

Število projektov iz Okvirnega programa (OP) Evropske unije in višina sredstev v evrih

Iz OP EU smo izvajali 10 projektov: 3 iz podprograma Sodelovanje, 3 iz podprograma Zmožljivosti, 2 iz podprograma Znanost za družbo in po 1 iz programa HERA in ICT. Realizirani prihodki znašajo 291.000,00 EUR.

Število projektov, financiranih iz drugih mednarodnih virov in višina sredstev v evrih

Poleg desetih zgoraj omenjenih smo izvajali še 22 projektov iz različnih programov: 16 iz programov Evropskega teritorialnega sodelovanja, 2 iz programa COST, 2 iz programa Kultura oz. Ustvarjalna Evropa, 1 iz programa Evropa za državljane in 1 iz drugih programov. Ustvarjeni prihodki znašajo 753.000,00 EUR.

Trije najpomembnejši dogodki na ZRC SAZU

- Organizacija 23. delavnice Delovne skupine za raziskovanje evropske vegetacije (European Vegetation Survey), Ljubljana, 8.–11. 5.
- Organizacija 22. mednarodne krasoslovne šole Klasični kras: Kras in mikroorganizmi, Postojna, 16.–20. 6.
- Organizacija mednarodne delavnice Art Historical Research in Context. Teaching and Exhibiting Modern Art before and after 1945, Ljubljana, 15.–16. 12.

Do pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Mednarodna zgodovinsko-literarna nagrada grofa Emila in grofice Janje Auersperg: Miha Preinfalk za znanstveno monografijo *Plemiške rodbine na Slovenskem, 18. stoletje, 1. del, od Andriolijev do Zornov*. Ljubljana, Viharnik 2013.
- Odkritje dveh večjih arheoloških najdišč na vzhodu mehiške države Campeche.
- Razvoj orodja za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma: Orodje OPSA, prosto dostopen instrument na spletu, ki vključuje priročnik, vprašalnik in programirano datoteko za vrednotenje podatkov ter samodejno izdelavo ocene psihosocialnih tveganj.
- Sklenitev raziskav slovenske literarne kulture z vzpostavitvijo spletišča *Prostor slovenske literarne kulture* (v sodelovanju s Filozofsko fakulteto UL), izdajo *Literarnega atlasa Ljubljane* avtorjev Marjana Dolgana, Jerneje Fridl in Mance Vovk in debatno kavarno na 30. slovenskem knjižnem sejmu.
- Znanstvena revija *Dve domovini / Two Homelands* je prejela priznanje "Odlični v znanosti" na področju družboslovja.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

- Ahačič, Kozma. *The history of linguistic thought and language use in 16th century Slovenia, (Thought, society, culture, vol. 1)*. Frankfurt am Main [etc.]: P. Lang, cop. 2014. 329 str.
- Moreau, Luc, Odar, Boštjan, Higham, Thomas, Horvat, Aleksander, Pirkmajer, Darja, Turk, Peter. Reassessing the Aurignacian of Slovenia: techno-economic behaviour and direct dating of osseous projectile points. *Journal of Human Evolution*, ISSN 0047-2484. [Print ed.], 2014, str. 1–23.
- Kuntner, Matjaž, Agnarsson, Ingi, Li, Daiqin. The eunuch phenomenon: adaptive evolution of genital emasculation in sexually dimorphic spiders. *Biological reviews*, ISSN 1464-7931, 2014, 18 str.
- Culver, David C., Pipan, Tanja. *Shallow subterranean habitats: ecology, evolution, and conservation*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, 2014. XXII, 258. str.
- Vesel, Matjaž. *Copernicus: Platonist astronomer-philosopher: cosmic order, the movement of the Earth, and the scientific revolution*. Frankfurt am Main [etc.]: P. Lang, cop. 2014. 451 str.

Najpomembnejši nakupi raziskovalne opreme (v evrih)

Oprema za pripravo geoloških vzorcev – diamantna žaga za kamnine	6.081,70
Fotoaparat za pripravo visoko kakovostnih digitalnih posnetkov originalnih virov	4.587,68
Trokanalni multimeter za izvajanje terenskih geografskih meritev	3.538,37
Oprema za pripravo geoloških vzorcev – dograditev sistema za mikroskopiranje	2.624,28

Število mladih raziskovalcev

V letu 2014 se je usposabljal 38 mladih raziskovalcev.

Število raziskovalcev, razdeljeno glede na spol raziskovalcev

	31. 12. 2014
raziskovalci	111
raziskovalke	129
SKUPAJ	240

Število raziskovalcev, vključenih v pedagoški proces

V pedagoški proces je bilo vključenih 100 raziskovalcev.

Število odličnih tujih uveljavljenih znanstvenikov, gostujočih na ZRC SAZU

Obiski tujih uveljavljenih znanstvenikov na ZRC SAZU niso imeli značaja gostovanja.

Stopnja odpisanosti raziskovalne opreme

Stopnja odpisanosti raziskovalne oprema znaša 44 %.

Realizacija programa dela v odstotku

Program dela je bil izveden 100-%, saj so bili doseženi vsi pomembni cilji.

Delež celotnih prihodkov, pridobljenih na podlagi sodelovanja z gospodarstvom

Delež celotnih prihodkov, pridobljenih na podlagi sodelovanja z gospodarstvom, znaša 1,4 % celotnih prihodkov.

Učinki Zakona o uravnoteženju javnih financ (v nadaljevanju ZUJF)

Število upokojitev na podlagi ZUJF

Na podlagi ZUJF, ki določa, da delavcem, ki na dan uveljavitve tega zakona izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, je na ZRC SAZU štirim sodelavcem prenehala veljati pogodba o zaposlitvi.

Število podaljšanih pogodb o zaposlitvi za zaposlene, ki so izpolnjevali pogoje za upokojitev skladno z določili ZUJF

Zaradi zagotovitve nemotenega delovnega procesa je ZRC SAZU skladno s prvim odstavkom 188. člena ZUJF, sklenil dogovor o nadaljevanju dela z enim sodelavcem.

Sprememba števila zaposlenih (stanje 31. 12. 2014 v primerjavi z 31. 12. 2013)

Na dan 31. 12. 2014 je bilo na ZRC SAZU zaposlenih 315 sodelavcev, leto prej 317, kar pomeni, da se je število znižalo za 0,65 %.

Odstotek znižanja stroškov dela na podlagi ZUJF, ZIPRS1415 in Dogovora o dodatnih ukrepih na področju plač in drugih storitev v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ v obdobju 1. 6. 2013 do 31. 12. 2014

Lansko znižanje stroškov dela zaradi učinkov navedenih predpisov je znašalo 2,4 %, v letu 2014 so se stroški dela zaradi dodatnih ukrepov in kljub izplačilu zaostalih napredovanj znižali še za dodatnih 2,31 %.

Izplačane odpravnine (bruto-bruto) v evrih

V letu 2014 smo izplačali odpravnine ob upokojitvi v višini 43.472,87 EUR ter odpravnine zaradi prenehanja delovnega razmerja za določen čas v višini 1.112,25 EUR. Pri tem želimo opozoriti, da financer še ni uredil ustreznega zagotavljanja namenskih sredstev za izplačilo odpravnin po prenehanju delovnega razmerja za določen čas, kar bo glede na veliko število pogodb o zaposlitvi za določen čas v prihodnje postalo resen problem.

Pojasnilo o avtorskih pogodbah, skladno s 184. členom ZUJF

Pri izvajanju svoje dejavnosti upoštevamo določilo druge in tretje alineje prvega odstavka 184. člena ZUJF, ki dovoljuje sklepanje avtorskih in podjemnih pogodb za izvajanje raziskovalnega dela v javnih raziskovalnih zavodih. Skladno z drugim odstavkom 184. člena ZUJF Upravni odbor ZRC SAZU daje soglasje k sklepanju avtorskih pogodb, ki niso neposredno povezane z raziskovalnim delom.

Pojasnilo o izobraževanju skladno s 185. členom ZUJF

Na ZRC SAZU je imelo v letu 2014 petnajst zaposlenih sklenjeno pogodbo o izobraževanju. Novih pogodb v skladu s 185. členom nismo skleпали.

Realiziran presežek prihodkov (odhodkov) nad odhodki (prihodki) po načelu nastanka poslovnega dogodka in po načelu denarnega toka

V letu 2014 je bil realiziran presežek prihodkov nad odhodki v višini 208.992 EUR po načelu nastanka poslovnega dogodka. Presežek prihodkov na delu javne službe v višini 162.076 EUR je izkazan izključno zaradi izpolnjevanja določila 7. odstavka 33. člena Uredbe o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti financirane iz Proračuna Republike Slovenije, ki pravi, »če raziskovalna organizacija pri izvajanju programa oziroma projekta uporablja raziskovalno opremo, ki je že v celoti amortizirana in ne more obračunati amortizacije, oziroma če znesek sredstev, prejetih od financerja, za pokrivanje stroškov amortizacije presega znesek stroškov amortizacije obračunskega obdobja, se za razliko prihodkov iz tega naslova oblikuje presežek prihodkov nad odhodki. Presežek iz tega naslova pa se razporedi za investiranje v nakup raziskovalne opreme ali sredstva vrne v proračun, skladno z normativnimi akti, ki urejajo razporejanje presežka prihodkov nad odhodki.« Skladno z določili bo izkazani presežek razporejen za investiranje v nakup opreme, potrebne za izvajanje raziskovalne dejavnosti.

Presežek prihodkov na delu tržne dejavnosti je znašal 46.916 EUR.

Po načelu denarnega toka je presežek prilivov nad odlivi znašal 1.028.131 EUR. Presežek je rezultat naslova prejetih avansov za evropske projekte in roka zapadlosti nastalih obveznosti v letu 2015.

Drugi poudarki

Sodelovanje v univerzitetnih diplomskih in podiplomskih programih

Krog sodelovanja s slovenskimi in tujimi univerzami se vsako leto širi. Od evropskih, avstralskih, ameriških, kanadskih in ruskih ustanov se je sodelovanje razširilo na ustanove v podsaharski Afriki, južni Ameriki in na Daljnem Vzhodu. Med ustanovami, s katerimi neprekinjeno sodelujemo že več let, so ob vseh slovenskih univerzah in visokošolskih ustanovah tudi univerze v ZDA (Columbia, Yale, Pittsburgh, Irwine, Boulder, Mineapolis/St. Paul idr.), univerze v Avstraliji (Canberra, Brisbane, Cairns, Melbourne idr.), v Afriki (Adis Abeba, Cape Town), Aziji (Singapore, New Delhi, Tokio idr.) in Evropi (Atene, Sofija, Skopje, Priština, Beograd, Cluj-Napoca, Zagreb, Reka, Pulj, Trst, Videm, Benetke, Padova, Gradec, Celovec, Salzburg, Innsbruck, Dunaj, Linz, Budimpešta, Bratislava, Praga, Varšava, Moskva, St. Petersburg, Berlin, Konstanz, Regensburg, Jena, Amsterdam, Pariz, London, Loughborough, Glasgow idr.). V tem omrežju se giblje okoli osemdeset raziskovalk in raziskovalcev, ki na ta način odpirajo vrata v vrsto raziskovalnih konzorcijev.

Potrditev dobrega dela na izobraževalnem področju nam je omogočilo pridobitev koncesije za **samostojno podiplomsko šolo**, v katero smo iz Univerze v Novi Gorici prenesli podiplomski program "Primerjalni študij idej in kultur". Z univerzo, katere soustanovitelji smo bili, od leta 2006 za sedaj ostajamo povezani prek dodiplomskih programov Slovenistika in Kulturna zgodovina, Mednarodnega študijskega programa "Migracije in medkulturni odnosi" (angl. European Master in Migration and Intercultural Relations) in doktorskega študijskega programa Krasoslovje, ki je tudi Krasoslovno študijsko središče Unesca (angl. *UNESCO Chair on Karst Education*). **Študij Migracije in medkulturni odnosi**, ki je plod sodelovanja med evropskimi in afriškimi univerzami pod vodstvom Univerze v Oldenburgu (Nemčija), že nekaj let izvajamo s podporo programa za mednarodno sodelovanje in izmenjavo študentov in profesorjev na področju visokega šolstva, Erasmus Mundus. Študij se osredotoča na človekove pravice, demokratične vrednote, socialno državo in trg dela, tj. na izzive, s katerimi se soočajo tako države članice EU kot globalni svet.

Založba ZRC

Založba ZRC je akademska založba, ki v prvi vrsti skrbi za objavlanje del posameznih inštitutov ZRC SAZU. Zalaga 14 strokovnih revij in izdaja izvirne znanstvene monografije, vključno s prevodi, leksikografskimi deli, kritičnimi izdajami virov in zemljevidi, ki izhajajo kot samostojne izdaje ali v kateri od skoraj 50 knjižnih (pod)zbirk. Dejavnost založbe zajema tudi elektronske medije (CD-plošče, prosto dostopne spletne publikacije) in avdiovizualno produkcijo. Od leta 2011 pod organizacijsko enoto Založba ZRC sodita še za humanistično in družboslovno literaturo specializirana knjigarna Azil in Atrij, javni prostor za promocijo znanstveno-raziskovalnega dela ZRC SAZU, ki se z več prireditvami na teden dejavno vključuje v kulturno in družabno življenje mesta. Z letnico 2014 je pri Založbi ZRC izšlo 60 monografij (14 monografij je izšlo zgolj v elektronski obliki), 26 številčk revij in več poizdaj slovarjev v novem slovarskem portalu Fran Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša. To je skoraj dvakrat manj kot v rekordnem letu 2011 in približno 10 % manj kot v letu 2013. Eden od glavnih razlogov za tak padec v letu 2014 sta zapoznena objava rezultatov razpisa ARRS za subvencioniranje znanstvenih monografij v letu 2014 (oktober) in odločitev, da monografije objavljamo s tekočo letnico izida (16 monografij s subvencijo iz 2014 bo izšlo v letu 2015). Na splošno lahko ugotovimo še, da se trend objavljanja (prosto dostopnih) elektronskih publikacij povečuje. Na predstavitvenem portalu publikacij je bilo konec leta 2014 objavljenih 209 monografij. Na portalu Biblos, ki je v prvi vrsti namenjen izposoji elektronskega gradiva za slovenske knjižnice, je objavljenih 129, na portalu Google Books 438 in na Applovem portalu iBookstore 3 publikacije ZRC. 14 e-knjig (med njimi je 10 knjig iz zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev*) bo v trgovini elektronskih knjig prišlo do marca 2015, njihovo elektronsko pretvorbo pa je v letu 2014 podprla Javna agencija za knjigo.

Nekaj revij in monografij je izšlo v soizdajateljstvu ali sozaložništvu. V 2014 so se tradicionalni partnerici, Slovenski akademiji znanosti in umetnosti pridružile še vrsta drugih ustanov: Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Ljubljansko geografsko društvo, Slovensko kulturno središče Planika Kanalska dolina, Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI), Klekljarsko društvo Polhov Gradec, Združenje vojaških gornikov Slovenije, Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani, Društvo avtomatikov Slovenije, Triglavski narodni park, Združenje Trubarjev

forum, Odsek za tehnologijo znanja Inštitut Jožef Stefan, Università degli Studi di Udine, dipartimento di Lingue e Letterature Straniere, Javno podjetje vodovod-kanalizacija, Geološki zavod Slovenije.

Leto 2014 je zaznamovalo še sprejetje dveh osnovnih organizacijskih dokumentov Založbe ZRC: nova različica Poslovnika Založbe ZRC in Uredniški priročnik Založbe ZRC.

V letu 2014 je Založba ZRC sodelovala na štirih sejmskih prireditvah, tudi na 30. slovenskem knjižnem sejmu v Cankarjevem domu, za katerega je Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede pripravil dve uspešni predstavitvi *Literarnega atlasa Ljubljane*. Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša je na sejmu dobil posebno priznanje za slovarski portal *Fran*.

V knjigarni Azil in Atriju ZRC je bilo v letu 2014 sedem rednih novinarskih konferenc in enajst drugih prireditev (okrogle mize, javne razprave), ki so bile povezane z delom založbe in jih je delno podprla Javna agencija za knjigo, med drugim tudi diskusijski večeri »Brez cinizma«. V dvorani Zemljepisnega muzeja ZRC SAZU na Gosposki ulici 16 ter v Mali dvorani ali Prešernovi dvorani na Novem trgu 4 je bilo še šest novinarskih konferenc, na katerih so svojo izdajateljsko dejavnost predstavili posamezni inštituti.

Knjigarna Azil je tudi v letu 2014 izpolnila poslanstvo akademske knjigarne, specializirane za humanistično in družboslovno literaturo. Izbor knjižnih del je primeren za zahtevnejše bralstvo, ki išče domačo in tujo strokovno literaturo z različnih področij. Poleg publikacij Založbe ZRC ponudba obsega izdaje večine slovenskih družboslovnih in humanističnih založb (publikacije SAZU, Založbe Krtina, Založbe Studia humanitatis, Založbe Sophia, Društva za teoretsko psihoanalizo, Založbe */cf, Študentske založbe, Založbe Sanje, Založbe Modrijan, Mladinska knjige idr.). Prenovljeni prostori knjigarne na Novem trgu 2 so opremljeni v skladu s potrebami knjigarne kot družabnega mesta srečevanja in javne razprave. S sestrsko kavarno LP ter z nasproti stoječo knjigarno Beletrina zaokrožujejo koncept knjigarniškega družabnega prostora. V Knjigarni Azil se redno odvijajo spremljevalne dejavnosti, katerih rdeča nit je spodbujanje bralne kulture in predstavitve aktualnih knjižnih izdaj in avtorjev.

Predstavitvene dejavnosti

Največji del predstavitvene dejavnosti ter kulturnih in družabnih prireditev, ki jih organizira ZRC SAZU, se odvija v Atriju ZRC, ki je leta 2014 skupno gostil 96 prireditev – literarnih večerov, predavanj, okroglih miz, novinarskih konferenc, javnih tribun, razstav, kongresov, simpozijev in družabnih srečanj. V letu 2014 smo nadaljevali z že tradicionalnimi prireditvami, kot so Generacije znanosti, Zajuckaj in zapoj in Harmonia Concertans – Stara glasba na Novem trgu.

Raziskovalne igralnice

Poletne raziskovalne igralnice že deset let zapored na spoznavanje znanosti privabljajo okrog 50 otrok v dveh starostnih skupinah. Ti se na sproščen način seznanijo z najbolj zanimivimi odkritji in dosežki posameznih inštitutov.

1.2 POSLOVNO POROČILO

1.2.1 Zakonske in druge podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika

- Zakon o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (Uradni list RS, št. 48/1994)
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 45/94, 8/96, 18/98, 36/00 in 127/06);
- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti (UPB-1 Uradni list RS, št. 22/06, 61/06, 112/07, 9/11);
- Pravilnik o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, 4/11, 72/11, 45/12, 96/13, 100/13, 92/14);
- Uredba o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti financirane iz Proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 103/11, 56/12, 15/14);
- Pravilnik o Ciljnih raziskovalnih programih (CRP) (Uradni list RS, št. 43/11, 6/12);
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02, 110/02, 127/06, 14/07, 109/08, 49/09, 38/210-ZUKN, 107/10, 11/11-UPB4, 14/13, 101/13);
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02-ZJF-C in 114/06-ZUE) s številnimi izvedbenimi predpisi;
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10, 104/10, 104/11).
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13).
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, 108/2009-UPB 13, 13/2010, 59/2010, 85/2010, 107/10, 35/11, 110/2011, 27/2012, 40/2012, 46/2013 ZUJF, 50/2014, 95/2014-ZUPPJS15);
- Uredba o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 53/08, 89/08, 94/2010 ZIU, 46/2013);
- Uredba o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Uradni list RS, 97/2009);
- Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Uradni list RS, 41/2012);
- Kolektivna pogodba za raziskovalno dejavnost s spremljajočimi aneksi (Uradni list RS, št. 5/1993, 18/1994-ZRPJZ, 50/1994, 45/1996, 40/1997, 51/1998 (73/1998 popr.), 39/1999-ZMPUPR, 106/1999, 107/2000, 64/2001, 84/2001 (85/2001 popr.), 61/2008, 61/2008, 67/2008, 83/2010, 89/2010, 40/2012, 46/2013);
- Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih s področja raziskovalne in razvojne dejavnosti (Uradni list RS, št. 86/2008/, 109/2008, 73/2011);
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 85/14-ZUJF B, 95/14-ZUJF C);
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415) (Uradni list RS, št. 101/13, 38/14, 84/14-ZIPRS1415-B, 95/14-ZIPRS1415-C);
- Dogovor o dodatnih ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ v obdobju od 1. 6. 2013 do 31. 12. 2014 (Uradni list RS, 46/2013);
- Navodili Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport številka 0140-23/2014/28 z dne 8.1.2015.

1.2.2 Dolgoročni cilji, ki izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oziroma področnih strategij in nacionalnih programov

Dolgoročni cilji delovanja, ki smo jih dosegli v letu 2014, so:

- izvajali smo sistematično temeljno raziskovanje na znanstvenih področjih, na katerih delujemo;
- uspešno smo se vključevali v mednarodne mreže in v ocenjevanje predložili sedem mednarodnih projektnih predlogov, v katerih je ZRC SAZU vodilni partner;
- s sofinanciranjem petih aplikativnih projektov in ene temeljne raziskave inštitutov ZRC SAZU na področju programa *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* smo s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti nadaljevali z načrtovanim dolgoročnim sodelovanjem med obema inštitucijama;
- povečanje obstoječega programskega financiranja;

- vzpostavitev večinskega institucionalnega financiranja javnega raziskovalnega zavoda;
- povečanje števila temeljnih, podoktorskih in aplikativnih raziskav;
- izvajanje projektov Ciljnega raziskovalnega programa;
- s klasičnimi in novodobnimi prijemi smo poskrbeli za učinkovito diseminacijo raziskovalnih rezultatov;
- raziskovalne skupine smo pomladili z novimi mladimi raziskovalci;
- proaktivno smo sodelovali s pristojnimi ustanovami, opozarjali na probleme in iskanje rešitev, ki bodo omogočale gospodarno poslovanje ter dolgoročni obstoj in razvoj zavoda;
- bili smo ključni akter v prizadevanjih za stabilno financiranje raziskovalne dejavnosti;
- aktivno smo sodelovali v Koordinaciji samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije.

1.2.3 Letni cilji, zastavljeni v obrazložitvi finančnega načrta ali v programu dela

Splošni cilji

- **Cilj: število raziskovalnih projektov in programov**

Število raziskovalnih projektov je višje od zastavljenega cilja. Na javnem razpisu za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2014 – razpis v letu 2013 (U. l. RS, št. 65/2013, 1. 7. 2013) je bilo izbranih 20 projektov, na 11 projektih pa je ZRC SAZU sodelujoča raziskovalna organizacija. Odobrena sta bila tudi oba projekta Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU na Javnem razpisu za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa *Zagotovimo.si hrano za jutri* v letu 2014 (U. l. RS, št. 15/2014, 28. 2. 2014). Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU pa sodeluje v CRP-u Gozdarskega inštituta Slovenije.

Dosegli smo zastavljene ciljne vrednosti glede števila raziskovalnih programov. Na Javnem pozivu za oddajo prijav za povečanje financiranja raziskovalnih programov (U. l. RS, št. 10/2014, 7. 2. 2014) je bilo povečano financiranje štirim raziskovalnim programom (P1-0236, P6-0061, P6-0101 in P6-0347) v skupnem obsegu 2,2 FTE.

- **Cilj: Število mladih raziskovalcev**

Zaradi uspešno zaključenih usposabljanj je število mladih raziskovalcev manjše od načrtovanega.

- **Cilj: Prijave projektov na ustrezne nacionalne razpise**

V letu 2014 smo redno spremljali nacionalne razpise, žal pa je bilo število razpisov resornega ministrstva, kakor tudi ostalih, zelo skromno. Glede na število prijav smo z dobljenimi projekti lahko zadovoljni, saj smo v letu 2014 na nacionalni ravni uspeli s prijavi: *Kartiranje habitatnih tipov 2014/15* (Ministrstvo za kmetijstvo in okolje), *Izbrani vidiki jezikovne situacije RS v vlogi presoje učinkovitosti njene veljavne zakonske ureditve* (Ministrstvo za kulturo), *Zbiranje, obdelava in preverjanje podatkov o jamah ter njihovo sporočanje* (ARSO – Ministrstvo za kmetijstvo in okolje), *Strokovni nadzor nad izvajanjem evidentiranja in iznosa posmrtnih ostankov iz kraških jam v letu 2014* (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti), *Ureditev in popis arhivskega gradiva slovensko-avstralskega literata Berta Pribca* (Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu), *Vzpostavitev in vzdrževanje spletnega portala Jezikovna politika RS* (Ministrstvo za kulturo) in *EtnoFletno: slovenska ljudska pesem in glasba na mobilnih napravah* (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport).

Ministrstvo za kulturo je zagotovilo tudi sofinanciranje dveh redno potekajočih dogodkov v Atriju ZRC: *Harmonia Concertans – Stara glasba na Novem trgu ter Zajuckaj in zapoj*. Prav tako smo z Uradom UNESCO podpisali pogodbe za sofinanciranje 22. krasoslovne šole: *Klasični kras, Raziskave v okviru programa IHP v letu 2014* in *IGCP UNESCO Project No. 598 – Environmental Change and Sustainability in Karst Systems: Relations to Climate Change and Anthropogenic Activities (2011–2016)*.

- **Cilj: Preoblikovanje sekcije za interdisciplinarno raziskovanje v inštitut**

Leta 2014 smo skupaj s spremembo Statuta ZRC SAZU začeli izvajati formalne postopke za preoblikovanje sekcije v inštitut. Do konca leta postopek še ni bil končan.

- **Cilj: Finančno-ekonomsko področje**

Skladno z zastavljenimi cilji na finančno-ekonomskem področju smo v letu 2014 nadaljevali z racionalnim poslovanjem, ki je omogočilo izpeljavo vseh obveznosti na prevzetih raziskovalnih programih in projektih ter ohranitev finančne stabilnosti zavoda. Osnovno vodilo pri poslovanju je bilo ohranjanje transparentnosti poslovanja in skrb za uspešno poslovanje na ravni inštitutov in zavoda.

ZRC SAZU si prizadeva za korenito spremembo načina financiranja raziskovalnega dela. Zavzemali se bomo za način, ki ga na tem področju predvideva predlog novega zakona o raziskovalni in inovacijski dejavnosti. Predlog zakona poleg obstoječih uvaja nove instrumente financiranja, kot so temeljne nacionalne raziskave, centri odličnosti, programi, namenjeni prenosu znanja iz javnih raziskovalnih zavodov v gospodarstvo in druge dele družbe, kompetenčni centri, programi v podporo sodelovanja gospodarstva in javnih raziskovalnih zavodov ter različne oblike mednarodnega sodelovanja. Pomembna novost, ki jo predvideva zakon, je t. i. »institucionalno financiranje«, ki vključuje sredstva za ustanoviteljske obveznosti, temeljne nacionalne raziskave ter raziskovalne in infrastrukturne programe. Obseg sredstev naj bi se določil za sedem let.

Cilji, povezani z infrastrukturo

- **Cilj: Ohraniti obseg infrastrukturne dejavnosti vsaj v obsegu predhodnega obdobja.**

Konec leta 2014 se je izteklo šestletno programsko obdobje infrastrukturnega programa *Naravna in kulturna dediščina*, zato smo v tem letu uspešno zaključili kar nekaj infrastrukturnih dejavnosti, ki so bile vezane tudi na iztekajoče raziskovalne projekte in programe. Opravljenega je bilo tudi veliko administrativnega dela, saj smo morali pripraviti Poročilo o rezultatih infrastrukturnega programa za obdobje od leta 2009 do leta 2014 in Prijavno vlogo za predložitev infrastrukturnih programov za novo šestletno obdobje 2015–2020. Z uspešno prijavo (93,10 %) smo bili uvrščeni v najvišjo kategorijo »vrhunski infrastrukturni programi«, s čimer smo si zagotovili šestletno obdobje financiranja in ohranili kvoto 23 FTE iz preteklega obdobja.

Cilji, povezani z mednarodnimi projekti

- **Cilj: Oblikovanje mreže domačih in tujih partnerskih ustanov, s katerimi se bomo lahko enakovredno potegovali za mednarodne projekte in krepitev prepoznavnosti.**

Pozornost smo posvetili mreženju zlasti s tujimi ustanovami, ki so uspešne na mednarodnih razpisih. Pri tem smo se naslonili na svoje že uveljavljene mreže in se s pomočjo spletnih predstavitev predstavili tudi širši akademski javnosti. Na različne načine smo poskušali krepiti prepoznavnost ustanove (članstva v mednarodnih organizacijah in društvih, udeležba na različnih dogodkih, sodelovanje z odličnimi raziskovalci itd.)

- **Cilj: Vključevanje v mednarodne konzorcije in oblikovanje lastnih konzorcijev**

Leta 2014 smo se vključili v vrsto mednarodnih konzorcijev. V nekatere smo bili povabljeni s strani partnerskih ustanov, s katerimi imamo že dolgoletne stike. V druge smo se vključili zahvaljujoč se mreženju in navezovanju stikov v povezavi s konkretnimi razpisi. Udeležili smo se nekaj dogodkov, namenjenih mreženju za potrebe konkretnih razpisov. Oblikovali smo sedem projektnih konzorcijev za različne razpise, med drugim za Obzorje 2020 ERC grant in Cooperation, Norveški mehanizem in mehanizem EGP.

Oblikovali smo 45 projektnih predlogov, največ iz centraliziranih program (Obzorje 2020 in drugih). Za razliko od prejšnjega leta smo se manj vključevali v konzorcije decentraliziranih predlogov, ker razpisov razen redkih izjem ni bilo. Med drugimi programi posebej izstopata Norveški finančni mehanizem in Mehanizem EGP.

	centralizirani programi		decentralizirani programi		drugi programi		skupaj
	k	p	k	p	k	P	
odobreni		7*		2**			9
neodobreni	4	7	1	3		6	21
v procesu evalvacije	1	16			1	2	20
oddani	5	30	1	5	1	8	50

k ... koordinator, p ... partner

*od teh 3 oddani leta 2013

** oddana leta 2013

- **Cilj: Usposabljanje in izobraževanje sodelavcev za prijavljanje projektov oziroma oblikovanje projektnih predlogov**

Tudi leta 2014 smo nadaljevali z načrtanimi aktivnostmi pri nujenju podpore v fazi prijave in fazi izvedbe projekta. Izvedli smo interni informativni dan *Strukturni in kohezijski skladi* in pripravili delavnico z naslovom *Pisanje projektnih predlogov*.

Cilji, povezani z mrežami raziskovalnih postaj

- **Cilj: Povezava raziskovalnih postaj v dinamične raziskovalne skupine**

Raziskovalne postaje so utrdile proces oblikovanja lastne raziskovalne identitete s koherentnimi področji raziskovanja, pri čemer se pripadnost izvornim inštitutom nadgrajuje s sodelovanjem, timskim delom in interdisciplinarnim pristopom.

Cilji, povezani s podiplomskimi programi

- **Cilj: Organizacija Podiplomske šole ZRC**

Preoblikovani podiplomski program *Primerjalni študij idej in kultur*, ki smo ga do preteklega študijskega leta izvajali v sodelovanju z Univerzo v Novi Gorici, od začetka študijskega leta 2014/2015 poteka samostojno na Podiplomski šoli ZRC. ZRC SAZU kot ustanovitelj ostaja povezan s Podiplomsko šolo ZRC prek sodelovanja v njegovih organih in prek kolegov, ki sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju programa.

Cilji, povezani s prostori

- **Cilj: pridobitev 1/6 deleža denacionalizirane stavbe na na Trgu francoske revolucije**

Večji del prostorov, ki jih uporabljamo v stavbi na Trgu francoske revolucije 7 v Ljubljani, ima ZRC SAZU v najemu od Mestne občine Ljubljana. Del stavbe, ki v naravi predstavlja lokal v pritličju, pa je v lasti ZRC. Dne 1. 10. 2011 je postala pravnomočna odločba o vrnitvi 1/6 stavbe denacionalizacijskim upravičencem. Kljub ugovorom in pritožbam je upravni organ odločil, da je ZRC zavezanec za vrnitev 1/6 od 58/1000 deleža na stavbi. S pravnomočnostjo odločbe o denacionalizaciji je 1/6 prostorov v naši lasti postalo lastnina denacionalizacijskih upravičencev. Po ocenitvi GURS je vrednost naših prostorov ocenjena na 80.000 EUR, zato si prizadevamo z denacionalizacijskimi upravičenci skleniti dogovor o plačilu odškodnine za 1/6 prostorov in s tem ponovno pridobiti lastništvo nad celotnim prostorom. Glede na trenutno situacijo predvidevamo sprejemljiv razplet v letu 2015.

- **Cilj: V sodelovanju z Direktoratom za investicije na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport poiskati možnosti za reševanje prostorskih problemov**

Uspešno smo nadaljevali z investicijo za izgradnjo Raziskovalne postaje Barje ZRC SAZU na Igu. MIZŠ je na osnovi sprejetih dokumentov investicijo uvrstilo v proračun z rokom za dokončanje do leta 2017. Na osnovi projektantskega popisa in predračuna je bil izdelan Investicijski program, ki je bil 13. 6. 2014 potrjen s strani sofinancerja (MIZŠ). S sredstvi ministrstva smo kupili zemljišče in začeli s pripravami za pridobitev gradbenega dovoljenja. Pri tem se srečujemo s težavami, ki so povezane z izgradnjo priključkov na telekomunikacijsko in električno omrežje. Pričakujemo, da bo gradbeno dovoljenje izdano do srede marca 2015.

- **Adaptacija prostorov Raziskovalne postaje Nova Gorica ZRC SAZU**

V letu 2014 smo v dogovoru z najemodajalcem, Mestno občino Nova Gorica, adaptirali najete prostore, v katerih deluje naša raziskovalna postaja v Novi Gorici. Vložena sredstva bomo v prihodnjih letih obračunavali z najemnino. Glede na resnično slabo stanje prostorov smo s temeljito prenovo bistveno izboljšali delovne razmere sodelavk v Novi Gorici.

1.2.4 Ocena uspeha zastavljenih ciljev

1.2.4.1 Opisni kazalniki posameznih organizacijskih enot ZRC SAZU

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Raziskovalno delo sodelavk in sodelavcev Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU je utemeljeno v raziskovalnem programu *Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti* in deloma v raziskovalnem programu *Biografije, mentalitete, epohe* ter v tekočih projektih, ki vsebinsko dopolnjujejo in v segmentih nadgrajujejo programa. Raziskovanje časovno zajema obdobje od zgodnjega srednjega veka do sredine 20. stoletja. Temeljne raziskovalne usmeritve so: edicije virov za slovensko zgodovino, historična topografija in kolonizacija slovenskega prostora, upravna zgodovina, gospodarska in družbena zgodovina, s posebnim poudarkom na socialni in zdravstveni zgodovini, zgodovina plemstva na Slovenskem, slovenska zgodovina 19. in 20. stoletja, diplomatska zgodovina in zgodovina prve svetovne vojne. Posebna pozornost je bil v letu 2014 namenjena slovenskim humanistom, vprašanju okoljske zgodovine, vprašanju strategij in praks energetske oskrbe slovenskega prostora v preteklosti, nekaterim posebnim vprašanjem duhovne, družbene in pravne zgodovine. Na področju informatizacije je bila vzpostavljena spletna aplikacija za historično topografijo slovenskega prostora. Sodelavke in sodelavci inštituta pri pripravi *Novega Slovenskega biografskega leksikona*, in sicer v uredništvu (glavna urednica, področna urednica) in kot avtorji gesel.

Zgodovinski inštitut Milka Kosa je izdajatelj dveh knjižnih zbirk: *Thesaurus Memoriae*, ki jo sestavljajo tri serije – *Dissertationes*, *Fontes* in *Opuscula*, in *Studia diplomatica Slovenica*, prav tako s tremi serijami *Fontes*, *Monographiae* in *Personae*, ter samostojnih publikacij.

Zgodovinski inštitut Milka Kosa je aktivno sodeloval z Ministrstvom za obrambo, Ministrstvom za zunanje zadeve in Ministrstvom za kulturo ter s Pošto Slovenije, vse v sklopu obeleževanja 100-letnice 1. svetovne vojne; dejavno sodeluje tudi z Občinami Nova Gorica, Šempeter - Vrtojba, Miren - Kostanjevica in Brda.

Sodelovanje na mednarodnem področju je potekalo v okviru mednarodnih projektov *THETRIS – Thematic Touristic Route development with the Involvement of local Society* in *ZBORZBIRK: Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom*, v bavarskem projektu digitalizacije freisinških rokopisov in prek udeležb sodelavk in sodelavcev na mednarodnih konferencah ter v obliki soavtorstev znanstvenih monografij in zbornikov.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Mednarodni in interdisciplinarni simpozij: *Človek, narava in okolje med severnim Jadranom in vzhodnimi Alpami v predmodernih obdobjih*. Prešernova dvorana SAZU, 29.–31. 5.
- Mednarodna znanstvena konferenca: *Dimenzije prve svetovne vojne / Dimensions of the First World War*. Prešernova dvorana SAZU, 12. 11.
- 37. zborovanje Zveze zgodovinskih društev Slovenije (ZZDS): *Zgodovina je slastna. Kulturna zgodovina hrane. – 100 let od začetka prve svetovne vojne*. Prešernova dvorana SAZU in Atrij ZRC SAZU, 22.–24. 10.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Mednarodna zgodovinsko-literarna nagrada grofa Emila in grofice Janje Auersperg: Miha Preinfalk za znanstveno monografijo *Plemiške rodbine na Slovenskem, 18. stoletje, 1. del, od Andriolijev do Zornov*. Ljubljana, Viharnik 2013.
- Petra Svoltjšak, Bojan Godeša: *Italian interwar administration of Slovenian ethnic territory: Italian ethnic policy*. V: DORNIK, Wolfram (ur.), et al. *Frontwechsel: Österreich-Ungarns "Großer Krieg" im Vergleich*. Wien; Köln; Weimar: Böhlau, 2014, str. 303–323.
- Vabljen predavanje: Boris Golec: *Valvasors Grazer Nachkommen und das Slowenentum*. Vabljen predavanje na posvetovanju *Graz und Slowenen II / Gradec in Slovenci II* na Inštitutu za slavistiko Univerze Karla Franca v Gradcu, Gradec. 2.–3. 3.
- Vabljen predavanje: Miha Kosi: *The city of Ljubljana - the proposed town atlas*. Historic Towns Atlases in the Spatial Planning and Promotion of Cities. Inštitut za arheologijo in etnologijo, Poljska akademija znanosti, Wrocław, 17. 6.
- Organizacija okroglih miz *Gradovi na razpotju*, ki obravnavajo in opozarjajo na ogroženo grajsko kulturno dediščino, vzpostavitev spletne povezave s posnetki okroglih miz.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- B. Golec 2014. *Primož Trubar: prispevki k življenjepis*, (Elektronske znanstvene monografije (eZMono)). 1. elektronska izd. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU: Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU: Odsek za tehnologije znanja IJS, Ljubljana. <http://ezb.ijs.si/fedora/get/ezmono:ptz/VIEW/>.
- M. Preinfalk 2014. *Plemiške rodbine na Slovenskem: 17. stoletje. Del 1, Od Billichgrätzov do Zanettijev*. Viharnik, Ljubljana, 282 str.
- D. Mihelič (ur.) 2014. *Vizija raziskav slovenske gospodarske in družbene zgodovine*. Založba ZRC, Ljubljana, 386 str.
- P. Svoltjšak 2014. *Between losing and winning: the war balance - the Slovenian case. Europe's fraternal war 1914–1918*. Budapest: Kozep-és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány, str. 249–261.
- M. Kosi 2014. *The Beginnings of Medieval Towns in the Slovenian Lands and their Founders – Controversies and New Interpretations*. Towns and Cities of the Croatian Middle Ages. Hrvatski inštitut za povijest, Zagreb, str. 115–156.

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Na Umetnostnozgodovinskem inštitutu Franceta Steleta ZRC SAZU deluje sedem raziskovalcev, pet mladih raziskovalcev, pet strokovnih sodelavcev in dve uveljavljeni raziskovalki – univ. profesorici, ki z minimalno udeležbo ur sodelujeta na raziskovalnem programu kot dopolnilno zaposleni. Precejšen del sodelavcev je zaradi neustreznega financiranja raziskovalne skupine zaposlen delno in/ali za določen čas. Dolgotrajnim, nacionalno pomembnim nalogam pri raziskovanju slovenske umetnostne dediščine bi se bilo mogoče in nujno ob drugačni raziskovalni politiki posvečati precej bolj sistematično.

Raziskovalno delo na inštitutu je povezano v raziskovalni program *Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru* in posvečeno umetnosti od srednjega veka do 20. stoletja. Glavni poudarki v letu 2014 so bili namenjeni preučevanju naročništva v srednjem veku, umetnosti od 16.–18. stoletja, ljubljanski baročni umetnosti, fotografiji, slikarstvu, javnim spomenikom in arhitekturi 19. in 20. stoletja, samostanski umetnosti, vlogi bratovščin in umetnosti mesta Maribor. Pomemben sklop preučevanja je bila umetnostna topografija Slovenije, nadalje raziskovanje vloge politike in vojne, zgodovine umetnostne zgodovine ter sistematično delo z zbirkami.

Umetnostnozgodovinski inštituti Franceta Steleta izdaja dve reviji, znanstveno *Acta historiae artis Slovenica* (v letu 2014 dve redni številki: 19/1 in 19/2; temeljna revija za nova spoznanja, tudi edina znanstvena revija, ki v slovenski umetnostni zgodovini izhaja redno) in strokovno revijo *Umetnostna kronika* (izhaja štirikrat letno in skrbi za razširjanje vedenja o umetnosti in umetnostni dediščini, opozarja na nujnost ustreznega odnosa do prostora in spomenikov). Pripravljena je bila *Umetnostna topografija Slovenije* / Upravna enota Logatec; dve knjigi v zbirki *Umetnine v žepu* (Marjeta Ciglencečki: *Vurnikova kolonija v Mariboru*; Polona Vidmar: *Mariborski rotovž*) idr.

Raziskovalci so sodelovali z občinami zlasti pri pripravi umetnostne topografije, z muzeji (npr. Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Umetnostna galerija Maribor), na več znanstvenih in strokovnih srečanjih, ki so jih tudi (so)organizirali, se strokovno angažirali za ohranjanje kulturne dediščine, sodelovali v pedagoškem procesu zlasti na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, ZRC SAZU, ISH ter na Univerzi v Ljubljani in pri drugih umetnostnozgodovinskih nalogah.

Mednarodno sodelovanje je potekalo s številnimi institucijami v okviru skupnih projektov in soavtorstev znanstvenih monografij in sodelovanja v mrežah in raziskovalnih skupinah (mdr. RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art), Baroque Ceiling Painting in Central Europe, CIHA, Media and Memoria in South-Eastern-Europe, Regional Centre for Art, Culture and New Media). UIFS je decembra gostil dva mednarodna workshopa.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Znanstveni simpozij ob 500-letnici Slovenske frančiškanske province sv. Križa: *Sobratom svojim v dediščino milo*. Frančiškanski samostan Ljubljana Center, 12.–13. 9.
- Posvet: *Slovenska umetnostna zgodovina in njeni producenti. Delovanje in družbena vloga strokovnjakov nekdanj in danes*. Prešernova dvorana SAZU, 5.–6. 12.
- Mednarodna delavnica: *Art Historical Research in Context. Teaching and Exhibiting Modern Art before and after 1945*. Mala dvorana ZRC SAZU, 15.–16. 12.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Osnovanje mednarodne raziskovalne skupine za raziskovanje zgodovine in metodologije umetnostne zgodovine.
- Raziskave mariborske umetnosti, objavljene na mariborart.si (mdr. kot vodnik po Mariboru in razstave lavantinskih in mariborskih škofov).
- Sistematično preučevanje bratovščin in njihovega pomena za likovno umetnost.
- Spoznanja o sakralni arhitekturi Štajerske.
- Raziskave štajerskih naročnikov.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- P. Vidmar 2014. *Das Grabmal des ersten Herzogs der Steiermark: zu Ikonographie, architektonischem Kontext und Rezeption des Otakar-Grabmals aus der ehemaligen Kartause Seitz (Žiče)*. Allgemeine wissenschaftliche Reihe 36. Grazer Universitätsverlag: Leykam, Graz, 153 strani.
- T. Košak 2014. *Slikarske zbirke grofov Herberstein: Zbirka Erazma Friderika grofa Herbersteina v gradu Hrastovec in v Gradcu*. Acta historiae artis Slovenica, 19/1, str. 53–91.
- B. Murovec 2014. "Anyway, the question of personnel is rather difficult ...": Some observations on political influence on art (history) in Slovenia. Acta historiae artis Slovenica, 19/1, str. 143–154.
- H. Seražin 2014. *Seventeenth-century fortified villas in the county of Gorizia with residences modelled on the type of a Venetian Palace*. Investigating and writing architectural history: subjects, methodologies and frontiers: papers from the Third EAHN International Meeting, Torino: Politecnico, str. 81–91.
- A. Lavrič, B. Resman. *Marija Pomagaj na Slovenskem: Layerjeva slika, njene predhodnice in naslednice*. Kronika, 62/2, str. 233–254.

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJU

Inštitutske raziskave potekajo v okviru raziskovalnega programa in posameznih raziskovalnih projektov. Program *Arheološke raziskave* je usmerjen v temeljne raziskave, katerih cilj je pridobivanje novih znanj o razvoju človeka in družbe v najstarejših obdobjih jugovzhodnoalpskega prostora. Ker je večplasten, zaobjema širok nabor aktivnosti od uvajanja in preverjanja novih raziskovalnih metod, izgrajevanja podatkovnih zbirk in dokumentacijskih sistemov pa vse do pridobivanja novih spoznanj o poselitvenih strukturah, gospodarstvu, družbenih procesih in načinu življenja ljudi, ki so od prazgodovine do zgodnjega srednjega veka prebivali na območju jugovzhodnih Alp.

V letu 2014 so raziskave potekale tudi v okviru šestnajstih projektov: *Svetišča; Železnodobna naselbina na Mostu na Soči – začetki urbanizma v jugovzhodnih Alpah; Rastlinstvo in hidrologija Ljubljanskega barja nekoč, danes in jutri – posledica sukcesije, človekovega vpliva ali klimatskih nihanj?; Prazgodovinska kolišča na Ljubljanskem barju, Slovenija: kronologija, kultura in paleoekologija; Družbena razslojenost in kulturne identitete v železni dobi na ozemlju Slovenije; Grobišče Župna cerkev v Kranju; Relativna in absolutna kronologija mlajše kamene in bakrene dobe na prostoru severovzhodne Slovenije; Stik civilizacij; Vzorci prilagajanja človekovih dejavnosti spremembam v okolju po zadnjem glacialnem maksimumu v Sloveniji; Jurska in kredna radiolarijska stratigrafija Južnih Alp v severozahodni Sloveniji: časovna opredelitev dinamike; ARIADNE – Napredna raziskovalna infrastruktura za evropsko omrežje arheoloških podatkovnih zbirk; CAMAA – Center za severnojadransko vojaško arhitekturo; EAGLE – Omrežje Europeana za starogrško in latinsko epigrafiko; Slovenske Alpe pod vplivom klime in človeka; Med Savo in Dravo, dežele tradicije in dežele prehoda; Arheološke raziskave rimskega grobišča na Igu.*

Programske in projektne raziskave podpira infrastrukturni program *Naravna in kulturna dediščina*.

Inštitut vzdržuje in dopolnjuje naslednje podatkovne zbirke v pisni in digitalni obliki: *Arkas* (Arheološki kataster Slovenije), *Libera* (Računalniška zbirka literature o zgodnjem srednjem veku), *Zbiva* (Zbirka zgodnesrednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in obrobje), *Temeljna podatkovna zbirka arheoloških najdišč Ptuja*, *Digitalni arhiv IZA*, *Podatkovna zbirka poznoantične naselbinske keramike z območja Slovenije*, *Zbirka skenogramov epigrafskih spomenikov z območja Slovenije*, *Arheozoološka zbirka*, *Palinološka zbirka*, *Arheobotanična zbirka*, *Članki v Arheoloških vestnikih*, *Članki v publikaciji Studia Mythologica Slavica*, *Zbirka spletnih monografij Inštituta za arheologijo*, *Epigrafska zbirka*, *Pisni arhiv IZA*, *Fototeka IZA*, *Topografski zapisniki*, *Planoteka*, *Zbirka risb arheoloških predmetov z najdišč na območju Slovenije*, *Katalog inštitutskega*

knjižničnega fonda, Zbirke ustnih izročil, Altenerding, Merovinškodobne grobne najdbe iz Evrope, Grobišče Župna cerkev v Kranju. Inštitut tudi upravlja obsežno arheološko knjižnico s približno 60.000 enotami.

Inštitut je organiziral ali soorganiziral sedem znanstvenih srečanj: *Srednja latenska doba med Alpami, Jadranom in Donavo* (soorganizator Univerza Alpe-Jadran, Celovec, 24.–26. 1. 2014); *Special Interest Group "Remote Sensing & GIS"* (soorganizacija, Dublin, 29. 1. 2014); *Current Practices and New Directions in Digital Epigraphy* (Ljubljana, 19.–20. 2. 2014); TRAIL 2014: *Journées de travail internationales TRAIL 2014, formation et recherche pour l'interprétation archéologique* (soorganizacija; Frasné (Francija) 19.–21. 3. 2014); *Rimska vojska na območju severnega Jadrana in vzhodnih Alp* (Ljubljana, 16.–18. 10. 2014); 6. *Grošljev simpozij: »In corpore sano: skrb za telo v antiki«* (soorganizator Društvo za antične in humanistične študije Slovenije; Ljubljana, 21.–23. 10. 2014); *Dan bronaste dobe* (Ljubljana, 10. 12. 2014).

Inštitut redno izdaja:

- revijo *Arheološki vestnik* (Arheološki vestnik 65, 2014);
- zbirko *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*, v okviru katere sta v letu 2014 izšli dve monografiji: I. Turk in dr., *Divje babe I. Paleolitsko najdišče mlajšega pleistocena v Sloveniji (2. del: Arheologija) / Upper Pleistocene Palaeolithic site in Slovenia (Part 2: Archaeology)*, OIAS 29; S. Tecco Hvala (ur.), *Studia Praehistorica in Honorem Janez Dular*, OIAS 30;
- elektronsko serijo *E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae* z dvema izdajama v letu 2014: M. Sagadin, *Grobišče Župna cerkev v Kranju. Dnevnik izkopavanj 1984*, E-MIAS 6; M. Belak (ur.), *Grobišče Župna cerkev v Kranju. Grobni zapiski*, E-MIAS 7;
- i-knjige: B. Štular, *On the Fringes of Empire. Archaeology of the Medieval Castle Stein on Southern Border of the Holy Roman Empire*; B. Štular, *Srednjeveška Ljubljana. Arheološke raziskave*;
- soizdajatelj monografije: A. Pleterški, *Kulturni genom. Prostor in njegovi ideogrami mitične zgodbe*, *Studia mythologica Slavica – Supplementa* 10.

Inštitut sodeluje s številnimi evropskimi raziskovalnimi ustanovami. Šest sodelavcev inštituta je vključenih v dodiplomske in podiplomske študijske programe na univerzah v Ljubljani in Novi Gorici.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Izid knjige: I. Turk in dr., *Divje babe I. Paleolitsko najdišče mlajšega pleistocena v Sloveniji (2. del: Arheologija) / Upper Pleistocene Palaeolithic site in Slovenia (Part 2: Archaeology)*. OIAS 29.
- Izid knjige: S. Tecco Hvala (ur.), *Studia Praehistorica in Honorem Janez Dular*. OIAS 30.
- Simpozij: *Rimska vojska na območju severnega Jadrana in vzhodnih Alp*. Ljubljana, 16.–18. 10.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Andrej Pleterški: *Kulturni genom. Prostor in njegovi ideogrami mitične zgodbe*. *Studia mythologica Slavica – Supplementa* 10.
- Anton Velušček, Maja Andrič, Tjaša Tolar in Elena Leghissa, predstavitev dosežkov na simpoziju *Culture, Climate and Environment Interactions at Prehistoric Wetland Sites*, Bern, 11.–14. 6.
- Anton Velušček, Maja Andrič, Elena Leghissa, Tjaša Tolar, Borut Toškan, predstavitev dosežkov na simpoziju *XLIX Riunione Scientifica dell'Istituto Italiano di Preistoria e Protostoria Preistoria e Protostoria del Caput Adriae*, Udine – Pordenone, 8.–12. 10.
- Feurdean A., A. Perşoiu, I. Tanţău, T. Stevens, E. K. Magyari, B. P. Onac, S. Marković, M. Andrič, S. Connor, S. Fărcaş, M. Gałka, T. Gaudeny, W. Hoek, P. Kolaczek, P. Kuneš, M. Lamentowicz, E. Marinova, D. J. Michczyńska, I. Perşoiu, M. Płóciennik, M. Słowiński, M. Stancikaite, P. Sumegi, A. Svensson, T. Tămas, A. Timar, S. Tonkov, M. Toth, S. Veski, K. J. Willis, V. Zernitskaya: *Climate variability and associated vegetation response throughout Central and Eastern Europe (CEE) between 60 and 8 ka*. *Quaternary Science Reviews* 106, 2014, 206–224.
- Lucija Grahek, Primož Pavlin, Izkopavanja rimskega grobišča na Igu, julij–september.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- I. Turk in dr. 2014. *Divje babe I. Paleolitsko najdišče mlajšega pleistocena v Sloveniji (2. del: Arheologija) / Upper Pleistocene Palaeolithic site in Slovenia (Part 2: Archaeology)*. OIAS 29.
- A. Pleterški 2014. *Kulturni genom. Prostor in njegovi ideogrami mitične zgodbe*. *Studia mythologica Slavica – Supplementa* 10.
- S. Tecco Hvala (ur.) 2014. *Studia Praehistorica in Honorem Janez Dular*. OIAS 30
- A. Velušček 2014. *Absolutna kronologija slovenskega neo- in eneolitika: prispevek za razpravo = Absolute chronology of the Slovenian Neo- and Eneolithic: contribution to discussion*. V: B. Teržan (ur.), et al. *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem = Absolute dating of Bronze and Iron Ages in*

Slovenia, (Katalogi in monografije, 40). Znanstvena založba Filozofske fakultete: Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, str. 629–644.

- M. Šašel Kos 2014. *Cincibilus and the march of C. Cassius Longinus towards Macedonia = Cincibil in pohod Gaja Kasija Longina proti Makedoniji*. Arheološki vestnik 65, str. 389–408.

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Muzikološki inštitut je edina samostojna raziskovalna enota s področja muzikologije v Sloveniji, kjer poteka predvsem raziskovanje nacionalne glasbene dediščine oz. dediščine geografskega prostora današnje Republike Slovenije od srednjega veka do 20. stoletja.

Osnovne in specialne raziskave so bile vključene v raziskovalni program *Raziskave slovenske glasbene preteklosti* (Dokončana in za natis je bila pripravljena monografija o Glasbeni matici ter druga knjiga *Zgodovine glasbe na Slovenskem*. Posamezni avtorji so pisali poglavja za naslednjo knjigo *Zgodovine*.) ter v dva temeljna in dva podoktorska raziskovalna projekta, ki jih vse financira ARRS: *Glasbenoestetsko ozadje ljubljanskega koncertnega življenja v 19. stoletju: od 1794 do 1872* (zaključen 30. 6.), *Slovenska glasbena dela po 1918* (Potekale so raziskave in priprave gesel o glasbenikih za *Novi slovenski biografski leksikon* na črko B.) ter *Obrazi in preobrazbe monastičnih glasbenih tradicij v srednjeveški Evropi: kartuzijanski koral v luči primerjav z izbranimi liturgičnoglasbenimi tradicijami* (Raziskava se je osredotočala na besedila kartuzijanskih responsorijev v primerjavi z drugimi tradicijami in za objavo je bila pripravljena razprava. Na podlagi najstarejšega žičkega antifonarja je bila opravljena tudi raziskava nekaterih vidikov kartuzijanskih melodij v povezavi s kasnejšimi spremembami v tej tradiciji. Rezultati so bili predstavljeni v referatu na mednarodni konferenci v Benetkah.) in *Praški konservatorij kot središče glasbene Evrope v 19. in na začetku 20. stoletja: Vplivi praške violinske šole in migracije njenih predstavnikov po Evropi* (pričetek 1. 7.; Začelo se je zbiranje literature in gradiva.). Izvajal se je tudi partnerski del mednarodnega projekta HERA *Music migrations in the early modern age: the meeting of the European East, West and South* (V podatkovno zbirko o potujočih glasbenikih je bilo vpisanih nekaj več kot 50 gesel in zbrano je bilo dodatno arhivsko gradivo uršulinskega in frančiškanskega reda v zvezi z glasbeniki iz 17. in 18. stoletja. Pripravljen je bil en zvezek znanstvenokritične notne izdaje s tremi klavirskimi sonatami Francesca Pollinija. Vsi sodelavci so se z referati udeležili več znanstvenih srečanj, kjer so predstavili svoje specifične delne študije o glasbenih migracijah.).

Inštitut je pripravil dve številki desetega letnika znanstvene revije *De musica disserenda*, potekalo je uredniško delo na drugem zvezku *Zgodovine glasbe na Slovenskem* in zbiranje prispevkov za tretji zvezek. Izšel je en zvezek zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae*, 59 (F. Pollini: *Tre Sonate*, op. 26).

Inštitut je sodeloval z Ministrstvom za kulturo, Mestno občino Ljubljana, Frančiškanskim samostanom v Ljubljani in Frančiškanskim samostanom Novo mesto.

Nadaljevalo se je tudi sodelovanje v mednarodnih projektih popisov glasbenih virov, predvsem glasbenih rokopisov do 1850 (serija A/II) RISM (Frankfurt na Majni) in projektu popisa glasbene literature, RILM (New York).

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Glasbeni dogodek s predstavitevijo najnovejših publikacij o življenju in delu Iacobusa Handla - Gallusa in priložnostno razstavo (dr. Marko Motnik): *Manj znani Gallus*. Gallusovo glasbo so izvajali vokalna skupina Ingenium Ensemble, Domen Marinčič in Tomaž Sevšek, publikaciji sta predstavila avtorja dr. Marko Motnik (Dunaj) in dr. Marc Desmet (Lyon). Atrij ZRC, 4. 3.
- Dvodnevni mednarodni znanstveni sestanek: *Itineraries of Musical Manuscripts and Prints in Modern Europe / Poti glasbenih rokopisov in tiskov v novoveški Evropi*. Prešernova dvorana, 20.–21. 10.
- Koncertni cikel z izvedenimi 5 koncerti v sodelovanju z ansamblom musica cubicularis: *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*. Atrij ZRC, 9. 3., 22. 4., 20. 5., 20. 10. in 25. 11.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Prvič je bilo sistematično raziskano delovanje najpomembnejšega slovenskega glasbenega društva in za natis pripravljena monografija *Glasbena matica: zgodovina, spomin, dediščina* (Nataša Cigoj Krstulović).

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- N. Cigoj Krstulović 2014. *Prizadevanja Glasbene matice za ohranitev in ožvitev ljudske glasbene dediščine ter ustanovitev Inštituta za raziskovanje slovenske glasbene folklorne leta 1934*. Traditiones 43/2, str. 213–235.

- M. Kokole 2014. *Glasba v koprski stolnici v času škofa Paola Naldinija*. Eremita doctus – episcopus Iustinopolitanus Paulus Naldini (1686–1713): zapuščina koprskega škofa Paola Naldinija. Koper: Škofija: Ognjišče: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, str. 49–73.
- R. Škrjanc 2014. *POLLINI, Francesco. Tre sonate, op. 26*. Monumenta artis musicæ Sloveniæ, 59. Založba ZRC, Ljubljana, 152 strani.
- R. Škrjanc 2014. *Frančiškanske korne knjige v Novem mestu iz 18. stoletja*. De musica disserenda 10/2, str. 65–86.
- J. Snój 2014. *Ljubljansko-graška skupina frančiškanskih koralnih rokopisov in njen frančiškanski značaj*. De musica disserenda 10/2, str. 125–146.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE

Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije pri Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ISIM ZRC SAZU) se ukvarja z interdisciplinarnim poljem raziskovanja migracijskih procesov tako v Sloveniji kot v mednarodnem okolju. Raziskovalci se osredotočajo na študije izseljenstva in priseljenstva, povratništva, etničnosti, migracijskih in integracijskih politik, kulturno-umetniške produkcije izseljencev/priseljencev ter na različne metodološke in teoretične pristope k raziskovanju migracij. Pri svojem delu izhajajo iz številnih humanističnih in družboslovnih disciplin: zgodovinopisja, literarne zgodovine, umetnostne zgodovine, etnologije, antropologije, geografije, sociologije in kulturoloških ter političnih ved. Vključujejo se v mednarodne projekte s področja mednarodnih migracij in težijo k primerljivosti svojih raziskav s podobnimi raziskavami v Sloveniji in v tujini. Izhajajo tako iz teorije kot prakse, s katero se srečujejo pri svojih terenskih raziskavah in pri analizi sekundarnih virov.

Podpodročja raziskovanja so izseljevanje (Slovenci po svetu), priseljevanje v Slovenijo, povratne migracije in z njimi povezana migracijska politika, kultura in umetnost (kulturna dediščina in njena digitalizacija, izseljenska in priseljenska književnost, likovna umetnost), zgodovina izseljenstva, prostorska, etnična, kulturna, spolna, izobrazbena, poklicna identiteta, akulturacija, socializacija, resocializacija, multikulturalizem, asimilacija, re-integracija, izobraževanje, prisilne oziroma politične migracije, izseljenske skupnosti, potomci izseljencev, življenjske zgodbe, ženske študije, sodobne poklicne migracije, etnična ekonomija itd.

Inštitut izdaja znanstveno revijo *Dve domovini. Razprave o izseljenstvu / Two Homelands. Migration Studies* in knjižno zbirko *Migracije* (s podzbirko *Migrantke*).

Sodelavci inštituta predstavljajo rezultate raziskav v obliki javnih predavanj, razstav, filmov in drugega vizualnega materiala. Raziskovalke in raziskovalci sodelujejo z različnimi izobraževalnimi institucijami v Sloveniji in tujini in se tako aktivno vključujejo v izobraževalni proces na področju migracij. Skupaj z Univerzo v Novi Gorici in šestimi tujimi partnerskimi univerzami Evrope in Afrike izvajajo mednarodni podiplomski študij migracij MA Migration and Intercultural Relations (Erasmus Mundus). V letu 2014 so sodelovali s številnimi slovenskimi ustanovami, državnimi organi, občinami, nevladnimi organizacijami: Slovenski etnografski muzej Ljubljana, Mariborska razvojna agencija, Inštitut za ekonomske raziskave, Andragoški center Slovenije; Zavod RS za šolstvo, Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Ministrstvo RS za zunanje zadeve; Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; Ministrstvo RS za notranje zadeve; Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost in šport; Mestna občina Koper; nadalje Univerza v Novi Gorici: Fakulteta za humanistiko; Univerza v Ljubljani: Filozofska fakulteta, Pedagoška fakulteta, Fakulteta za družbene vede; Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana; Gimnazija Bežigrad; Gimnazija Piran; Gimnazija Idrija; Osnovna šola Dušana Bordona, Koper; Osnovna šola Bičevje, Ljubljana; Osnovna šola Elvire Vatovec Prade, Koper; Osnovna šola Koper; Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto; Slovenska filantropija; Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in latinske Amerike; Društvo slovenskih pisateljev; Mednarodni afriški forum; Društvo slovensko-albanskega prijateljstva Dardania; Društvo pripadnikov italijanske narodne skupnosti – italijanska unija, Koper.

Mednarodno sodelovanje je bilo povezano z izvajanjem bilateralnih in drugih mednarodnih (mrežnih) projektov: z Makedonijo (Filološka fakulteta Univerze v Skopju); Gottfried Wilhelm Leibniz Univerza v Hanovru, Nemčija; Black & Ethnic Minorities Infrastructure, Škotska, VB; Provincia di Parma, Italija; Univerza v Nikoziji, Ciper; Society of Citizens Assisting Migrants, Češka; Folkuniversitetet Kristianstad, Švedska; Madžarski osrednji statistični urad, Madžarska; Demografski raziskovalni inštitut pri Madžarskem osrednjem statističnem uradu, Madžarska; Univerza na Dunaju – Oddelek za geografijo in regionalne raziskave, Avstrija; Inštitut za informatiko in statistiko, Slovaška; Šola za lokalni razvoj, Univerza Trento, Italija; SLORI, Trst; Provinciadi Ravenna; Università degli Studi di Trieste; Dipartimentodi Scienze Umane; Università Ca' Foscari Venezia; Centro Internazionali del Plurilinguismo – Università degli Studi di Udine; Società Filologica Furlana; AEMI – Association of European Migration Institutions; Institut za migracije in narodnosti, Zagreb, Hrvaška; Filološka

fakulteta Univerze v Zenici, BiH; The Society for Slovene Studies; The Norwegian Emigration Center, Stavanger; IRIS – International Institute of Stavanger; The University of Oldenburg, Nemčija; The University of Stavanger, Norveška; University of South Bohemia, Češka republika; Ahfad University For Women, Sudan; Makerere University Kampala, Uganda; Mbarara University of Science & Technology, Uganda; društva slovenskih izseljencev po različnih državah po svetu.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Mednarodni strokovni posvet in mednarodna znanstvena konferenca: *Pomen društvenih dejavnosti in mednarodnega kulturnega sodelovanja za Ljubljano*. Atrij ZRC SAZU, 19. 6.; *Poklicne migracije in priseljenska/manjšinska kulturna produkcija v državah jugoslovanskega prostora*. Prešernova dvorana SAZU, 20. 6.
- Fotodokumentacijska razstava: *Nekoč : danes : jutri – slovenska društva v jugoslovanskem prostoru*. KC Janeza Trdine, Novo mesto, 18. 6.
- Etnografska fotodokumentacijska razstava: *Šavrinke* (avtorici razstave: Špela Ledinek Lozej in Nataša Rogelja). Slovenski dom KPD "Bazovica", Reka, 2. 12.; Gregorčičeva dvorana NŠK, Trst, 3. 10.; Dvorana Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna, 9. 11.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Znanstvena revija *Dve domovini / Two Homelands* je prejela priznanje "Odlični v znanosti" na področju družboslovja.
- Štirje raziskovalci so predavali študentom prvega letnika mednarodnega študijskega magistrskega programa European Master in Migration and Intercultural Relations (Erasmus Mundus Program) na Univerzi v Stavangerju (Norveška).
- Predavanje na delavnici Food and Power, Workshop on Agency and Eating across the Globe: Mlekuž Jernej: *When the grease runs through the paper: on the consumption of ultragreasy bureks*. GWZ Leipzig, 15. 11.
- Spletna in tiskana izdaja znanstvene monografije: *Priseljevanje in društveno delovanje Slovencev v drugih delih jugoslovanskega prostora: zgodovinski oris in sedanost*. Založba ZRC, Ljubljana, 264 str.
- Publicistična dejavnost: Izdaja dveh tematskih števil revije *Dve domovini / Two Homelands* in ene znanstvene monografije v zbirki *Migracije: Aleš Bučar Ručman, Migracije in kriminaliteta*.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- M. Milharčič - Hladnik, J. Mlekuž (ur.) 2014. *Going places: Slovenian women's stories on migration*. 1st ed. University of Akron Press, Akron, 241 str.
- J. Mlekuž 2014. "Vrhunac naše narodne umjetnosti na polju gastronomije": semantički konzervativizam i kulinarski nacionalizam kranjske kobasice u prvoj Jugoslaviji. *Narodna umjetnost*, ISSN 0547-2504, 51, 2, str. 27–46.
- M. Juntunen, Š. Kalčić, N. Rogelja 2014. *Reflections on marginal mobile lifestyles: new European nomads, liveaboards and sha'bi Moroccan men*. *Nordic Journal of Migration Research*, ISSN 1799-649X, 4, 1, str. 11-20.
- A. Kalc 2014. *Vprašanje nezakonitega izseljevanja vojaških obveznikov v Avstriji na predvečer prve svetovne vojne*. *Prispevki za novejšo zgodovino*, ISSN 0353-0329, 2014, letn. 54, št. 2, str. 30–44.
- A. Kalc 2014. *La questione dell'emigrazione e dell'obbligo militare in Austria alla vigilia della Grande guerra*. *Qualestoria*, ISSN 0393-6082, giu.-dic. 2014, anno 42, n. 1/2, str. 97–110.

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

Inštitut sestavljajo Leksikološka sekcija, Dialektološka sekcija, Sekcija za zgodovino slovenskega jezika, Etimološko-onomastična sekcija, Sekcija za terminološke slovarje in Laboratorij za korpus slovenskega jezika. Sodelavci izvajajo temeljne raziskave sodobnega slovenskega jezika, njegove zgodovine in predzgodovine. Rezultati so objavljeni zlasti v slovarskih in znanstvenih monografskih delih, znanstvenih člankih v domačem in tujem periodičnem tisku, tudi v dveh revijah, *Jezikoslovni zapiski* in mednarodni *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, ki ju izdaja inštitut.

Sodeluje z raznimi ustanovami po vsej Sloveniji, predvsem z vsemi štirimi univerzami, z več občinami (v letu 2014 predvsem z Občino Kostel in občinami zgornje Gorenjske), v več komisijah ministrstev (Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport) pa tudi z nevladnimi organizacijami, kot sta npr. Lektorsko društvo Slovenije in RAGOR.

Mednarodno je inštitut vpet v bilateralne projekte, v medakademijske odbore, predvsem za slovnico, dialektologijo in onomastiko, sodeluje pri izdelavi Evropskega in Slovanskega lingvističnega atlasa. Vedno pomembnejša postaja svetovalna dejavnost, ki se večinoma uresničuje v dveh spletnih svetovalnicah, splošni in terminološki. V letu 2014 je inštitut odgovoril na prek 648 zastavljenih vprašanj z več jezikoslovnih področij, predvsem normativistike, pomenoslovja, terminologije in etimologije. Inštitut operativno vodi Pravopisno komisijo pri SAZU, ki je nadinstitucionalno nacionalno normativno telo. Vse sekcije skrbijo za vzgojo mlajših sodelavcev, ki jih zaposluje kot mlade raziskovalce, usmerjamo pri njihovem podiplomskem študiju in uvajamo v znanstvenoraziskovalno, predvsem slovaropisno delo, vključno z nadgrajevanjem teoretskih osnov. Velika večina inštitutskih del, ki v prvem koraku izidejo v knjižni oz. revijalni obliki, s krajšim časovnim zamikom objavimo tudi na svetovnem spletu pod pogoji prostega dostopa.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Vzpostavitev slovarskega spletišča Fran (www.fran.si) s skupnim iskalnikom za 20 slovarjev s 513.432 slovarskimi sestavki, 14. 10. Spletišče Fran je bilo na knjižnem sejmu izbrano za najboljšo e-knjigo leta 2014.
- Predstavitev druge izdaje *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, 14. 10.
- Prireditve razstave: *Trubarjeve Cerkovne ordninge*. NUK, september–oktober.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Znanstvenokritična objava *Trubarjevega Cerkvenega reda* (1564) in predstavitev v sodobno slovenščino.
- Sestava osnutka koncepta novega *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*.
- Kontinuirano delovanje jezikovne svetovalnice, ki je hkrati referenčni svetovalni servis in rastoči vir dejanskih jezikovnih zadreg, namenjen kompleksnemu reševanju.
- Kontinuirano sistemsko reševanje terminoloških problemov.
- Ureditev in izid znanstvene revije *Jezikoslovni zapiski*.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- Inštitut za slovenski jezik ZRC SAZU 2014. *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Druga, dopolnjena in deloma prenovljena izdaja. Cankarjeva založba, Ljubljana.
- J. Gregorčič 2014. *Kostelski slovar*. Slovarji. Založba ZRC, Ljubljana, 544 str.
- R. Karba, G. Karer, J. Kocijan, T. Bajd, M. Žagar Karer 2014. *Terminološki slovar avtomatike*. Slovarji. Založba ZRC, Ljubljana.
- A. Žele 2014. *Slovar slovenskih členkov*. Slovarji. Založba ZRC, Ljubljana, 76 str.
- K. Ahačič 2014. *The history of linguistic thought and language use in 16th century Slovenia*. Peter Lang, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien, 2014. 329 str.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Inštitut se posveča zgodovini in kritičnim izdajam slovenske slovstvene kulture od srednjega veka do sodobnosti ter teoretskim, komparativističnim in interdisciplinarnim obravnavam književnosti. Z dolgoročnim in skupinskim delom skrbi za mednarodno primerljivi razvoj stroke.

Raziskovalke in raziskovalci inštituta so nadaljevali s tekstnokritično in kulturnozgodovinsko obravnavo starejšega slovenskega slovstva, posebej baročnega (Schönleben, rokopisne pridige, zgodovina knjige, knjižnic in rokopisov, Zoisov mednarodni razsvetljski krog idr.). V evropskem kontekstu so bili primerjalno raziskani slovenski kulturni nacionalizem, slavizmi (ilirizem, slovanska vzajemnost) in biliterarnost v 19. stoletju, vloga paralogičnosti v romantični in modernistični imaginaciji ter slovenska zgodovinska avantgarda 20. stoletja. Predmeti literarnozgodovinskega preučevanja so bili še slovenska in evropska vojna proza oziroma zgodovinski roman (Juš Kozak, Jonathan Littel), politično gledališče v 20. stoletju in poetika modernizma (Joyce, Kovačič). Teoretske in metodološke raziskave so razširile doslejšnje ukvarjanje s konceptijami svetovne literature na metodologijo analiz svetovnega sistema (Moretti) ter probleme globalizacije in hegemonije, prevajanja in periferne medliterarnosti. Pozornost je bila posvečena vlogi koncepta Srednje Evrope v slovenski literarni vedi. Z mednarodnim kolokvijem v organizaciji inštituta je bila zastavljena teorija o razmerjih med literaturo in glasbo (vloga mimetičnosti, improvizacije). Preučevanje družbeno-političnih kontekstov literature in literarne vede je inštitut v svojih objavah usmeril v kritiko družbenega položaja (literarne) teorije (karizma, konteksti poznokapitalistične korporativne univerze). Objavljeni sta bili monografiji o sodobnih teorijah pripovedi ter o teorizacijah literature med pragmatiko, dekonstrukcionizmom, postmodernizmom in marksistično-lacanovskim semiotičnim materializmom.

Raziskave prostora slovenske literarne kulture so se zaključile z izdajo *Literarnega atlasa Ljubljane* Marjana Dolgana (s sodelovanjem J. Fridl in M. Vovk z GIAM) in javno dostopnim spletiščem (<http://pslk.zrc-sazu.si>).

Inštitutske znanstvenokritične edicije obsegajo tri zvezke *Zbranih del* in drugi del Štrekljeve rokopisne *Zgodovine slovenskega slovstva*. Na portalu eZMono je inštitut za objavo pripravil monografijo Borisa Golca *Primož Trubar*, v inštitutski zbirki *Studia litteraria* pa je izšla ena monografija.

Raziskovalci in raziskovalke inštituta so predavali na slovenskih in tujih univerzah, nastopali v množičnih medijih in na mednarodnih konferencah. Soorganizirali so tri mednarodne znanstvene konference (*Literatura in glasba*, simpozij ob 500-letnici Slovenske frančiškanske province, *(Mis)readings of Marx in Continental Philosophy*). Sodelovali so v bi- in multilateralnih projektih (slovensko-bolgarskem, ERNIE itn.). So recenzenti tujih raziskovalnih projektov, člani komisij in delovnih teles pri JAK, člani organov domačih in mednarodnih znanstvenih združenj (Academia Europaea, ICLA, REELC, Slovensko društvo za primerjalno književnost, Slovensko društvo za preučevanje 18. stoletja), sodelavci skupnih dejavnosti ZRC SAZU (Podiplomska šola ZRC SAZU, Historični seminar, Novi SBL, zbirka *Thought, society, culture* itn.) in uredništev znanstvenih zbirk in revij (*Primerjalna književnost*, *CLCWeb*, *Studia humanitatis*, *Sophia* itn.). Inštitut dopolnjuje svojo knjižnico in e-repozitorij rokopisov ter vzdržuje spletišče REELC/ENCLS.

Trije raziskovalci so večtedensko raziskovalno delali v tujini (Univerza v Zagrebu, Avstrijska državna knjižnica na Dunaju, Državna univerza Ohia v Columbusu). Inštitut se je utrdil med središči slovenske in evropske literarne vede, pa tudi digitalne humanistike.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Predavanji Davida Damroscha (Univerza Harvard): *Svet v narodu: od nacionalnih književnosti do nacionalnih trgov. Kaj je »literatura«? Zapiski za globalno poetiko*. Mala dvorana ZRC SAZU; Filozofska fakulteta, Ljubljana, 10.–11. 3.
- 12. mednarodni komparativistični kolokvij (soorganizator Slovensko društvo za primerjalno književnost): *Literatura in glasba: stičišča, presečišča in zmote / Literature and Music: Junctions, Intersections, Misconceptions*. Društvo slovenskih pisateljev, Ljubljana, 5.–6. 9.
- Debatna kavarna: *Literarni atlas Ljubljane in prostor slovenske literature*. Cankarjev dom, Ljubljana, 28. 11.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Vzpostavitev spletišča *Prostor slovenske literarne kulture* (v sodelovanju z GIAM in Filozofsko fakulteto v Ljubljani): poleg prostorskih analiz zbranih podatkov o slovenskem literarnem sistemu vsebuje interaktivni zemljevid in vmesnik za iskanje po podatkovnih bazah.
- Knjižna izdaja drugega dela kritične izdaje dela Karla Štreklja *Zgodovina slovenskega slovstva*, ur. Matija Ogrin, spremni študiji Darko Dolinar in Matija Ogrin.
- Izdaja treh knjig *Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev*, glavni urednik Matija Ogrin.
- Nagrada "zlato znak ZRC SAZU" za dr. Marka Juvana.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- A. Koron 2014. *Sodobne teorije pripovedi*. *Studia litteraria*. Založba ZRC, Ljubljana, 285 strani.
- J. Habjan 2014. *Literatura med dekonstrukcijo in teorijo*. Založba / *cf, Ljubljana, 210 strani.
- M. Dolgan, J. Fridl, M. Vovk 2014. *Literarni atlas Ljubljane: Zgode in nezgode 94 slovenskih književnikov v Ljubljani*. Založba ZRC, Ljubljana, 296 strani, 32 strani zemljevidov.
- M. Juvan 2014. *Doing literature without thinking: paralogical devices and the literary field*. *Canadian review of comparative literature*, letn. 41, št. 1, str. 54–71.
- M. Dović 2014. *Prešeren 1905: ritual afterlives and Slovenian nationalism*. V: J. T. Leerssen in A. Rigney (ur.). *Commemorating writers in nineteenth-century Europe: nation-building and centenary fever*. Palgrave Macmillan, Basingstoke in New York, str. 224–249.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU (ISN) razvija etnološke in folkloristične raziskave fenomenov in procesov vsakdanje kulture v preteklosti in sodobnosti, njihovo genezo, transformacijo, družbene, politične in simbolne funkcije, tematizira kulturno dinamiko, večplastnost in ambivalence kulturnosti. Povezane so v raziskovalni program *Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks*, temeljne raziskovalni projekte (*Triglavski narodni park*, *Prazniki in oblikovanje nacionalne skupnosti na Slovenskem*, *Junaki in slavne osebnosti v Sloveniji in Srednji Evropi*), aplikativni interdisciplinarni projekt (*Drive Green. Razvoj aplikacije za spodbujanje eko-vožnje pri prehodu v nizkoogljično družbo*), podoktorski projekt (*Preživeti, živeti, izživeti*).

Ustvarjalnost kot način življenja) in mednarodne projekte (*ETNOFOLK. Ohranjanje in pospeševanje ljudske kulturne dediščine v Srednji Evropi*, *THETRIS. Razvoj tematske mednarodne cerkvene poti s sodelovanjem lokalne skupnosti in ZBORZBIRK. Kulturna dediščina in zbirke med Alpami in Krasom*) in medakademijski projekt z Madžarsko (*Mobility, Integration and Adaptation along the Hungarian-Slovenian Border*). Sodelavci so angažirani pri pripravi *Novega Slovenskega biografskega leksikona* in v infrastrukturnih projektih *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* in *SI-DIH, digitalna struktura v humanistiki*.

ISN ima knjižnico, dokumentacijski oddelek in Avdiovizualni laboratorij (produkcijski in raziskovalni center za vizualno etnologijo z avdiovizualno dokumentacijo).

Sodelavci urejajo znanstveni reviji *Traditiones* in *Studia mythologica Slavica*, glasilo *Slovstvena folkloristika* in zbirke *Opera ethnologica slovenica*, *Slovenski pravljicarji*, *Ethnologica – Dissertationes*, *Studia mythologica Slavica – Supplementa*, *Glasovi*, *Zakladnica slovenskih pripovedi*.

ISN sodeluje z etnološkimi ustanovami, muzeji in zavodi za kulturno dediščino v Sloveniji in sosednjih državah, univerzitetnimi oddelki, z Ministrstvom za kulturo, Slovensko nacionalno komisijo Unesco, z občinskimi službami, Slovanskim forumom. Popularizaciji spoznanj strokovni in širši javnosti so namenjeni festival *Dnevi etnografskega filma*, izobraževalna *Poletna šola vizualne etnografije* in drugi javni nastopi sodelavcev. ISN je (so)organiziral več znanstvenih prireditev (mednarodne konference *Državni in narodni prazniki na območju bivše Jugoslavije med 19. in 21. stoletjem*, *Etnološke zbirke, ustno izročilo in kulturni turizem med Alpami in Krasom*, *Zakaj svet potrebuje antropologe*, znanstvene simpozije *Slovensko pripovedništvo – o čem, zakaj in kako ga razumeti?*, *Maribor in Mariborčani – predmet raziskovanja v humanistiki*, *Opazovanje in spreminjanje voznih navad z interdisciplinarnim pristopom*, znanstveno konferenco ob 120-letnici rojstva Vinka Möderndorferja, posvetovanje *Vloga kulturne dediščine v razvoju krajev in pokrajin*) in predstavitev tekočih raziskovalnih projektov.

Raziskovalci s posamičnimi predavanji in cikli predavanj sodelujejo v izobraževalnem procesu na slovenskih in tujih univerzah, so raziskovalni in pedagoški mentorji podiplomskim študentom in mladi raziskovalki v ISN, so dejavni člani mednarodne mreže sorodnih ustanov in znanstvenih združenj, mednarodnih uredniških odborov, udeležujejo se domačih in mednarodnih konferenc.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Mednarodna konferenca: *Državni in narodni prazniki na območju bivše Jugoslavije med 19. in 21. stoletjem*. Ljubljana, Dvorana Zemljepisnega muzeja, 17. in 18. 4.
- Mednarodni posvet: *Etnološke zbirke, ustno izročilo in kulturni turizem med Alpami in Krasom* (projekt Zborzbirk). Udine/Videm (Italija), 29. 5.
- Mednarodni simpozij: *Zakaj svet potrebuje antropologe (Why the World Needs Anthropologists)*. Padova (Italija), 5. 12.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Izid treh tematskih zvezkov znanstvene revije *Traditiones*.
- Izid znanstvene revije *Studia Mythologica Slavica*.
- Izid monografije *Ambivalence Terena* (J. Fikfak).
- Izid monografije *Več glav več ve* (ur. S. Babič in V. Jesenšek).
- Izid monografije *Fiabe resiane / Rezijanske pravljice* (M. Matičetov, R. Dapit).

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- T. Bajuk Senčar 2014. *Eurocrats in Brussels*. V: M. Milharčič-Hladnik in J. Mlekuž (ur.). *Going places: Slovenian women's stories on migration*. University of Akron Press, Akron, str. 213–234.
- D. Podjed 2014. *Slovenian Bubble Celebrities: Establishing and Maintaining Celebrity Status on the Internet*. V: I. Povedák (ur.). *Heroes and celebrities in Central and Eastern Europe*. Szegedi vallási néprajzi könyvtár 37; A vallási kultúrakutatás könyvei 5. Department of Ethnology and Cultural Anthropology, Szeged, str. 207–226.
- M. Kropelj 2014. *Narrative tradition about king Matthias in the process of transformation*. Slovenský národopis 62 (2), str. 144–158.
- S. Poljak Istenič 2014. *Classical Concepts, New Perspectives: What's Up with Agricultural Rituals?* Slovenský národopis 62 (2), str. 182–196.
- M. Godina - Golija 2014. *Hrana in praznovanja. Meso in mesne jedi v prazničnih jedilnih obrokih na Slovenskem*. Etnolog 24 (75), str. 59–79.

GLASBENONARODOPIJNI INŠTITUT

Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU sistematično in načrtno raziskuje najširše področje ljudske duhovne kulture na temelju terenskih raziskav, evidentiranja in kritični obdelavi virov in gradiva, sistematizaciji, katalogizaciji in digitalizaciji terenskega in arhivskega gradiva. Različne raziskave si prizadevajo osvetliti genezo, sprejetje, spremembe in variante pesemske, glasbene in plesne dediščine v vsej svoji pojavnosti, poudarjajoč specifičnost te dediščine v izvornem in širšem evropskem kontekstu. Vse te raziskave so povezane v raziskovalni program *Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture* in posamezne nacionalne ter mednarodne raziskovalne projekte.

Delovne enote so: Oddelek za tekstologijo, Oddelek za etnomuzikologijo in Oddelek za etnokoreologijo ter Zvočni arhiv in studio, zato je delo razdeljeno na štiri raziskovalne tokove: tekstološke raziskave ljudske pesmi, etnomuzikološko raziskovanje ljudske glasbene dediščine, odsevi tradicije v sodobnih množičnih plesnih dogodkih, restavriranje, digitalizacija, interpretacija in uporaba slovenskega ljudskega rokopisnega in zvočnega gradiva za folkloristične, etnomuzikološke ter semantične raziskave.

Inštitutski sodelavci soizdajajo znanstveno revijo *Traditiones*, izdajajo zbirki znanstvenih monografij Folkloristika ter Folkloristični zvezki. Inštitut izdaja zbirko zvočnih publikacij (zgoščenk) *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta*.

Inštitut sodeluje z Univerzo v Ljubljani, Univerzo v Mariboru in Univerzo v Kopru ter Univerzo v Novi Gorici, s Slovenskim etnografskim muzejem, Pokrajinskim muzejem v Mariboru in Ptuju, z Uradom za Slovence po svetu in zamejstvu, Mestno občino Ljubljana, Javnim skladom Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, z društvom Folk Slovenija, s Slovenskim gledališkim inštitutom idr.

Inštitut mednarodno sodeluje z mnogimi pomembnimi znanstvenimi ustanovami v Evropi in po svetu (Avstrija, Madžarska, Hrvaška, Slovaška, Češka, Poljska, Škotska, Nizozemska, Romunija, Švedska, Rusija, ZDA). Raziskovalci izvajajo različne raziskovalne naloge izven inštituta, so podpredsedniki in člani predsedstev pomembnih mednarodnih etnoloških, folklorističnih in etnomuzikoloških združenj (SIEF, KfV, ICTM, IASA). Sodelavci so bili vključeni v dva bilateralna projekta (*ZDA-Slovenija; Rusija-Slovenija*).

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Predvajanje dokumentarnega filma: *Svitaj, se svitaj – podobe glasbene folkloristike, ob 80-letnici Glasbenonarodopisnega inštituta*. 1. program RTV Slovenija, 30. 9.
- Slavnostna predstavitev 8. desetletij delovanja Glasbenonarodopisnega inštituta z razvitjem zastav na pročelju stavbe Novi trg 5, zloženko in tiskovno konferenco ter predvajanjem etnoloških filmov GNI. Atrij ZRC, 15. 10.
- Koncert: *Zajuckaj in zapoj*. Atrij ZRC, 10. 10.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Vzpostavitev digitalne platforme za predstavitev in promocijo slovenske duhovne kulture.
- Ureditev in izid tematske številke *Traditiones*.
- Ureditev in izid tematske številke *Glasnika slovenskega etnološkega društva*.
- Kontinuirano vzpostavljanje digitalnih baz *Etnomuza, Klik v domovino*.
- Nadgradnja digitalne zbirke gramofonskih plošč.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- M. Golež Kaučič 2014. *Avgusta Danilova, interpretka ljudskih in umetnih pesmi na gramofonskih ploščah med identifikacijo, hibridizacijo in popularizacijo izročila*. *Traditiones* 2, str. 191–211.
- M. Golež Kaučič 2014. *Zoopoetika u poeziji Tomaža Šalamuna*. V: Z. Kovač, K. J. Kozak, B. Pregelj (ur.) 2014. *Obzorja jezika – obnebja jezika: poezija Tomaža Šalamuna*. FF Press, Zagreb, str. 145–163.
- M. Klobčar 2014. "Oj luštno je res na deželi": *percepcija ljudske pesmi in ljudskega pri izdajah gramofonskih plošč pred drugo svetovno vojno*. *Traditiones* 43-2, str. 137–153.
- U. Šivic 2014. *Glasba kot integralni del sodobnih koledniških šeg*. *Etnolog*. [Nova vrsta], 24 = 75, str. 43–58.
- G. Strle, M. Marolt. 2014. *Računalniška folkloristika: semantična analiza in vizualizacija tematske porazdelitve pesemskih tipov*. *Glasnik Slovenskega etnološkega društva* 54, št. 3, str. 36–43.

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU je osrednja slovenska raziskovalna skupina, ki se sistematično ukvarja z moderno kulturno zgodovino slovenskega prostora. Ob koordinaciji dela pri *Novem Slovenskem biografskem leksikonu* inštitutske sodelavke in sodelavci sistematično predstavljajo osebnosti, ki so zaznamovale preteklost Slovenije. S tem namenom v zbirki *Življenja in dela* vsaki dve leti izide zvezek z razširjenimi biografijami posameznic in posameznikov, ki jih družijo podobna usoda, dejavnosti ali vpliv na življenje sonarodnjakov.

Poleg sistematičnega raziskovanja biografij oz. posameznih družin se raziskovalke in raziskovalci ukvarjajo tudi z metodološkimi vprašanji zgodovinarstva, prvo svetovno vojno in kulturnimi stiki z Rusijo.

Sodelavke in sodelavci tesno sodelujejo s Fakulteto za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Inštitutom za civilizacijo in kulturo, Muzejem 1. svetovne vojne v Kobaridu, Občinama Kobarid in Šentjur. Med mednarodnimi povezavami kaže izpostaviti sodelovanje z Univerzo v Birminghamu in Inštitutom za slovanske študije Ruske akademije znanosti.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Mednarodna znanstvena konferenca: *Prva svetovna vojna: Slovani na obeh straneh fronte*. Ljubljana, 10. in 11. 11. (organizatorji: Inštitut slavjanovedenja (RAN), Moskva; Inštitut za civilizacijo in kulturo, Ljubljana ter Ruski center znanosti in kulture (RCZK), Ljubljana; udeleženci iz IKZ ZRC SAZU Igor Grdina, Petra Testen in Neža Zajc).
- Petra Testen je prispevala s prispevkom *Confronting the front: shedding light upon the civilian population*: sodelovala na konferenci *Women's history network annual conference "Home fronts: gender, war and conflict"*, University of Worcester, 5.–7. september 2014, Worcester, 2014.
- Petra Testen je s prispevkom *Remembrance and historisation of the Great war: the Slovene case* (soavtorica Marta Verginella) sodelovala na konferenci *Southeast European dialogues. Histories of 1914. Debates and use of the origins of world war one in Southeastern Europe*, Graz, University of Graz, Resow, 20.–22. nov. 2014. Graz, 2014.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Nadaljevanje sistematičnega dela za pripravo drugega zvezka *Novega slovenskega biografskega leksikona*, dopolnjevanje vsebin na spletnem portalu *Slovenska biografija* in nadaljevanje sistematične prenove arhiva *Slovenskega biografskega leksikona*.
- Razstava *Položaj žensk na predvečer vojne*, Kobarid, 10. 7.–20. 9. (Razstavo sta pripravili Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani in Ustanova Fundacija Poti miru v Posočju, pri njeni uresničitvi so sodelovali tudi Narodni muzej, Muzej za novejšo zgodovino Slovenije, ZRC SAZU in Kobariški muzej).

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- I. Avenik Nabergoj 2014. *Justice and redemption: anthropological realities and literary visions by Ivan Cankar*. P. Lang, Frankfurt am Main.
- I. Grdina. *Proti nezgodovini; Iz bidermajerskega album; Muze in pepel*. Inštitut za civilizacijo in kulturo (21., 22. in 23. zvezek v zbirki Zbiralnik), Ljubljana.
- M. Ratej 2014. *Ruski diptih: iz življenja ruske emigracije v Kraljevini SHS*. Modrijan, Ljubljana.

SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNO RAZISKOVANJE

V Sekciji za interdisciplinarno raziskovanje ZRC SAZU (SIR) se osredotočajo na raziskovanje odnosa med jezikom, spominom in politikami reprezentacije na Slovenskem in v širšem prostoru jugovzhodne Evrope. Njihovo raziskovalno delo zaznamuje interdisciplinarna usmeritev in je kombinacija raznovrstnih raziskovalnih metod, ki so posledica tako različnih akademskih ozadij sodelujočih raziskovalcev (med njimi so zgodovinarji, antropologi, jezikoslovci, etnomuzikologi, kulturologi, literarni zgodovinarji, etnologi) kot interdisciplinarnosti pristopa vsakega posameznega raziskovalca.

Raziskovalci in raziskovalke SIR nadaljujejo svoje delo v programski skupini »Kolektivni spomin in kulturna dinamika« (skupaj s članicama Družbenomedicinskega inštituta ter sodelavci z Univerze v Novi Gorici) in sodelujejo v realizaciji temeljnih in mednarodnih raziskovalnih projektov, posvečenih problematiki kulturne dediščine, popularne glasbe, spomina na prelomne dogodke 20. stoletja in travmatične izkušnje druge svetovne vojne, oblikovanja in izpogajanja idej o Evropi v jugovzhodnem delu celine.

V letu 2014 je Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje ZRC SAZU objavila srbski prevod knjige Ota Lutharja *Majstori i muza : šta je istorija i zašto ---?* (Biblioteka Hipatija, Beograd: Evoluta) in zbornik *Mirroring Europe: Ideas of Europe and Europeanization in Balkan Societies* (Leiden - New York: Brill).

Tudi letos se je nadaljevalo sodelovanje s kolegicami in kolegi s Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Fakulteto za humanistične študije Univerze na Primorskem, Ministrstvom za zunanje zadeve in Ministrstvom za znanost, izobraževanje in šport.

Prek bilateralnih projektov, vabljenih predavanj in skupnih publikacij SIR nadaljuje in pogloblja raziskovalne in profesionalne vezi s številnimi tujimi znanstvenoraziskovalnimi ustanovami: Univerzo na Dunaju, Fakulteto za politične vede Univerze v Sarajevu, Univerzo Jurja Dobrile v Puli, Univerzo Sv. Klimenta Ohridskega iz Sofije, Filozofsko fakulteto Univerze v Beogradu, Univerzo v Regensburgu, Humboldtovo univerzo v Berlinu, Univerzo v Gradcu, Univerzo Western Cape v Cape Townu in Univerzo J. Nehrua v Delhiju.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Organizacija posveta: *Materinstvo v neoliberalizmu*, december 2014.
- Redna organizacija Seminarjev SIR.
- Predavanje Andree Matoševića z Univerze v Puli: *O 'kurioziteti' socialistične proizvodnje – primer herojskega dela* in predstavitev zbornika *Socializam na klupi*.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Priprava in objava zbornika *Mirroring Europe: Ideas of Europe and Europeanization in Balkan Societies* pri mednarodni založbi Brill.
- Gostovanje Ota Lutharja na Univerzi Ben Gurion in Univerzi v Haifi, maj 2014.
- Štipendija Tanje Petrović na The Netherlands Institute for Advanced Studies in Humanities and Social Sciences, Wassenaar, Nizozemska.
- Štipendija Ane Hofman v Centru za jugovzhodnoevropske študije Univerze v Gradcu, Avstrija.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- T. Petrović 2014. *Multicultural dynamics and heritage (re)appropriation in Bela krajina: negotiating the heritage of the Serbian Orthodox community*. Dve domovini 39, str. 89–102.
- O. Luthar 2014. *Preimenovanje in izključevanje kot sestavni del postkomunistične kulture spomina v Sloveniji*. Prispevki za novejšo zgodovino 54, št. 2, str. 195–211.
- A. Hofman 2014. *Balkanske glasbene industrije med evropeizacijo in regionalizacijo: balkanske glasbene nagrade*. Muzikološki zbornik 50, 1, str. 157–174.
- M. Pogačar 2014. *Digital heritage: co-historicity and the multicultural heritage of former Yugoslavia*. Dve domovini 39, str. 111–124.
- T. Petrović (ur.). *Mirroring Europe: Ideas of Europe and Europeanization in Balkan Societies*. Brill, Leiden - New York.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Inštitut je eden od vodilnih mednarodnih, raziskovalnih in študijskih krasoslovnih središč, ki v raziskovalnem programu *Raziskovanje krasa* s sodobnimi načini preučevanja krasa razvija celostno krasoslovje ter njegovo vlogo v razvojnih izzivih in poučevanju o krasu.

Sodelovali so v 6 raziskovalnih projektih, 24 tržnih (tudi z Ministrstvom za kmetijstvo in prostor, Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO), v 8 mednarodnih in 7 bilateralnih projektih. Vodijo projekte LifeWatch, EPOS in UNESCO IGCP projekt št. 598. Doktorski študij krasoslovja, ki je edini na svetu, je postal krasoslovno študijsko središče Unesca.

V projektih opravljajo redne meritve aktivnih tektonskih mikropremikov, geološke raziskave in raziskovanje ter datacije jamskih sedimentov ter preučujejo razvoj in starost kraških pojavov, kapnikov in način izločanja kristalov ter njihove izotopske sestave. Zaključili so raziskave svojevrstnosti skalnega reliefa na različnih karbonatnih kamninah tropskih mogot na Kubi, obalnega krasa tihomorskega otoka Minamidaito in gorskega krasa Združenih arabskih emiratov ter dela Šilina v Yunnanu. Nadaljevali so tudi s preučevanjem kraške morfologije Marsa in to v področju Sinus Meridiani, kjer so na površju prisotne evapornitne kamnine.

Objavili so temeljne izsledke o klimatskih procesih v Postojnski jami, hidravliki velikih kraških kanalov in razvoju drobnih oblik v pogojih turbulentnega toka. Model kroženja anorganskega ogljika na krasu so nadgradili z novimi podatki iz jam, kraških izvirov, rek in ponorov.

Sočasno sledenje vodam v kraških vodonosnikih omogoča vse boljše razumevanje dinamike pretakanja vode in prenosa snovi v krasu. Razvili so učinkovite pristope k varovanju kraških vodnih virov ob izrednih dogodkih in ustreznejši monitoring njihove kakovosti.

Novo znanje o evolucionarnih konceptih v ekstremnih razmerah podzemeljskih habitatov narekuje novo paradigmo o adaptacijah. Raziskave v plitvih podzemeljskih habitatih so bile osnova za proučevanje evolucije podzemeljskih organizmov.

Za boljše razumevanje ekologije podzemlja so spektroskopsko analizirali mikrobne biofilme na kamnitih substratih v jamah in ovrednotili biološke dejavnike tveganja v jamah z gvanom netopirjev ter parametre za spremljanje turistične rabe jam.

Zelo razvejano je tudi mednarodno sodelovanje, saj raziskovalna skupina sodeluje s krasoslovci s celega sveta pri preučevanju krasa in razvoju krasoslovja. V preteklem letu so raziskovali tudi kitajski, japonski, brazilski in altajski kras. Aktivni so tudi v vodstvu Mednarodne speleološke zveze in pri usklajevanju dela v Mednarodni krasoslovni akademiji ter v mednarodnem združenju za biologijo podzemlja SIBIOS in z Junansko univerzo pri vodenju Središča za raziskovanje krasa v Kunmingu.

V dveh številkah revije *Acta Carsologica* so skupaj objavili 30 prispevkov. Faktor vpliva revije za leto 2013/14 je 0,71. Za tisk pri založbi Springer so pripravili knjigo o krasoslovnem načrtovanju gradnje železniške proge in načrtali novo o krasoslovni spremljavi gradnje slovenskih avtocest. S sodelavcem iz ZDA so pripravili knjigo o plitvih podzemeljskih habitatih, ki jo je izdala Oxford University Press.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- 22. mednarodna krasoslovna šola: »Klasični kras«: *Kras in mikroorganizmi*. Postojna, 16.–20. 6.
- Mednarodna konferenca: The international conference of the development challenges in the Karst area (Kunming, Yunnan, China, 25.–26. 11.), z Junansko univerzo.
- Podpis pisma o nameri o vzpostavitvi novega rezervnega vodnega vira na območju Občin Postojna in Pivka. Postojna, 14. 5.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Odkritje novega razvojnega modela oblikovanja kraškega skalnega površja s poudarkom na upoštevanju litoloških značilnosti različnih karbonatnih kamnin in njihovega skalnega reliefa ter sodelovanje pri razvoju numeričnega modela oblikovanja drobnih površinskih oblik v pogojih turbulentnega toka.
- Skupaj z italijanskimi raziskovalci so edini, ki preučujejo kraško morfologijo Marsa. Analiza površinskih oblik na evaporitnih kamninah je razkrila možne procese, ki so bili odločilni pri njihovem nastanku v času, ko je bila prisotna voda v tekočem stanju.
- Razvoj več novih konceptov speleogeneze v različnih okoljih: vertikalni razvoj vodonosnika v pogojih spreminjajoče se erozijske baze, model kraškega razvoja razpok v velikih globinah, razvoj kanalov v prehodu iz toka pod tlakom v tok z odprto gladino. Izdelava hidravličnega modela pretakanja skozi sistem Reka-Timavo in skozi sistem Postojnske jame; hidravlične in geometrične parametre slednjega so prvi v svetu določali z inverznim modeliranjem.
- Priprava pregleda ključnih mikrobioloških parametrov za spremljanje človekovega vpliva na podzemeljski ekosistem z vnosom in razširjanjem tujerodnih organizmov, obravnava primerov vpliva turistične infrastrukture pri nastajanju biofilmov in ultrazvočnega smoga ter prenos postopka za odstranjevanje biofilmov okoli svetil v turističnih jamah z minimalnim učinkom na podzemlje v prakso.
- Objava prve celovite in celostne sinteze o plitvih podzemeljskih habitatih, ki prinaša nova spoznanja, ključna za razumevanje evolucije in adaptacije organizmov na podzemeljsko okolje tudi na splošno.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- D. C. Culver, T. Pipan 2014. *Shallow subterranean habitats: ecology, evolution, and conservation*. 1st ed. Oxford University Press, XXII, Oxford, 258 str.
- G. Kaufmann, F. Gabrovšek, D. Romanov 2014. *Deep conduit flow in karst aquifers revisited*. Water resources research, vol. 50, iss. 6, str. 4821–4836.
- J. Kogovšek, M. Petrič 2014. *Solute transport processes in a karst vadose zone characterized by long-term tracer tests (the cave system of Postojnska Jama, Slovenia)*. Journal of Hydrology, vol. 519, part A, str. 1205–1213.
- J. Mulec, A. Oarga, E. Schiller, A. Perşoiu, L. Holko, S. Šebela 2014. *Assessment of the physical environment of epigeal invertebrates in a unique habitat: the case of a karst sulfidic spring, Slovenia*. Ecohydrology, str. 1–9.
- S. Šebela, J. Turk 2014. *Natural and anthropogenic influences on the year-round temperature dynamics of air and water in Postojna show cave, Slovenia*. Tourism management. 40, str. 233–243.

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

Geografski inštitut je leta 1946 ustanovila Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Leta 1976 ga je poimenovala po največjem slovenskem geografu, akademiku dr. Antonu Meliku (1890–1966), ki je bil prvi predstojnik inštituta. Od leta 1981 je inštitut sestavni del ZRC SAZU. Leta 2002 sta se inštitutu priključila Inštitut za geografijo Univerze v Ljubljani, ki je bil ustanovljen leta 1962, in Zemljepisni muzej Slovenije, ustanovljen leta 1946.

Inštitut ima devet organizacijskih enot: Oddelek za fizično geografijo, Oddelek za humano geografijo, Oddelek za regionalno geografijo, Oddelek za naravne nesreče, Oddelek za varstvo okolja, Oddelek za geografski informacijski sistem, Oddelek za tematsko kartografijo, Zemljepisno knjižnico in Zemljepisni muzej ter sedež Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

Že od vsega začetka je najvažnejša naloga inštituta vodenje temeljnih in uporabnih geografskih raziskav Slovenije in njenih pokrajin ter pripravljanje temeljnih geografskih del o Sloveniji kot državi in delu sveta. Inštitut sodeluje pri številnih domačih in mednarodnih projektih, organizira znanstvena srečanja, izobražuje mlade raziskovalce, izmenjuje znanstvenike. V zadnjem desetletju so raziskovalci inštituta objavili več kot 3000 bibliografskih enot in imeli več kot 500 predstavitev na konferencah v Sloveniji in tujini.

Leta 2014 je raziskovalno delo na inštitutu potekalo v okviru raziskovalnega programa *Geografija Slovenije*, infrastrukturnega programa *Naravna in kulturna dediščina* in skoraj 40 raziskovalnih projektov. Inštitut je izvajal 8 temeljnih projektov, 5 aplikativnih projektov, 10 mednarodnih evropskih projektov, 2 bilateralna projekta, 3 projekte spodbujanja raziskovalcev na začetku kariere, 1 ciljni projekt in 9 drugih nacionalnih projektov.

Leta 2014 je 32 inštitutskih raziskovalcev objavilo 7 monografij, 69 poglavij v monografijah in 34 člankov. Inštitut je v okviru mednarodnih projektov in drugih dejavnosti sodeloval z več kot 100 tujimi ustanovami.

Inštitut od leta 1952 izdaja znanstveno revijo *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*. Izhaja dvakrat letno v angleškem in slovenskem jeziku. Od leta 2003 je na listi SCI Expanded s faktorjem vpliva 0,75 v 2013/14. Inštitut izdaja tudi šest znanstvenih knjižnih zbirk v slovenskem jeziku z izvlečki v angleškem jeziku. Knjige iz zbirke *Geografija Slovenije* in zbirke *Georitem* izhajajo večkrat letno, iz zbirke *GIS v Sloveniji* v sodih letih, iz zbirke *Regionalni razvoj* v lihih letih, iz zbirke *Naravne nesreče* vsako tretje leto, iz zbirke *CAPAcities* pa so izhajale med letoma 2010 in 2014.

Leta 2014 so izšle znanstvene publikacije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* 54-1 in 54-2, *Geografija Slovenije* 27 (Poimenovanja Piranskega zaliva), 28 (Analiza naravnih pokrajinskih tipov Slovenije z GIS-om), 29 (Rudolf Badjura), 30 (Triglavski ledenik) in 31 (Skrb za pitno vodo), *Georitem* 23 (Geografija in rastlinska sukcesija) in 24 (Interpretacija okolja na primeru Ljubljanskega barja), *GIS v Sloveniji* 12 (Digitalni prostor), *Naravne nesreče* 4 ((Ne)prilagojeni) ter *CAPAcities* 2 (Upravljanje s kulturno dediščino) in 3 (Izbrani primeri upravljanja območij s kulturno dediščino).

Do 3 najpomembnejši dogodki

- 3. trienalni znanstveni posvet: *Naravne nesreče v Sloveniji*. Ig, 27. 3.
- Znanstveni posvet ob 90-letnici prvega zavarovanja Doline Triglavskih jezer. Koča pri Triglavskih jezerih, 5. 9.
- 12. bienalni simpozij: *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Ljubljana, 30. 9.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Izdelava nove naravne pokrajinske tipizacije Slovenije.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- M. Gabrovec, M. Hrvatina, B. Komac, J. Ortar, M. Pavšek, M. Topole, M. Triglav Čekada, M. Zorn 2014. *Triglavski ledenik*. Geografija Slovenije 30. Založba ZRC, Ljubljana, 252 str.
- D. Kladnik, P. Pipan, P. Gašperič 2014. *Poimenovanja Piranskega zaliva*. Geografija Slovenije 27. Založba ZRC, Ljubljana, 196 str.
- R. Ciglič, D. Perko, M. Zorn 2014. *Digitalni prostor*. GIS v Sloveniji 12. Založba ZRC. Ljubljana.
- J. Nared, N. Razpotnik Visković (ur.) 2014. *Upravljanje območij s kulturno dediščino*. CAPAcities 2. Založba ZRC, Ljubljana, 208 str.
- D. Bole, M. Gabrovec 2014. Geography of daily mobilities in post-socialist European countries: evidence from Slovenia. Mobilities in socialist and post-socialist states: societies on the move. Palgrave Macmillan, str. 217–239.

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

Raziskave Paleontološkega inštituta Ivana Rakovca ZRC SAZU obsegajo paleontologijo izbranih skupin organizmov (diatomej, silikoflagelatov, radiolarijev, mehkužcev, ehinodermov, koral in vretenčarjev), sedimentarno geologijo mezozojskih in kenozojskih karbonatnih platform in bazenov ter geobiologijo terciarnih in recentnih terestričnih karbonatov. Inštitut se v glavnem posveča temeljnim raziskavam, ki se izvajajo v okviru raziskovalnega programa *Paleontologija in sedimentarna geologija* in projekta *Jurska in kredna radiolarijska stratigrafija Južnih Alp v severozahodni Sloveniji: časovna opredelitev dinamike sedimentacijskih bazenov na robu Neotetide*, ki ju financira ARRS.

V letu 2014 so sodelavci izvajali naslednje raziskave: *Radiolarijske datacije jurskih in krednih globokomorskih sedimentov v Sloveniji, Avstriji, Bosni, Makedoniji in na Poljskem; Sedimentologija in paleoekologija paleocensko-eocenskih karbonatnih platform v jugozahodni Sloveniji in v Dalmaciji; Stratigrafija, paleontologija in paleoekologija neogenskih sukcesij v zahodnem delu Centralne Paratetide; Geneza kapnikov v kraških jamah v Sloveniji in Španiji; Mortalitetna dinamika jamskega medveda; Kalcifikacijski produkti rastlinskih korenin v paleogenskih kalkretah in recentnih karbonatnih tleh; Antropogeno onesnaženje s težkimi kovinami na območju Koprškega zaliva*. V sodelovanju z arheologi potekajo raziskave petrološke sestave in provenience kamnitih artefaktov na več najdiščih v Sloveniji. V letu 2014 so bili rezultati raziskav predstavljeni na petih znanstvenih konferencah in objavljeni v 16 člankih.

Inštitut pri raziskovalnem delu sodeluje z drugimi ustanovami v Sloveniji (Oddelek za geologijo NTF UL, Geološki zavod Slovenije, Biotehniška fakulteta). Sodelavci so vključeni tudi v dodiplomske in podiplomske študijske programe na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Intenzivno mednarodno sodelovanje poteka z raziskovalci iz Avstrije, Bosne in Hercegovine, Francije, Italije, Hrvaške, Nemčije, Poljske, Španije in Švice.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- N. Zupančič, S. Skobe 2014. *Anthropogenic environmental impact in the Mediterranean coastal area of Koper/Capodistria, Slovenia*. Journal of soils and sediments 14 (1), str. 67–77.
- M. Bartol, V. Mikuž, A. Horvat 2014. *Palaeontological evidence of communication between the Central Paratethys and the Mediterranean in the late Badenian/early Serravalian*. Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology 394, str. 144–157.
- M. Brlek, T. Korbar, A. Košir, B. Glumac, A. Grizelj, B. Otoničar 2014. *Discontinuity surfaces in Upper Cretaceous to Paleogene carbonates of central Dalmatia (Croatia): glossifungites ichnofacies, biogenic calcretes, and stratigraphic implications*. Facies 60 (2), str. 467–487.
- R. Martín-García, A. M. Alonso-Zarza, A. Martín-Pérez, A. Schröder-Ritzrau, T. Ludwig 2014. *Relationships between colour and diagenesis in the aragonite-calcite speleothems in Basajaún Etxea cave, Spain*. Sedimentary Geology 312, str. 63–75.
- O. Krische, Š. Goričan, H.-J. Gawlick 2014. *Erosion of a Jurassic ophiolitic nappe-stack as indicated by exotic components in the Lower Cretaceous Rossfeld Formation of the Northern Calcareous Alps (Austria)*. Geologica Carpathica 65 (1), str. 3–24.

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Sodelavci inštituta se ukvarjajo s temeljnimi in aplikativnimi raziskavami rastlinstva in živalstva na regionalnem in globalnem nivoju. Znotraj inštituta delujeta dve raziskovalni skupini. Raziskovalna skupina za temeljno botaniko se ukvarja z raziskavami ekologije, zgradbe, sistematike, razširjenosti, varstva, vzdrževanja in rekonstrukcije flore in vegetacije, ki prispeva k trajnostnemu razvoju in ohranjanju biodiverzitete. Raziskovalna skupina za temeljno zoologijo se ukvarja s taksonomijo, sistematiko, evolucijsko biologijo, etologijo, ekologijo, biogeografijo in genetiko, njeni modelni organizmi pa so pajki, metulji, ptiči in sesalci.

Raziskovalno delo v letu 2014 je potekalo v glavnem v okviru programa *Biodiverziteti: vzorci, procesi, predikcije in ohranjanje*, v okviru domačih raziskovalnih projektov (*Ekološka sanacija naravnih ujm v gozdovih; Posodobitev sistema vegetacijskih osnov za potrebe načrtovanja v gozdarstvu; Kazalci ohranitvenega stanja in ukrepi za zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov v gozdovih Nature 2000; Ugotavljanje proizvodne sposobnosti gozdnih rastišč v Sloveniji; Načrtovanje in gozdnogojitveno ukrepanje v razmerah navzočnosti tujerodnih invazivnih drevesnih vrst; Kartiranje negozdnih habitatnih tipov Slovenije: Dravinjska dolina, Kriška gora, Razbor, Reka 2, Mrzlica, Bohinjska Bistrica, Zahodni Kozjak in Kočevsko; Zasnova monitoringa stanja ohranjenosti manjšinskih Natura 2000 gozdnih habitatnih tipov v Sloveniji; Načrtovanje in gozdnogojitveno ukrepanje v razmerah navzočnosti tujerodnih invazivnih drevesnih vrst*) ter mednarodnih

projektov (*Motivacijska moč ekosistemskih storitev in alternativni načini izražanja vrednosti biodiverzitete; Popisi začetnega stanja habitatnih tipov in ciljne vrste Loeslejeve grezovke (Liparis loeselli) ter proučevanje vplivov projektnih aktivnosti na vegetacijo na projektnih pilotnih območjih Zelenci, Planik, Vrhe, Mura–Petišovci in barja na Pohorju* za izvedbo projekta z naslovom: *Varstvo in upravljanje sladkovodnih mokrišč v Sloveniji, Wetman 2011–2015 (LIFE+ NARAVA, LIFE09 NAT/SI/000374); Species range shifts, aboveground-belowground community reassembly and consequences for ecosystem functioning* (ERC projekt, Nizozemska); *Vzpostavitev evropskega seznama rdečih habitatov; Kartiranje habitatnih tipov Republike Hrvaške; Biogeografija Karibov (NSF projekt, ZDA).*

Inštitut je izdal znanstveno revijo *Hacquetia* ter knjižico povzetkov referatov 23. delavnice delovne skupine za raziskovanje evropske vegetacije.

Inštitut sodeluje s številnimi slovenskimi ustanovami, državnimi organi in nevladnimi organizacijami. Pet raziskovalcev je vključenih v študijski proces in mentorstvo na univerzah v Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici, Kopru, Višji strokovni šoli v Naklem ter v tujini (Univerza Hubei, Kitajska in Univerza v Beogradu in Novem Sadu, Srbija).

Raziskovalci inštituta so svoje rezultate predstavili na mednarodnih znanstvenih simpozijih, sodelovali pa so tudi z mnogimi pomembnimi znanstvenimi ustanovami v Evropi in po svetu. Sodelovali so v več bilateralnih projektih s Srbijo, Madžarsko in ZDA.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Organizacija 23. delavnice Delovne skupine za raziskovanje evropske vegetacije (European Vegetation Survey). Ljubljana, 8.–11. 5.
- Intervju Simona Kralj - Fišer: *Biološki fitnes*. Radio Slovenija, Val 202, Frekvenca X, 30. 10. <http://val202.rtvlo.si/2014/10/bioloski-fitnes/>. [COBISS.SI-ID 37716269]

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Platinasta diploma Ministrstva za izobraževanje, znanost in tehnološki razvoj Republike Srbije, Univerze v Beogradu in Srbske akademije znanosti in umetnosti za izreden prispevek k razvoju in promociji bioloških, biomedicinskih in biotehniških znanosti.
- M. Kuntner je postal akademski urednik pri največji znanstveni reviji PLoS ONE.
- Gostujoči predavatelj na Hubei University, Wuhan, Kitajska: M. Kuntner.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- S. Kralj - Fišer, T. Čelik, T. Lokovšek, K. Šuen, R. Šiling, M. Kuntner. *Development and growth in synanthropic species: plasticity and constraints*. *Naturwissenschaften* 101, 7, str. 565–575.
- M. Kuntner, M. Năpăruș, D. Li, J. A. Coddington 2014. *Phylogeny predicts future habitat shifts due to climate change*. *PloS one* 9, 6, str. 1–7. <http://www.plosone.org/article/info%3Adoi%2F10.1371%2Fjournal.pone.0098907>.
- M. Kuntner, I. Agnarsson, D. Li 2014. *The eunuch phenomenon : adaptive evolution of genital emasculation in sexually dimorphic spiders*. *Biological reviews*, 18 str.
- R.-C. Cheng, M. Kuntner. *Phylogeny suggests nondirectional and isometric evolution of sexual size dimorphism in argiopine spiders*. *Evolution*. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/evo.12504/abstract>.
- T. Čelik, M. Bräu, S. Bonelli, C. Ceratto, B. Vreš, E. Baletto, C. Stettmer, M. Dolek 2014. *Winter-green host-plants, litter quantity and vegetation structure are key determinants of habitat quality for *Coenonympha oedippus* in Europe*. *Journal of insect conservation* 18, 17.

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU, z oddelkoma za antropološke študije in daljinsko zaznavanje, združuje antropološke raziskave z razvijanjem in aplikacijami metod in tehnik geografskih informacijskih sistemov (GIS) in daljinskega zaznavanja. Antropološke raziskave so osredotočene na socialnoantropološke študije na Papui Novi Gvineji, v Albaniji in Srbiji ter na arheologijo in arheoastronomijo Mezoamerike. Pri interpretaciji podatkov imajo pomembno vlogo prostorske analize, katerih metodologijo razvijamo sami, upoštevajoč konkretne probleme in naravo raziskav. Pri daljinskem zaznavanju raziskujemo probleme samodejne registracije satelitskih posnetkov in njihovo napredno klasifikacijo, pri čemer je posebna pozornost namenjena razvijanju novih tehnik objektne klasifikacije, umetne inteligence in modeliranja in uporabi tehnologije daljinskega zaznavanja na najrazličnejših področjih.

Pri antropoloških raziskavah smo v preteklem letu opravili terenska dela v Albaniji, Mehiki in Srbiji ter analize in interpretacije podatkov. Imeli smo večje število vabljenih predavanj na univerzah in znanstvenih delavnicah v tujini. Na področju prostorskih raziskav smo nadaljevali z uporabo daljinskega zaznavanja in GIS v posameznih aplikativnih projektih, tako domačih kot mednarodnih, obenem pa še naprej razvijali nove tehnike in metode obdelave podatkov, s težiščem na laserskem skeniranju, objektni klasifikaciji satelitskih posnetkov in uporabi metod strojnega učenja. Raziskave so potekale v okviru programa *Antropološke in prostorske raziskave*. V okviru več projektov pa smo se ukvarjali s harmonizacijo določitve predmetov na optičnih satelitskih posnetkih, z možnostmi za napredni pomorski nadzor in z mejnimi transformacijami Evrope na vzhodni periferiji, preučevali smo izvedljivosti mikrosatelita za daljinsko zaznavanje z inovativnim pogonom za natančno gibanje orbitalne platforme, mikroreliefne strukture s pomočjo letalskega lidarja, astronomske osnove arhitekture in urbanizma Majeve in zahodne Mezoamerike; opravili smo deveto sezono arheološkega rekognosciranja na jugovzhodu mehiške države Campeche.

Inštitut izdaja digitalno knjižno zbirko *Prostor, kraj, čas*. V preteklem letu je izšla ena monografija.

Inštitut sodeluje z naslednjimi slovenskimi ustanovami: Univerza na Primorskem (Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije); Geodetski inštitut Slovenije; Univerza v Ljubljani (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Naravoslovnotehniška fakulteta, Fakulteta za matematiko in fiziko, Filozofska fakulteta); Inštitut Jožef Stefan; Dewesoft, d. o. o.; Sinergise, d. o. o.; TIC – LENS, d. o. o.; Impol, d. o. o.; Iskra TELA, d. d.; Zavarovalnica Maribor, d. d.

Na mednarodni ravni inštitut sodeluje z visokoškolskimi in raziskovalnimi ustanovami v Združenem kraljestvu, Mehiki, Franciji, Bosni in Hercegovini, Španiji, Avstriji, Avstraliji, Nemčiji, Belgiji in na Finskem.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Vabljen predavanje na delavnici *Material Mediation in Indigenous Knowledge Transformation*. Borut Telban: "Mobile Phones among the Karawari of Papua New Guinea". Univerza v Helsinkih, Finska, 12. 2.
- Vabljen predavanje na delavnici *Matter(s) of relations: current analyses of Pacific rituals*. Borut Telban: "Transforming relations in death rituals (Karawari-speaking people, Papua New Guinea)". CREDO, Aix-Marseille Université, Marseille, 7–8. 4.
- Vabljen predavanje na *19th European Maya Conference "Maya Cosmology: Terrestrial and Celestial Landscapes"*. Ivan Šprajc: "Lunar orientations in Maya architecture". Slovak University of Technology, Bratislava, 21. 11.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Vzpostavitev zbirke *Zgodovinski satelitski posnetki Slovenije*, ki smo jo pričeli polniti s podatki najstarejših srednjeločljivih sistemov Landsat.
- Razvoj aplikacije *Relief Visualization Toolbox* za izračun predstavitev visokoločljivih rastrskih modelov višin z različnimi tehnikami.
- Izdelava zemljevidov toplotnega otoka Ljubljane.
- Odkritje dveh večjih arheoloških najdišč na vzhodu mehiške države Campeche.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- B. Telban 2014. *Saying, seeing and knowing among the Karawari of Papua New Guinea*. V: A. Y. Aikhenvald, R. M. W. Dixon (ur.). *The Grammar of Knowledge: A Cross-linguistic Typology*. Oxford University Press, Oxford, str. 260–277.
- N. Gregorič Bon 2014. *Secular journeys, sacred places: pilgrimage and home-making in the Himarë/Himara area of southern Albania*. V: J. Eade, M. Katić (ur.). *Pilgrimage, Politics and Place Making in Eastern Europe* (Ashgate Studies in Pilgrimage), Ashgate, Farnham, str. 135–149.
- N. Đurić, P. Pehani, K. Oštir 2014. *Application of in-segment multiple sampling in object-based classification*. *Remote Sensing* 6 (12): 12138–12165.
- T. Popit, B. Rožič, A. Šmuc, Ž. Kokalj, T. Verbovšek, A. Košir 2014. *A LIDAR, GIS and basic spatial statistic application for the study of ravine and palaeo-ravine evolution in the upper Vipava valley, SW Slovenia*. *Geomorphology* 204: str. 638–645.
- I. Šprajc 2014. *Astronomical correlates of architecture and landscape in Mesoamerica*. V: C. L. N. Ruggles (ur.). *Handbook of Archaeoastronomy and Ethnoastronomy*, Springer, New York, str. 715–728.

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

V zadnjih petnajstih letih se je na Družbenomedicinskem inštitutu ZRC SAZU usposobila interdisciplinarna raziskovalna ekipa, ki je ena redkih v Sloveniji, ki je tako s svojimi metodološkimi kot vsebinskimi (strokovnimi) kompetencami in izkušnjami sposobna povezati raznovrstna disciplinarna področja za celovito presojo blaginje in duševnega zdravja. Sodelavke inštituta združujejo znanja in raziskovalne usmeritve sociologije, antropologije in medicinske ter zdravstvene psihologije v širokem naboru raziskovalnih vsebin, ki zajemajo procese migracij in staranja prebivalstva, družinsko kmetovanje kot tudi duševno zdravje, stres na delovnem mestu in dolgotrajno oskrbo.

V letu 2014 so sodelavke inštituta v okviru treh nacionalnih temeljnih raziskovalnih projektov presojale oskrbo starejših v dveh ruralnih skupnostih (v Naklem in Puconcih), strategije razvoja družinskega kmetovanja na Gorenjskem in v Prekmurju ter opravile analizo psiholoških profilov oseb, ki so bile izpostavljene prenatalnemu stresu. V okviru dveh aplikativnih projektov na področju promocije zdravja na delovnem mestu so razvile novo orodje za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma ter izvedle v petih delovnih organizacijah serijo delavnic iz problematike obvladovanja stresa in z njim povezanih negativnih pojavov v delovnem okolju. V okviru dveh mednarodnih projektov 7. Okvirnega programa so se lotile vsebin o enakosti spolov v akademski in raziskovalni sferi ter se lotile pregleda zdravstvenih podatkovnih zbirk in analize literature iz področja dejavnikov, ki vplivajo na ponovne psihiatrične bolnišnične sprejeme. V okviru projekta transnacionalnega sodelovanja Jugovzhodna Evropa o presoji statistik o migracijah in trgu dela pa so sodelovale na zaključnih dogodkih projekta in oblikovale načrt nadaljnega razširjanja projektnih rezultatov.

Pri svojem raziskovalnem delu se inštitut povezuje in sodeluje s številnimi slovenskimi ustanovami, med njimi s Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani, Fakulteto za družbene vede Univerze v Ljubljani, z Univerzo v Novi Gorici, s socialnimi partnerji (Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, ZSSS Podravje in Koroška, Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije), Glotta Nova, Inštitut za produktivnost, s Psihiatrično kliniko Ljubljana, s Kliničnim centrom Ljubljana, z Ministrstvom za zdravje, Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Inštitutom za ekonomska raziskovanja in Razvojno agencijo Maribor.

V letu 2014 je mednarodno sodelovanje potekalo s številnimi partnerskimi institucijami v okviru dveh projektov 7. Okvirnega programa in v okviru projekta transnacionalnega sodelovanja Jugovzhodna Evropa ter s posamičnimi raziskovalci iz Velike Britanije, Adis Abebe in Nizozemske pri pripravi posebne številke *Anthropological Notebooks* v okviru svetovnega leta družinskega kmetovanja.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Izobraževalni dogodek: *Svetovni dan duševnega zdravja 2014; Skrb za ohranjanje duševnega zdravja v delovnem okolju*. Prešernova dvorana SAZU, 11. 10.
- Strokovni posvet ob zaključku projekta: *Kako do boljšega zdravja zaposlenih z obvladovanjem psihosocialnih tveganj?*. Dvorana Zemljepisnega muzeja ZRC SAZU, 4. 11.

Do 5 najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

- Razvoj orodja za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma: *Orodje OPSA*, prosto dostopen instrument na spletu, ki vključuje priročnik, vprašalnik in programirano datoteko za vrednotenje podatkov ter samodejno izdelavo ocene psihosocialnih tveganj.
- Vzpostavitev portala *Promocija zdravja na delovnem mestu*, na spletni strani je dostopen nabor promocijsko izobraževalnih vsebin s področja obvladovanja psihosocialnih tveganj in ohranjanja zdravja v delovnem okolju.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- D. Knežević Hočevar 2014. *Community care of older people in rural setting: a case study from Slovenia*. *Anthropological notebooks*, 20 (1), str. 35–50.
- D. Knežević Hočevar, M. Černič Istenič 2014. *In pursuit of knowledge-based Slovenia: Is knowledge transfer to agriculture stuck in faculties?* *Anthropological notebooks*, 20 (3), str. 103–121.
- M. Černič Istenič 2014. *Do rural development programmes promote gender equality on farms? The case of Slovenia*. *Gender, place and culture*, v tisku, a dostopno: DOI: 10.1080/0966369X.2013.879102
- L. Šprah, T. Novak, J. Fridl 2014. *The well being of Slovenia's population by region: comparison of indicators with an emphasis on health / Blaginja prebivalcev Slovenije po regijah: primerjava kazalnikov s poudarkom na zdravju*. *Acta geographica Slovenica*, 54 (1), str. 1–22.

- M. Filipovič Hrast, V. Hlebec, D. Knežević Hočevar, M. Černič Istenič, M. Kavčič, S. Jelenc - Krašovec, S. Kump, J. Mali 2014. *Oskrba starejših v skupnosti: dejavnosti, akterji in predstave*. Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 194 str.

FILOZOFSKI INŠTITUT

Filozofski inštitut ZRC SAZU je bil ustanovljen leta 1979 kot Inštitut za marksistične študije in leta 1988 preimenovan v Filozofski inštitut.

Raziskovalna usmeritev inštituta vsebuje štiri temeljne problemske osi, in sicer filozofijo v razmerju z znanostjo, filozofijo v razmerju z umetnostjo, filozofijo v razmerju s politiko in filozofijo v razmerju s filozofijo. Inštitut od svoje ustanovitve dalje razvija svoje raziskave kot sestavni del mednarodne filozofske diskusije. Raziskovalna področja, ki jih raziskovalci in sodelavci inštituta sistematično in kontinuirano raziskujejo, so: etika, estetika, sodobna filozofija, politična in pravna filozofija, zgodovina politične misli, zgodovina in filozofija znanosti, filozofija Immanuela Kanta, filozofski pomen psihoanalize, predvsem psihoanalize Jacquesa Lacana.

Inštitut je izvajal svoje raziskovalno delo v okviru raziskovalnega programa *Pogoji in problemi sodobne filozofije* (vodja prof. dr. A. Zupančič Žerdin) in raziskovalnih projektov. Osnovno izhodišče raziskovalnega dela je preučevanje usode in mutacij tradicionalnih filozofskih kategorij v sodobni filozofski misli, po drugi strani pa vprašanje, katere so tiste ključne nove kategorije, ki jih v mišljenje vpelje sodobna filozofija. Okvir tega raziskovanja so določala tri temeljna vprašanja, ki so bile organizacijski princip celotnega raziskovalnega dela: vprašanje ontologije in kritike ontologije, vprašanje diskontinuitete (preloma, prekinitve, spremembe) in vprašanje časovnosti v njenih različnih razsežnostih.

Nadaljevala se je publicistična dejavnost inštituta. V okviru knjižne zbirke *Teoretska praksa arhitekture* (v soizdajateljstvu s Fakulteto za arhitekturo Univerze v Ljubljani) je inštitut izdal pri Založbi ZRC v letu 2014 *Tektonika v arhitekturi. Frampton – Semper – Bötticher* (ur. Petra Čeferin). Izšle so tri številke revije *Filozofski vestnik*, ki jo izdaja inštitut (revija je indeksirana v A&HCI, Scopus in drugih mednarodnih indeksih), druga, tematska številka *Modernism Revisited / Ponovno obiskani modernizem*, s prispevki v angleškem jeziku. V izdanih številkah so sodelovali z izvirnimi znanstvenimi članki tako domači kakor tuji avtorji.

Filozofski inštitut je tudi v letu 2014 nadaljeval s svojo pedagoško dejavnostjo. V okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur* (ZRC SAZU) je izvajal modul *Transformacije sodobne misli – Filozofija, psihoanaliza, kultura*.

Temeljna značilnost raziskovalnega dela je bila njegova interdisciplinarna naravnost in močna mednarodna vpetost. Sodelavci inštituta sodelujejo v mednarodnem projektu *BIOMOT – Motivational strength of ecosystem services and alternative ways to express the value of biodiversity / Motivacijska moč ekosistemskih storitev in alternativni načini izražanja vrednosti biodiverzitete* (Vodilni partner Radboud Univerziteit Nijmegen / Univerza Radboud v Nijmegenu, Nizozemska), mednarodnem projektu SATORI, bilateralnih projektih z ZDA in Argentino. Sodelavka inštituta je redna profesorica na *Akademie der bildenden Künste* na Dunaju, Avstrija, sodelavka inštituta je profesorica na podiplomski šoli *European Graduate School*, Saas Fee, Švica, sodelavec inštituta je bil gostujoči raziskovalec na *University of California at Irvine*, Irvine, ZDA, sodelavec inštituta je bil gostujoči raziskovalec na Humboldtovi univerzi v Berlinu, Berlin, Nemčija.

Do 3 najpomembnejši dogodki

- Kolokvij v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU, Knjigarne Azil in Društva za teoretsko psihoanalizo: *Kriza in njen konec*, Atrij ZRC, 24. 11.
- Ciklus predavanj dr. Aarona Schusterja, v soorganizaciji s Podiplomsko šolo ZRC SAZU, 8.–12. 12.
- Ciklus predavanj dr. Jana Völkerja, v soorganizaciji s Podiplomsko šolo ZRC SAZU, 23.–25. 4.

Do 5 najpomembnejših znanstvenih objav

- M. Vesel. *Copernicus: Platonist astronomer-philosopher: cosmic order, the movement of the Earth, and the scientific revolution*. Peter Lang, Frankfurt am Main, 451 str.
- A. Erjavec 2014. *Eastern Europe, art, and the politics of representation*. *Boundary 2*, 41., 1, str. 51–77.
- A. Zupančič Žerdin. *Der Geist der Komödie*. *Morale provisoire*, 4. Merve, Berlin, 264 str.
- M. Gržinič, Š. Tatlić. *Necropolitics, racialization, and global capitalism: historicization of biopolitics and forensics of politics, art, and life*. Lexington Books, Lanham, 323 str.
- T. Mastnak, J. Elyachar Mastnak, T. Boellstorff. *Botanical decolonization: rethinking native plants*. *Environment and planning. D. Society & Space* 32, 2, str. 363–380.

1.2.4.2 Ocena uspeha in kazalniki uspešnosti

Opredelitev doseganja finančnih ciljev, zastavljenih v načrtu za leto 2014

• PRIHODKI PO OBRAČUNSKEM NAČELU

V letu 2014 smo ustvarili 13.738.879,54 EUR prihodkov in 13.526.413,90 EUR odhodkov. Poslovno leto smo sklenili s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 208.991,53 EUR. Presežek prihodkov na delu javne službe v višini 162.075,75 EUR je izkazan izključno zaradi izpolnjevanja določila 7. odstavka 33. člena Uredbe o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti, financirane iz Proračuna Republike Slovenije, ki pravi, »če raziskovalna organizacija pri izvajanju programa oziroma projekta uporablja raziskovalno opremo, ki je že v celoti amortizirana in ne more obračunati amortizacije, oziroma če znesek sredstev, prejetih od financerja, za pokrivanje stroškov amortizacije presega znesek stroškov amortizacije obračunskega obdobja, se za razliko prihodkov iz tega naslova oblikuje presežek prihodkov nad odhodki. Presežek iz tega naslova pa se razporedi za investiranje v nakup raziskovalne opreme ali sredstva vrne v proračun, skladno z normativnimi akti, ki urejajo razporejanje presežka prihodkov nad odhodki.« Skladno z določili uredbe bo izkazani presežek razporejen za investiranje v nakup opreme, potrebne za izvajanje raziskovalne dejavnosti.

Presežek prihodkov na delu tržne dejavnosti znaša po obračunu davka na dohodek pravnih oseb znaša 46.915,78 EUR.

Celotni realizirani prihodki so nižji od načrtovanih za odstotno točko. V primerjavi s preteklim letom so se realizirani prihodki zmanjšali za štiri odstotne točke.

Prihodki javne službe so realizirani v višini 13.150.779,79 EUR z indeksom 98. Projektno izvajanje raziskovalnega dela na večletnih projektih ima za posledico neenakomerno razporeditev nastajanja stroškov in s tem tudi neenakomerno realizacijo prihodkov. Realizirane prihodke pripoznamo, ko dejanski stroški nastajajo, zato jih je v finančnem načrtu za posamezno leto zelo težko točno napovedati. Navedeno se izkazuje v postavkah, na katerih so realizirani prihodki pomembno nižji oziroma višji od načrtovanih.

Rebalans Proračuna RS je ponovno znižal sredstva za znanost ter s tem povzročil izpad, ki smo ga v letu 2014 še uspeli nadoknaditi s koriščenjem razmejenih prihodkov iz leta 2013, ustvarjenih s skrajno racionalnim poslovanjem v preteklih letih.

Nedoseganje načrtovanih prihodkov *raziskovalnih programov* je posledica razmejitev prihodkov v leto 2015, ko bodo nastali stroški povezani z dodatnimi raziskovalnimi aktivnostmi v novem programskem obdobju.

Preseganje načrtovanih realiziranih prihodkov pri *infrastrukturnem programu* so povzročili višji stroški infrastrukturne podpore raziskovalnemu delu v zadnjem letu programskega obdobja ter pripravljalne aktivnosti za prihodnje programsko obdobje. Potrebna sredstva smo zagotovili iz razmejenih prihodkov preteklih let, ker je ARRS letošnja pogodbeno sredstva za materialne stroške znižala za dobrih 22 %.

Večji negativni odmik je na postavki *raziskovalnih projektov* in *CRP-ov* in je posledica zaključka večjega števila projektov, zamika začetka financiranja novih projektov ter razmejitev dela prihodkov v prihodnje obračunsko obdobje.

Realizacija prihodkov iz naslova financiranja *mladih raziskovalcev* ostaja v načrtovanih okvirih.

Enaka načrtovanim so sredstva prejeta za namene *ustanovitelskih obveznosti ter povračil stroškov v zvezi z delom in drugih osebnih prejemkov*. V primerjavi z lanskim letom so sredstva za ustanovitelske obveznosti višja zaradi spremembe metodologije ARRS za izračun obsega teh sredstev. Glede na nove izračune smo bili sicer upravičeni do povišanja sredstev za ustanovitelske obveznosti, vendar nam je agencija zaradi pomanjkanja sredstev v enaki višina znižala sredstva za infrastrukturni program.

Na postavki *sofinanciranje mednarodnih projektov* so sredstva višja od načrtovanih za 10 %, kar je rezultat večletnega sistematičnega dela na področju pridobivanja evropskih projektov.

Prihodki iz *tržne dejavnosti* so realizirani v višini 588.098,75 EUR z indeksom 114. V primerjavi z letom poprej prihodki tržne dejavnosti izkazujejo indeks 74. Kljub pesimističnim napovedim, ki smo jih upoštevali pri pripravi finančnega načrta, smo z usmerjenim in načrtnim poslovanjem uspeli realizirati višje prihodke od načrtovanih. Velik del tržnih prihodkov so prinesli: tržni projekt *Predhodne arheološke raziskave na trasi plinovoda*, ki ga skupaj s Filozofsko fakulteto za naročnika Plinovodi, d. o. o. izvaja Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, projekt Inštituta za antropologijo in prostorske študije, ki ga izvajajo skupaj z European Space Agency, in več različnih projektov Inštituta za raziskovanje krasa. Realizirani prihodki izvirajo iz naslova izvedenih tržnih raziskovalnih projektov, pripravljenih ekspertnih mnenj, prodaje publikacij in drugih storitev za trg.

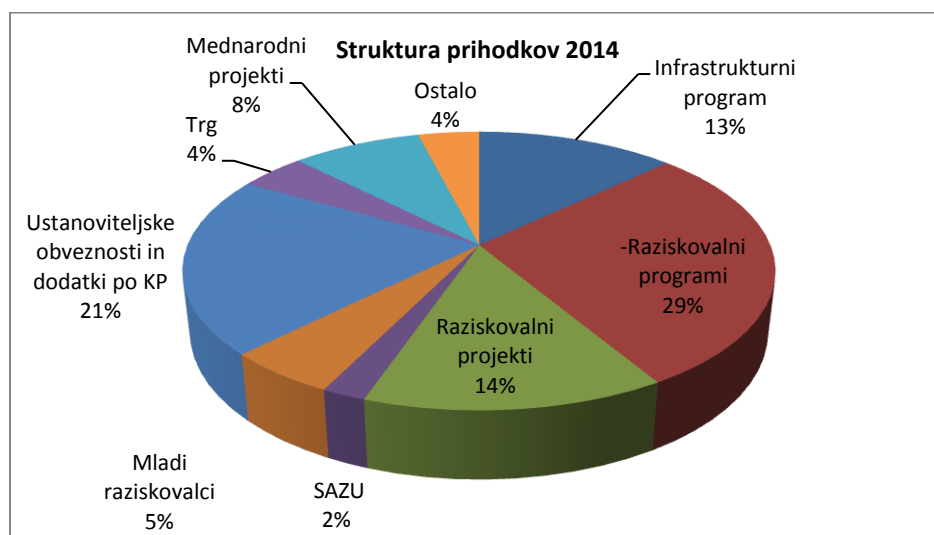
Primerjavo načrtovanih in realiziranih prihodkov prikazuje naslednja preglednica, struktura prihodkov pa je razvidna iz grafičnega prikaza.

PREGLEDNICA: Primerjava načrtovanih in realiziranih prihodkov po obračunskem načelu

V EUR BREZ CENTOV

Prihodki glede na namen	Načrtovano 2014	Realizirano 2014	Indeks 2014 real. / načrt.
Infrastrukturni programi	1.623.626	1.773.626	109
-Raziskovalni programi	4.504.200	3.914.443	87
Raziskovalni projekti	2.313.304	2.150.249	93
- Temeljni raziskovalni projekti	1.762.408	1.601.522	91
- Aplikativni raziskovalni projekti	270.896	268.727	99
- Aplikativni raziskovalni projekti- SAZU	280.000	280.000	100
CRP	42.587	37.373	88
Mladi raziskovalci in program Znanost mladini	710.915	713.235	100
Ustanoviteljske obveznosti in dodatki po KP	2.856.460	2.856.460	100
Znanstveni tisk	114.075	105.154	92
Tuja znanstvena literatura in baze podatkov	43.666	43.666	100
Osrednji specializirani informacijski centri	44.154	44.154	100
Sofinanciranje mednarodnih projektov	1.054.395	1.158.209	110
Ostalo	102.617	354.211	345
Skupaj	13.409.999	13.150.780	98
Trg (vključno s povečanjem zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje)	516.114	588.099	114
SKUPAJ PRIHODKI	13.926.114	13.738.879	99

GRAF: Struktura prihodkov 2014

• PRIHODKI IN ODHODKI PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Prejemki

V Izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka so tekoči prejemki višji od načrtovanih za 1 % in hkrati za 7 % višji kot leta 2013.

Na javni službi so prejemki skoraj izravnani z načrtovanimi, medtem ko so prejemki na trgu višji od načrtovanih za 8 %. Pozitivni odmiki so posledica dejanskih prilivov na račun, na katere nimamo neposrednega vpliva, zato smo pri načrtovanju relativno konservativni.

Postavka *prejeta sredstva iz državnega proračuna* izkazuje visok indeks. Visok indeks je posledica spremenjene metodologije prikazovanja prihodkov ARRS, ki smo jih prejšnja leta izkazovali na ločeni postavki *prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij*, sedaj pa so vključena v to postavko. Če za pravo primerjavo podatke združimo ugotovimo, da so letošnji prejemki za 4 % višji od lanskih ter skoraj enaki načrtovanim.

Višja kot lani (z indeksom 347) so *prejeta sredstva iz občinskih proračunov*. V letu 2014 je namreč Mestna občina Maribor zagotovila celotna sofinancerska sredstva za izvedbo triletnega aplikativnega projekta *Likovna umetnost v prostoru mesta Maribor*, ki ga izvaja Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, v višini 45.000 EUR.

V letu 2014 smo prejeli več sredstev iz naslova evropskih projektov iz državnega proračuna iz sredstev Evropske unije, kar je posledica večjega obsega tovrstnih projektov. Prejemki, evidentirani na AOP postavki 430 *Prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije*, izkazuje indeks 152, če k temu prištejemo še AOP postavko 419 *Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije*, pa se indeks, v primerjavi z lanskimi prilivi, zviša na 164, kar je izjemen uspeh

Višja od lanskih so *prejeta sredstva za investicije* z indeksom 166, kjer izkazujemo sredstva MIZŠ za izgradnjo Raziskovalne postaje Barje ZRC SAZU.

Izdatki

Izdatki odražajo plačila, ki smo jih izvršili v letu 2014 tako za tekoče stroške kot za stroške, ki so nastali v letu 2013, vendar so v plačilo zapadli v letu 2014.

Na javni službi so izdatki višji od izdatkov preteklega leta za 4 %, medtem ko so izdatki na *tržni dejavnosti* nižji za 24 odstotnih točk, kar sovпада z nižjimi prejemki. V primerjavi z načrtovanimi so celotni izdatki višji za 2%, od tega na javni službi za odstotek in na trgu za 22 odstotnih točk.

Na splošno so *izdatki* višji kot lani, kar je posledica večje angažiranosti v zadnjem letu programskega obdobja in določenih nujnih stroškov, ki so nastali po daljšem obdobju izrazitega varčevanja, v katerega smo bili prisiljeni zaradi konstantnega zmanjševanja sredstev.

Izdatki za plače in drugi izdatki zaposlenim so višji od leta 2013, kljub znižanju števila zaposlenih s 315 na 317. Dodatne izdatke je povzročilo izplačilo prvega obroka tretje četrtine plačnih nesorazmerij in izplačevanje višjih plač iz naslova zaostalih napredovanj od aprila dalje. *Sredstva za delovno uspešnost* vključujejo izplačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela zaradi nadomeščanj, nezasedenih delovnih mest in dela na programih ter projektih v primeru, ko zaposleni opravi delo, ki presega pričakovane rezultate in je na ta način mogoče zagotoviti racionalnejše izvajanje nalog. Vir za izplačilo so sredstva na projektih oziroma realizirani prihranki.

V primerjavi z načrtovanimi izdatki so *izdatki za plače* in drugi izdatki zaposlenim na javni službi nižji za odstotek, prispevki pa za 8 % nižji od načrtovanih zaradi nižjih prispevkov pri starejših delavcih.

Investicijski izdatki so višji zaradi začetka izvajanja investicije na Igu.

Končni izid je pozitiven, ker smo v januarju 2014 prejeli velik del plačil iz naslova pogodbenih obveznosti ARRS še za leto 2013 in višjih plačil na evropskih projektih.

Primerjava načrtovanih in realiziranih kazalnikov uspešnosti poslovanja

	Kazalnik	Načrtovano 2014	Realizirano 2014	Indeks realizirano/ načrtovano 2014	Realizirano 2013	Indeks realizirano 2014/2013
1.	Število raziskovalnih projektov	81	94	116	78	121
2.	Število mednarodnih projektov	31	33	106	32	103
3.	Število raziskovalnih programov -- vključno sodelujoči	18	18	100	18	100
4.	Število mladih raziskovalcev	44	38	86	40	95
5.	Prihodki iz tržne dejavnosti	516.114	588.099	114	793.542	74

1.2.5 Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi

Nadaljeval se je trend upadanja sredstev za izvajanje skupnega dolgoročnega programa *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda*: za 57 % glede na raven iz leta 2009 (s 654.081 EUR leta 2009 na 280.000 EUR v letu 2014), ki ga financira Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Zaradi zamudnosti postopka formalnega preoblikovanja Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje v inštitut postopek do konca leta 2014še ni bil končan.

1.2.6 Nedopustne oziroma nepričakovane posledice pri izvajanju programa dela

Nedopustne so še vedno zamude, ki nastajajo pri organih, pristojnih za nadzor nad izvajanjem evropskih projektov. Prepozno izdajanje certifikatov o upravičenih stroških namreč povzroči zamudo roka za izdajo zahtevka za izplačilo financerju in dodatnih šest mesecev čakanja na finančna sredstva.

Drugo težavo predstavlja dejstvo, da ministrstva in ARRS, ki upravljajo z raziskovalnim denarjem, ne spoštujejo časovnic. Tako pri nacionalnih raziskovalnih projektih do samega začetka začetek projekta ni znan. Roki se ves čas zamikajo in običajno se projekti začnejo na dan prejema obvestila. Raziskovalne ustanove imamo zato velike težave pri organizaciji dela, še zlasti pri kadrovanju. Zaradi negotovosti v raziskovalni sferi in zaradi velike odvisnosti od projektnega financiranja je tak način poslovanja ARRS povsem nesprejemljiv. Podobno se je zgodilo s projekti iz naslova Norveškega finančnega mehanizma in Finančnega mehanizma EGP. Zaradi izjemnih zamud pri evalvaciji se je obdobje izvajanja skrajšalo z 22 na 15 mesecev, kar je za nekatere organizacijsko zahtevnejše projekte velik izziv.

Zahtevamo, da se ARRS in drugi organi, zlasti Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK), držijo predvidenih časovnic. Od konca evalvacijskih postopkov do začetka izvajanja projektov mora biti dovolj časa, da se ustanove lahko organizacijsko pripravijo. Izvajalci bi morali imeti možnost, da sami določijo začetek izvajanja projektov.

Velik problem predstavlja dinamika financiranja, saj glavnino sredstev prejmemo v drugi polovici leta, kar povzroča veliko težav pri načrtovanju in izvedbi konkretnih aktivnosti. Sredstva so pogosto nakazana v obdobju, ko izvedba določenih raziskav (npr. zaradi neugodnih vremenskih pogojev v zimsko-jesenskem obdobju) ni mogoča. Za doseg večje produktivnosti in hkrati boljše gospodarnosti z javnimi sredstvi predlagamo financerjem dolgoročno načrtovanje, ki bo omogočilo boljše predvidljivost ter smotrno načrtovanje in izvajanje raziskovalne dejavnosti.

1.2.7 Ocena učinkov poslovanja na druga področja

Prva in najpomembnejša naloga inštitutov ZRC SAZU je temeljno raziskovanje, ki je lahko uspešno in prodorno le v razmerah ustvarjalne svobode in stabilnega financiranja. Temeljno raziskovanje mora biti dolgoročno in njegov glavni rezultat mora biti znanje. Šele znanje določa stopnjo razvitosti in konkurenčnosti sodobne države. Visoka kakovostna raven znanja omogoča učinkovit prenos v prakso in s tem pozitiven učinek na druga področja.

ZRC SAZU že desetletja izsledke svojega temeljnega raziskovanja prek aplikativnih, tržnih in drugih podobnih projektov (npr. CRP-ov) prenaša v prakso.

Konkurenčnost in blagostanje družbe sta v veliki meri odvisni od »stanja duha«, ki vlada v družbi. Pozitivne težnje v družbenem oz. duhovnem razvoju so podlaga in predpogoj za uspešno inovativno gospodarstvo. Samo v sproščeni družbi, kjer so glavne vrednote svoboda, znanje in ustvarjalnost, lahko pride do dolgoročnega napredka v konkurenčnosti in blagostanju. ZRC SAZU kot ena vodilnih ustanov s področja humanistike in družboslovja ima možnosti za odstiranje družbenih značilnosti, procesov, nasprotij, potencialov in podobno.

ZRC SAZU je s svojim delom prispeva k

- sooblikovanju identitete in krepitvi čuta pripadnosti in odgovornosti: nacionalna identiteta, zgodovinska zavest, kulturni spomin (arheološke raziskave na Ančnikovem gradišču nad Jurišno vasjo v sklopu projekta *Rojstvo Evrope*; priprava znanstveno-strokovnih vsebin za razstavo *Kras in jame*; svetovanje strokovnjaka za krasoslovje pri postavitvi muzejske razstave za projekt MUSEUMCULTOUR);
- upravljanju območij, regionalnemu razvoju in regionalnemu menedžmentu (simpozij Slovenski regionalni dnevi), okoljskemu menedžmentu, upravljanju zavarovanih območij, upravljanju voda in vodnih virov, skladnemu prostorskemu razvoju (spletna enciklopedija WIKIAlps in pospeševanje trajnostnega prostorskega razvoja v Alpah prek identificiranih sinergij, priporočil ter pripravljene tematske številke znanstvene revije);
- upravljanju in varovanju kulturne in naravne dediščine: raziskave umetnostnih spomenikov (Umetnostna topografija upravnih enot Logatec in Šmarje pri Jelšah), priprave modela upravljanja (za Dediščino živega srebra ter model upravljanja kulturne dediščine v JV Evropi; strategije ohranjanja in trajnostnega koriščenja kulturne dediščine cerkva v projektu THETRIS), obdelave in hranjenje gradiva (zvočno gradivo Slovenskega gledališkega muzeja);
- umestitev velikih infrastrukturnih objektov, študije ranljivosti okolja, okoljevarstvena mnenja (arheološke raziskave na trasi plinovoda; izdelava strokovnih podlag za določitev morebitnega vpliva načrtovanih variant AC Postojna/Divača - Jelšane na vplivno območje Škocjanskih jam; izvajanje obratovalnega monitoringa onesnaževanja podzemne vode, strokovni nadzor in svetovanje pri upravljanju z jamskimi sistemi; klimatski in biološki monitoring jamskih sistemov; monitoring na območju Parka Škocjanske jame, geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave na območju trase in spremljajočih objektov HC Koper - Izola);
- večji vključenosti ljudi v procese odločanja in upravljanja: socialne inovacije, »governance« in participativni proces (nadgradnja obstoječih znanj ter z vključevanje teh znanj v planerske postopke pri projektih CHERPLAN, SY_CULTour, RURBANCE, Idea-C);
- oblikovanju storitev/modelov: priprava strategij npr. migracijske in medkulturne politike (orodja za vzgajanje k različnosti in medkulturnosti v šolskem in univerzitetnem okolju), načrtovanje javnega potniškega prometa, spletni GIS-i oz. pregledovalniki prostorskih podatkov);
- vključevanja evropskih normativov na regionalnih ravneh, raziskave in prikazi plazovitosti;
- sooblikovanju vzorcev vedenja (pri odnosu do okolja, kulturnih dosežkov itd) (projekt Biomot);
- oblikovanju novih turističnih produktov (geoparki, geomorfološka nahajališča, kulturni prostori slovenske literature);
- učinkovitejši preventivi za zmanjševanje škode zaradi naravnih nesreč in izdelavi ocen tveganj, upoštevaje čezmejne vplive nesreč;
- k bolj zdravi družbi (študije stresa na delovnem mestu in ocena psihosocialnih tveganj; razvoj orodja za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma: *Orodje OPSA*, prosto dostopen instrument na spletu, ki vključuje priročnik, vprašalnik in programirano datoteko za vrednotenje podatkov ter samodejno izdelavo ocene psihosocialnih tveganj);
- socialni, kulturni, humani, etični družbi in družbeno odgovornim državljanom (Idea-C, Eduka);
- osveščanju osnovnošolske in srednješolske mladine in dopolnitvam učnih načrtov, npr. na področju geografije, slovenskega jezika, zgodovine, zamejstva, varovanja okolja in prostora;

- boljšemu prenosu znanja v gospodarstvo (trije projekti v okviru razpisa »Raziskovalci na začetku kariere«);
- podpori projektom ESFRI (Evropski strateški forum za raziskovalne infrastrukture) v skladu z Načrtom razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020 (DARIAH, CLARIN, LifeWatch; EPOS);
- izvajanju ukrepov na nacionalni ravni za prilagajanje podnebnim spremembam;
- ohranjanju biodiverzitete in habitatov ter vzpostavitve učinkovitega sistema upravljanja območij Natura 2000;
- spodbujanju različnih sektorjev gospodarstva s poudarkom na ustvarjalnem gospodarstvu in inovacijah;
- razvoju kulturnih in ustvarjalnih dejavnosti;
- oblikovanju družbe znanja, človeških virov ter socialnega in ustvarjalnega kapitala (oblikovanje slovarskega spletišča www.fran.si s skupnim iskalnikom za 20 slovarjev s 513.432 slovarskimi sestavki in kontinuirano delovanje jezikovne svetovalnice, ki je hkrati referenčni svetovalni servis in rastoči vir dejanskih jezikovnih zadreg, namenjen nadgradnji aktualnih jezikovnih priročnikov);
- razvoju sodobnih računalniških tehnik, metod in modelov za potrebe prostorskih in družbenih analiz ter načrtovanja;
- izvajanju z zakonom določenih upravnih postopkov (strokovno spremljanje delovanja Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije).

1.2.8 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo ministrstvo, in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja PU

ZRC SAZU kot javno raziskovalni zavod pri svojem poslovanju porablja sredstva v skladu z Uredbo o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa ter z navodili, ki jih predpisujejo financierji mednarodnih in ostalih projektov.

Skrbno načrtovanje prihodkov in dohodkov za posamezne organizacijske enote in za ZRC kot celoto omogoča prožno prilagajanje spremenjenemu finančnemu položaju. Pravočasno ugotavljanje odmikov in razhajanj med pričakovanimi prihodki in odhodki omogoča hiter odziv in sprejemanje ustreznih odločitev.

Svoje delo izvajamo na način, ki zagotavlja največjo možno učinkovitost in gospodarno porabo finančnih sredstev, pri čemer sledimo usmeritvam ministrstva. Povečanje produktivnosti in učinkovitosti dokazuje tudi dejstvo, da smo glede na nižje realizirane prihodke uspeli v enakem obsegu znižati tudi stroške. Presežek prihodkov nad odhodki na tržni dejavnosti v trenutnih razmerah so dokaz dobrega gospodarjenja s prejetimi sredstvi.

1.2.9 Ocena notranjega nadzora javnih financ

Izjava direktorja o notranjem nadzoru je priložena na koncu poročila (Priloga 1).

1.2.10 Povzetek poročila notranjega revizorja

Poročilo o izvedeni notranji reviziji, ki jo opravila preizkušena državna notranja revizorka Simona Krese, se nahaja v prilogi poročila (Priloga 2).

1.2.11 Druga pojasnila

a) Poročilo o realiziranih stroških materiala in storitev, stroških dela in drugih stroških s kratkimi pojasnili

- **Primerjava realiziranih in načrtovanih stroškov**

Celotni odhodki z indeksom 98 so nižji od načrtovanih odhodkov za 338.880 EUR. Pri tem najbolj izstopajo stroški materiala, kar je cenovni učinek izvedenih javnih naročil ter iskanja konkurenčnih ponudnikov za potreben material.

Stroški storitev so za 2 % višji od načrtovanih zaradi večjega obsega dela, ki se je zgodilo v zadnjih mesecih leta. Stroški dela in prispevkov so nižji za 3 oziroma 5 %, tudi zaradi zmanjšanja števila zaposlenih s 317 na 315. Negativno odstopanje od načrtovanega opazimo pri postavki *amortizacije*, kar je posledica precej visoke amortiziranosti osnovnih sredstev ter pokrivanja stroškov amortizacije v breme virov. Viri za pokrivanje amortizacije so prejeta namenska sredstva ter razporejen presežek prihodkov nad odhodki. Višje so *rezervacije*, ki smo jih oblikovali iz naslova tržnih prihodkov za pokrivanje morebitnih prihodnjih izgub. V skladu z načelom previdnosti uporabljamo ta instrument za zniževanje finančne ranljivosti, ki jo prinaša projektno financiranje.

Primerjavo načrtovanih in realiziranih odhodkov prikazuje spodnja preglednica.

Primerjava načrtovanih in realiziranih odhodkov

V EUR BREZ CENTOV

Odhodki	Načrtovano 2014	Realizirano 2014	Indeks 2014 real. / načrt.
Stroški materiala	550.000	469.410	85
Stroški storitev	3.000.000	3.056.500	102
Stroški bruto plač	7.908.774	7.692.466	97
Stroški prispevkov za socialno varnost	1.278.622	1.214.840	95
Drugi stroški dela	635.898	624.394	98
Nabavna vrednost prodanega blaga	31.000	33.396	108
Amortizacija	325.000	317.028	98
Ostali drugi stroški	130.000	38.921	30
Rezervacije	6.000	79.459	1324
SKUPAJ ODHODKI	13.865.294	13.526.414	98

Poročilo o realizaciji načrtovanih stroškov dela znotraj tekočega transferja skladno z 49. členom ZIPRS1415

Skladno z 49. členom ZIPRS je višina načrtovanih sredstev, namenjenih za stroške dela v okviru tekočega transferja, znašala 9.474.437,09 EUR. Realizirani stroški, financirani iz tekočega transferja, znašajo 8.134.586,99 EUR in so nižji od načrtovanih za 14 %. Do takšnega odstopanja prihaja, ker je v projektno financiranem javnem raziskovalnem zavodu v načrtu težko natančno napovedati vse vire financiranja, iz katerih se bodo pokrivali stroški dela.

	Realizirani stroški	Načrtovani stroški	Indeks realizirano/načrtovano
Vir -- tekoči transfer PU	8.134.586,99	9.474.437,09	86
Drugi viri	1.397.112,69	816.486,00	171
SKUPAJ VSE	9.531.699,68	10.290.923,09	93

- **Primerjava realiziranih stroškov tekočega leta s predhodnim letom**

V primerjavi s preteklim letom so *celotni stroški* nižji za 6 %.

Podrobnejša analiza pokaže na povečanje *tiskarskih in ostalih stroškov*, nastalih pri izdajah znanstvenih publikacij, namenjenih promociji raziskovalnih rezultatov. Ti stroški bremenijo odhodke v trenutku njihovega nastanka. Višji stroški *najemnin* in *licenčnin* vključujejo dodatne stroške licenc za računalniške programe, ki jih uporabljamo pri svojem delu. Višji so prav tako stroški *službenih potovanj*, ker se je obseg teh letos povečal zaradi večjega obsega terenskega dela, sodelovanja na konferencah, simpozijih ter strokovnega izpopolnjevanja in izobraževanja zaposlenih.

Nižji so *stroški porabljenega materiala* zaradi dobrega gospodarjenja in iskanja konkurenčnih ponudb, kjer smo tudi z izvedenimi javnimi naročili zelo uspešni. Kot primer lahko navedemo stroške čistilnega materiala, ki smo jih uspeli znižati za dobrih 44.000 EUR oziroma za 35 %. Iz istega razloga so nižji stroški pošte in telefona, kjer smo pridobili ugodno ponudbo za mobilno telefonijo ter konec leta skupaj s SAZU objavili javni razpis za fiksno telefonijo, zato lahko v letu 2015 tudi na tem področju pričakujemo pozitivne učinke.

Dobro gospodarjenje je razlog za znižanje *stroškov energije*, upoštevati pa je treba tudi padanje cene energentov in prenehanje uporabe skladiščnih prostorov v Planini, kjer so bili stroški ogrevanja izjemno visoki.

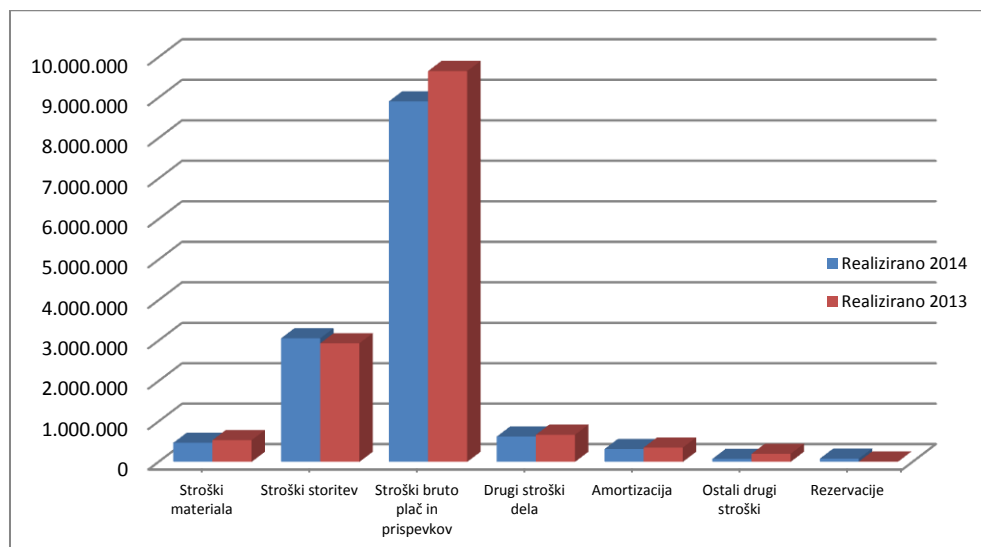
Dodatne prihranke smo dosegli tudi zaradi dopolnilne izpolnitve kvote za zaposlovanje invalidov, ki smo jo uresničili z naročanjem tiskarskih storitev in storitev digitalizacije arhivskega gradiva pri dveh invalidskih podjetjih. Za določen delež plačila storitve, ki jih izvede invalidsko podjetje smo oproščeni plačila prispevka, ki bi ga plačali, ker ne zaposlujemo zadostno število invalidov. S tem smo strošek prispevka zmanjšali za polovico oziroma za dobrih petnajst tisoč evrov.

Stroški dela so za 8 % nižji od lanskih. Za primerljivost podatkov moramo pojasniti, da lanski stroški dela vključujejo celotne stroške tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah. Brez upoštevanja tega lanskega dodatnega stroška, bi indeks 98 pokazal 2-% nižje stroške.

Stroški amortizacije so nižji za 11 %. Del amortizacije v višini 149.365,55 EUR se pokriva v breme virov oziroma razporejenih presežkov prihodkov nad odhodki za investicije iz preteklih let. Stroški amortizacije se nevarno znižujejo že več let zapored, kar je posledica nižjih vlaganj v raziskovalno opremo, ki bo počasi postala zastarela in nekonkurenčna, zato bo treba v prihodnje najti dodatne vire za obnovo opreme.

Drugi stroški v lanskem letu vključujejo med drugim tudi zamudne obresti od prepozno izplačanih stroškov dela.

Graf: Primerjava stroškov v letih 2014 in 2013

Primerjavo tekočih podatkov s podatki prehodnega leta prikazuje naslednja preglednica.

Primerjava pomembnejših finančnih podatkov v letih 2013 in 2014

V EUR BREZ CENTOV				
Prihodki /Odhodki	Realizirano 2013	Realizirano 2014	Indeks 2014/2013	Struktura 2014 v %
Javna služba	13.246.838	12.848.158	97	92
Javna služba -- SAZU	303.010	280.000	92	2
Trg	793.542	588.099	74	6
Obresti	12.269	22.622	184	0
Skupaj prihodki	14.355.659	13.738.879	96	100
Stroški porabljenega materiala	324.568	254.881	79	
Stroški energije	212.849	177.127	83	
Stroški pošte in telefona	131.716	127.686	97	
Stroški najemnin in licenčin	124.781	171.514	137	
Tiskarske in ostale storitve	1.754.131	2.012.041	115	
Dnevnice za službena potovanja	81.302	78.422	96	
Ostali stroški službenih potovanj	306.249	318.146	104	
Stroški zunanjih sodelavcev	632.108	432.683	68	
Sejnine upravnega odbora	4.304	3.344	78	
Bruto plače	8.324.716	7.692.466	92	
Prispevki	1.330.009	1.214.840	91	
Drugi stroški dela (prevoz na delo, prehrana, regres za letni dopust, jubilejne nagrade, odpravnine, dod. pok. zavarovanje)	671.228	624.394	93	
Rezervacije	6.668	79.459	1.192	
Ostali stroški	96.344	22.383	23	
Amortizacija	354.612	317.028	89	
Skupaj odhodki	14.355.586	13.526.414	94	
Presežek prihodkov nad odhodki	73	212.465		
Davek od dohodka pravnih oseb	70	3.473		
Presežek prihodkov z upoštevanjem davka na dohodek pravnih oseb	3	208.992		

b) Poročilo o uporabljenih politikah amortiziranja, obračunu amortizacije po vrstah sredstev in obračunu amortizacije po vrstah dejavnosti

Amortizacija neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev je obračunana po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Amortizacijske stopnje so določene v Pravilniku o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev.

V letu 2014 je bila obračunana amortizacija v višini 466.393,54 EUR po naslednjih vrstah sredstev:

- premoženjske pravice v višini 12.972,84 EUR,
- zgradbe v višini 185.903,28 EUR,
- laboratorijska in raziskovalna oprema v višini 36.208,42 EUR,
- računalniki v višini 126.891,66 EUR,
- pohištvo v višini 84.380,39 EUR,
- ostala oprema v višini 20.036,95 EUR.

Obračunana amortizacija je bremenila odhodke v višini 317.393,54 EUR, medtem ko smo 149.365,55 EUR za pokrivanje amortizacije pokrili iz namenskih virov. Amortizacijo na dejavnosti razporejamo na osnovi ključa neposrednih stroškov dela do višine razpoložljivih sredstev. Amortizacija, ki bremeni javno službo, znaša 301.982,41 EUR in amortizacija, ki bremeni tržno dejavnost, 15.045,58 EUR.

c) Poročilo o realiziranih investicijah in investicijskih vlaganjih

- **Realizirane investicije**

	Inv. za področje javne službe	Inv. za tržno dejavnost	Skupaj
Programska oprema	9.434,88		9.434,88
Računalniška oprema	75.374,69		75.374,69
Raziskovalna oprema	13.055,57		13.055,57
Prevozna sredstva	0,00		0,00
Ostala oprema	115.199,50		115.199,50
Skupaj oprema	213.064,64	0,00	213.064,64
<i>Nepremičnine – Raziskovalna postaja Barje ZRC SAZU (arhiv, laboratorij, skladišča) odkup zemljišč, pridobitev projektne dokumentacije</i>			
	355.279,32		355.279,32
Skupaj nepremičnine	355.279,32	0,00	355.279,32
Skupaj vse	568.343,96	0,00	568.343,96

- **Viri financiranja investicij**

Vrsta vira	Vrednost
Vir: obračunana amortizacija	210.110,06
Vir: namenska sredstva MIZŠ -- pog.3330-14-500037; Raziskovalna postaja Barje ZRC SAZU	334.511,00
Vir: presežki iz preteklih let	23.722,90
Skupaj finančni viri	568.343,96

d) Analiza kadrovanja in kadrovske politike

Na ZRC SAZU smo na novo zaposlili 12 javnih uslužbencev za določen čas, vključno z mladimi raziskovalci.

Delovno razmerje je prenehalo 14 zaposlenim:

- štiri upokojitve,
- šest potekov pogodb o zaposlitvi in
- štiri sporazumna prenehanja delovnega razmerja s strani zaposlenega.

Na dan 31. 12. 2014 je bilo na ZRC SAZU zaposlenih 315 sodelavcev, od tega 240 raziskovalcev in 75 strokovno tehničnih sodelavcev. V letu 2014 je bilo zaposlenih skupaj 38 mladih raziskovalcev od tega pet novih. Doktoriralo je pet mladih raziskovalcev in dva sodelavca.

Kadrovski načrt ZRC SAZU je odprt, kar pomeni, da se med proračunskim obdobjem lahko spremeni, če pride do trajnega ali začasnega povečanja obsega dela, ki ga ni mogoče opravljati z obstoječim številom javnih uslužbencev, in če so zagotovljena finančna sredstva za novo zaposlitev. S kadrovskim načrtom oziroma seznamom delovnih mest se določi število delavcev, ki zasedajo delovna mesta na ZRC SAZU.

Število tujih raziskovalcev na gostovanju pri nas v obdobju daljšem od šestih mesecev: **0**

Število naših raziskovalcev na gostovanjih v tujini v obdobju daljšem od šestih mesecev: **4**

Število zaposlenih glede na vir financiranja upošteva je določila Uredbe o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2014 in 2015

Vir financiranja	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2014
1. Državni proračun	0,000
2. Proračun občin	0,000
3. ZZS in ZPIZ	0,000
4. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	30,045
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	5,276
6. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-naročnine)	0,000
7. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe in sredstva prejetih donacij	0,000
8. Sredstva za financiranje javnih del	0,000
9. Namenska sredstva, iz katerih se v celoti zagotavlja financiranje stroškov dela zaposlenih, in sicer mladih raziskovalcev, zdravnikov pripravnikov in specializantov, zdravstvenih delavcev pripravnikov in zdravstvenih sodelavcev pripravnikov ter zaposlenih na raziskovalnih projektih	259,679
10. Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (Uradni list RS, št. 17/14)	0,000
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 10. točke)	295,000
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 6	0,000
Skupno število zaposlenih pod točkami 4, 5, 7, 8, 9 in 10	295,000

Število zaposlenih na dan 31. 12. 2014

Vrsta zaposlitve	Zaposleni za nedoločen čas	Zaposleni za določen čas	Skupaj
Redno zaposleni raziskovalci	140	52	192
Dopolnilno zaposleni raziskovalci	1	9	10
Mladi raziskovalci	0	38	38
Strokovno osebje	45	10	55
Tehnično osebje	20	0	20
Skupaj	206	109	315

Število zaposlenih na dan 31. 12. 2013

Vrsta zaposlitve	Zaposleni za nedoločen čas	Zaposleni za določen čas	Skupaj
Redno zaposleni raziskovalci	134	53	187
Dopolnilno zaposleni raziskovalci	1	11	12
Mladi raziskovalci	0	40	40
Strokovno osebje	47	10	57
Tehnično osebje	21	0	21
Skupaj	203	114	317

Na dan 31. 12. 2013 je bilo na ZRC SAZU zaposlenih 317 sodelavcev oz. dva več kot 31. 12. 2014. Število zaposlenih se je tako znižalo za 0,65 %. Zmanjšanje števila zaposlenih je največje na delovnih mestih raziskovalcev.

e) Poročilo o ravnanju s stvarnim premoženjem

- Poročilo o oddaji stvarnega premoženja v najem

Zap. št.	Katastrska občina	ID oznaka stavbe	ID oznaka dela stavbe	Metoda oddaje v najem	Ekonomska utemeljenost
1	Ljubljana	Novi trg 2, Ljubljana	vl. 337/5, 337, vse k. o. Ljubljana	javno zbiranje ponudb	Racionalnejše izvajanje dejavnosti v kavarni, ki se vklaplja v izvajanje kulturne dejavnosti na Novem trgu 2, ki jih sami ne izvajamo.
2	Ljubljana	Novi trg 2, Ljubljana	ID oznaka 1728-177-3	neposredna pogodba	Dopolnitev dejavnosti in ponudbe knjigarne Azil ZRC SAZU

- Poročilo o najemu stvarnega premoženja

Zap. št.	Okvirna lokacija	Okvirna velikost v kvadratnih metrih	Vrsta nepremičnine	Porabljena sredstva v evrih	Predviden čas trajanja	Ekonomska utemeljenost
1	Gosposka 13, Ljubljana	1.482,59	pisarne, delovni kabineti	4.625,76	nedoločen čas	pomanjkanje lastnih prostorov
2	Novi trg 4, Ljubljana	1.521,05	pisarne, delovni kabineti	4.779,84	nedoločen čas	pomanjkanje lastnih prostorov
3	Novi trg 5, Ljubljana	1.938,28	pisarne, delovni kabineti	6.013,20	nedoločen čas	pomanjkanje lastnih prostorov
4	Trg francoske revolucije 7, Ljubljana	312,25	pisarne, delovni kabineti	16.863,88	nedoločen čas	pomanjkanje lastnih prostorov
5	Wolfova 8, Ljubljana	153,16	pisarne, delovni kabineti	10.088,99	nedoločen čas	pomanjkanje lastnih prostorov
6	Novi trg 1, Ljubljana	99,61	pisarne, delovni kabineti	13.984,68	nedoločen čas	pomanjkanje lastnih prostorov
7	Slovenska cesta 51b, Ljubljana do 30. 6. 2014	69,01	stanovanje za tuje gostujoče raziskovalce	3.176,46	nedoločen čas	odpoved najemnega razmerja
8	Dom podiplomcev Ljubljana; dva apartmaja in garsonjera	32,00, 45,00 in 23,00	stanovanji za tuje gostujoče raziskovalce	10.228,78	30. 9. 2014	nižji stroški nastanitve
9	Križevniška 10, Ljubljana	38,00	arhiv, skladišče	4.805,22	nedoločen čas	pomanjkanje lastnih prostorov
10	Šmartinska 106, Ljubljana	370,00	arhiv, skladišče	29.570,40	31. 12. 2012	pomanjkanje lastnih prostorov
11	Planina 152 do 31. 3. 2014	740,00	arhiv, skladišče	4.182,18	31. 12. 2012	odpoved najemnega razmerja
12	Delpinova 12, Nova Gorica	126,89	pisarne, delovni kabineti	6.446,41	nedoločen čas	pomanjkanje lastnih prostorov
13	Tolmin, Ulica padlih borcev 1c -- do. 28. 2. 2014	15,20	pisarna, kabinet	152,28	nedoločen čas	odpoved najemnega razmerja
14	Brunov drevored 13, Tolmin	32,46	pisarne, delovni kabineti	3.360,00	nedoločen čas	pomanjkanje lastnih prostorov
15	Pobreška cesta 20, Maribor	69,00	pisarne, delovni kabineti	brezplačna uporaba	22. 12. 2012, z možnostjo podaljšanja	pomanjkanje lastnih prostorov
16	Seilerstaette 2, 1010 Dunaj, Avstrija; stanovanje št. 404	37,00	stanovanje za gostujoče raziskovalce na Dunaju	6.080,00	31. 8. 2016	nižji stroški nastanitve
17	MIZŠ (prostori za skladišče na Dunajski cesti, Ljubljana)	38,00	arhiv, skladišče	brezplačna uporaba	31. 8. 2014 -- predvideno podaljšanje	pomanjkanje lastnih prostorov -- nadomestitev Planine
		Skupaj		124.358,08		

- Poročilo o ravnanju s premičnim premoženjem

V letu 2014 nismo nabavljali in razpolagali s premičnim premoženjem v posamični vrednosti nad 10.000 EUR.

1.3 RAČUNOVODSKO POROČILO

1.3.1 Računovodske smernice

- **Sodila za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter tržno dejavnost**

Med *prihodke iz dejavnosti javne službe* smo šteli prihodke, ki se financirajo iz javnofinančnih virov na podlagi zahtevka oziroma dvanajstin, in prihodke mednarodnih projektov, ki so financirani posredno ali neposredno iz evropskih sredstev.

Med *prihodke tržne dejavnosti* smo šteli prihodke, ki so financirani na podlagi izstavljenih računov in prejetih subvencij za sofinanciranje založniške dejavnosti.

Odhodke smo na dejavnost javne službe in tržne dejavnosti razmejili pretežno neposredno, preostale odhodke pa na osnovi sodila neposrednih stroškov dela v celotnih stroških dela.

- **Pojasnilo o metodah vrednotenja postavk v računovodskih izkazih**

Postavke v računovodskih izkazih so vrednotene skladno z zakonodajo in internimi akti.

- **Pojasnilo o metodah vrednotenja zalog blaga, gotovih proizvodov in zalog nedokončane proizvodnje**

Zaloge gotovih proizvodov vrednotimo po neposrednih proizvodnih stroških, v katere vključujemo neposredne proizvodne storitve in avtorske honorarje. Prejete subvencije zmanjšujejo vrednost zalog. Poraba zalog se izkazuje po povprečni ceni.

Zaloge trgovskega blaga vrednotimo po nabavni ceni, vključno z neposrednimi stroški nabave. Poraba zaloge se izkazuje po povprečni ceni.

Zaloge knjig smo oslabili v skladu Pravilnikom o stopnjah običajnega odpisa, primanjkljaja in remitende in sprejeto metodologijo v breme kontov skupine 466.

1.3.2 Računovodski izkazi za leto 2014

Bilanca stanja na dan 31.12.2014 v eurih brez centov

ČLENITEV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK		Indeks tekoče leto/predh. leto
			Tekoče leto	Predhodno leto	
1	2	3	4	5	6
	SREDSTVA				
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	5.992.292	5.854.245	102
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	153.272	101.570	151
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	79.757	66.784	119
02	NEPREMIČNINE	004	6.271.524	5.911.379	106
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	1.017.479	831.576	122
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	4.698.408	4.620.504	102
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	4.056.669	3.908.253	104
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	3.000	3.000	100
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	11.967	15.879	75
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	8.026	8.526	94
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0	
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	7.544.628	7.559.560	100
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	563	476	118
11	DOBROJMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	231.501	306.501	76
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	530.307	753.002	70
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	0	
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	6.135.095	6.019.811	102
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0	
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0	
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	26.747	58.832	45
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0	
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	620.415	420.938	147
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	53.151	98.664	54
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0	
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0	
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0	
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	15.900	0
34	PROIZVODI	028	35.503	68.216	52
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0	
36	ZALOGE BLAGA	030	17.648	14.548	121
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0	
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	13.590.071	13.512.469	101
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	225.032	144.908	155
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	5.589.341	5.985.335	93
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	1.931	389	
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	1.003.751	1.337.837	75

22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	124.373	290.904	43
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	169.759	205.950	82
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	17.639	57.296	31
25	KRATKOROČNO OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0	
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0	
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0	
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	4.271.888	4.092.959	104
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	8.000.730	7.527.134	106
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0	
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0	
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	33.153	48.405	68
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	201.003	121.544	165
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0	
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0	
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0	
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0	
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0	
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0	
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0	
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	7.546.556	7.345.656	103
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	11.026	11.526	96
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	208.992	3	
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0	
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	13.590.071	13.512.469	101
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	225.032	144.908	155

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (obračunsko) v eurih brez centov

ČLENITEV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK		Indeks tekoče leto/predh. leto
			Tekoče leto	Predhodno leto	
1	2	3	4	5	6
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	13.716.257	14.343.390	96
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	13.732.110	14.380.241	95
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0	
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG ROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	32.713	66.724	49
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	16.860	29.873	56
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	18.262	12.269	149
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	0	0	
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	4.360	0	
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	4.360	0	
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0	
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	13.738.879	14.355.659	96
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	3.559.306	3.501.331	102
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	33.396	30.836	108
460	STROŠKI MATERIALA	873	469.410	537.416	87
461	STROŠKI STORITEV	874	3.056.500	2.933.079	104
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	9.531.700	10.325.953	92
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	7.692.466	8.324.716	92
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	1.214.840	1.330.009	91
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	624.394	671.228	93
462	G) AMORTIZACIJA	879	317.028	354.612	89
463	H) REZERVACIJE	880	79.459	6.668	1192
465,00	J) DRUGI STROŠKI	881	18.474	73.297	25
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	2.521	81.782	3
468	L) DRUGI ODHODKI	883	17.926	11.943	150
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	0	0	
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0	
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0	0	
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	13.526.414	14.355.586	94
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	212.465	73	
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0	
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	3.473	70	4961
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	208.992	3	
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0	
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0	
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	286	286	100
	Število mesecev poslovanja	895	12	12	100

Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti v eurih brez centov

ČLENITEV PODSKUP. KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	13.132.580	583.677
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	13.132.580	599.530
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	32.713
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	16.860
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	18.200	62
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	0	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0	4.360
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	4.360
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	13.150.780	588.099
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	3.265.489	293.817
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	33.396
460	STROŠKI MATERIALA	673	458.568	10.842
461	STROŠKI STORITEV	674	2.806.921	249.579
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	9.385.171	146.529
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	7.576.606	115.860
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	1.196.321	18.519
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	612.244	12.150
462	G) AMORTIZACIJA	679	301.982	15.046
463	H) REZERVACIJE	680	0	79.459
465,00	J) DRUGI STROŠKI	681	17.391	1.083
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	2.420	101
468	L) DRUGI ODHODKI	683	16.251	1.675
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	12.988.704	537.710
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	162.076	50.389
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689		
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	3.473
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	162.076	46.916
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let , namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka v eurih brez centov

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	ZNESEK		Indeks tekoče leto/predh. leto
			Tekoče leto	Predhodno leto	
1	2	3	4	5	6
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	14.947.377	13.937.870	107
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	14.394.784	13.247.265	109
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	13.009.353	12.295.047	106
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	12.772.677	809.754	1577
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	12.429.724	602.578	2063
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	342.953	207.176	166
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	67.879	19.542	347
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	67.879	19.542	347
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0	
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0	
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0	
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0	
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	11.427.465	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0	
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0	
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	11.427.465	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0	
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0	
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	168.797	38.286	441
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)	420	1.385.431	952.218	145
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	0	0	
del 7102	Prejete obresti	422	18.563	9.423	197
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0	
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	593	0	
72	Kapitalski prihodki	425	2.849	0	
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	10.355	51.170	20
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0	
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0	
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0	
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	1.353.071	891.625	152
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)	431	552.593	690.605	80
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	525.437	690.605	76
del 7102	Prejete obresti	433	0	0	
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	27.156	0	
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	0	0	
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	0	0	
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	13.919.246	13.609.490	102

	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	13.425.817	12.957.002	104
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim(440+441+442+443+444+445+446)	439	8.204.800	8.043.269	102
del 4000	Plače in dodatki	440	7.437.367	7.093.880	105
del 4001	Regres za letni dopust	441	69.774	203.036	34
del 4002	Povračila in nadomestila	442	438.632	442.466	99
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	182.187	187.265	97
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	19.776	31.986	62
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0	
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	57.064	84.636	67
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	1.330.434	1.338.955	99
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	651.798	646.197	101
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	550.856	529.755	104
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	7.593	4.980	152
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	7.755	7.458	104
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	112.432	150.565	75
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	3.318.371	3.073.021	108
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	1.016.148	960.405	106
del 4021	Posebni material in storitve	455	90.105	47.409	190
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	295.113	299.418	99
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	75.904	71.349	106
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	357.156	358.005	100
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	536.368	296.019	181
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	198.960	148.284	134
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0	
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0	
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	748.617	892.132	84
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0	
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0	
410	F. Subvencije	466	0	0	
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	572	1.430	
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0	
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0	
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	571.640	500.327	114
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0	
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	5.359	
4202	Nakup opreme	473	199.371	116.738	171
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0	
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	2.074	376.646	1
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0	
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	265.861	1.584	
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	9.434	0	
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	94.900	0	
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0	
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	493.429	652.488	76
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	314.969	422.484	75
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	51.073	69.802	73
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	127.387	160.202	80
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	1.028.131	328.380	313
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0	0	

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov v eurih brez centov

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0	0
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
del 5003	Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	Zadolževanje v tujini	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0	0
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+566+567+568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
551	Odplačila dolga v tujino	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	1.030.991	339.159
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	0	0

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov v eurih brez centov

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
750	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (501+502+503+504+505+506 +507+508+509+510+511)	500	2.860	10.779
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	2.860	10.779
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0	0
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0	0
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0	0
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0	0
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0	0
7506	Prejeta vračila danih posojil-iz tujine	507	0	0
7507	Prejeta vračila danih posojil-državnemu proračunu	508	0	0
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij	509	0	0
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	511	0	0
440	V. DANA POSOJILA (513+514+515+516 +517 +518+519+520+521+522+523)	512	0	0
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0	0
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0	0
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0	0
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0	0
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0	0
4405	Dana posojila občinam	518	0	0
4406	Dana posojila v tujino	519	0	0
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0	0
4408	Dana posojila javnim agencijam	521	0	0
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	524	2.860	10.779
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	525	0	0

Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev v eurih brez centov

NAZIV	Oznaka za AOP	ZNESEK									
		Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Poveč. nabavne vrednosti	Poveč. Popr. Vrednosti	Zmanjš. nabavne vrednosti	Zmanjš. popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Previdno -tenje zaradi okrepitve	Previdno -tenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	10.633.453	4.806.613	610.611	0	124.111	122.352	466.393	5.969.299	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0	0	42.267	0	0	0	0	42.267	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	101.570	66.784	9.435	0	0	0	12.973	31.248	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	704	14.253	0	265.861	0	0	0	0	280.114	0	0
E. Zgradbe	705	5.897.126	831.576	94.284	0	0	0	185.903	4.973.931	0	0
F. Oprema	706	4.620.504	3.908.253	198.764	0	124.111	122.352	267.517	641.739	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709+710+711+712+713+714+715)	708	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	711	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	712	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	713	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	714	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717+718+719+720+721+722+723)	716	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	721	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	722	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb v eurih brez centov

VRSTA NALOŽB OZIROMA POSOJIL	Oznaka za AOP	Z N E S E K									
		Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravko v naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanj a naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravko v naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanj a naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanj a popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravko v naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodsk a vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisani h naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	809	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.d.	810	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.o.o.	811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815+816+817+818)	814	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Namensko premoženje, preneseno javnim sklantom	815	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820+829+832+835)	819	5.424	0	0	0	2.860	0	2.564	0	2.564	0
A. Dolgoročno dana posojila (821+822+823+824+825+826+827+828)	820	5.424	0	0	0	2.860	0	2.564	0	2.564	0
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom	821	5.424	0	0	0	2.860	0	2.564	0	2.564	0
2. Dolgoročno dana posojila javnim sklantom	822	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem	823	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Dolgoročno dana posojila privatnim podjetjem	825	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravnem države	826	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročno dana posojila z odkupom vrednostnih papirjev (830+831)	829	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Domačih vrednostnih papirjev	830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Tujih vrednostnih papirjev	831	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Dolgoročno dani depoziti (833+834)	832	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druga dolgoročno dana posojila	835	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Skupaj (800+819)	836	5.424	0	0	0	2.860	0	2.564	0	2.564	0

1.3.3 Pojasnila posameznih postavk v računovodskih izkazih

- **Podatki o stanju sredstev na računih neposrednih uporabnikov**

Transakcijski račun EUR:	220.514,55 EUR
Transakcijski račun USD:	688,51 EUR
Transakcijski račun GBP:	218,10 EUR
Transakcijski račun CHF:	9.318,75 EUR

Transakcijski račun SYCULTURE: 13,45 EUR

- **Podatki o terjatvah iz naslova dolgoročnih naložb in posojil z navedbo večjih prejemnikov storitev**

Dolgoročne naložbe: ustanovni vložek v Center odličnosti – Vesolje:	2.000,00 EUR
Dolgoročna stanovanjska posojila zaposlenim:	2.564,26 EUR
Dolgoročni depozit pri NLB, zastavljen za izdano bančno garancijo Plinovodom, d. o. o.	11.205,89 EUR

- **Podatki o povečanju in zmanjšanju lastnih opredmetenih osnovnih sredstev**

ZRC SAZU ni lastnik osnovnih sredstev, ker imamo sredstva v upravljanju.

- **Podatki o povečanju ali zmanjšanju terjatev za sredstva dana v upravljanje z navedbo večjih prejemnikov teh sredstev**

ZRC SAZU nima terjatev iz naslova sredstev danih v upravljanje.

- **Podatki o neplačanih terjatvah iz preteklega leta in pojasnilo o vzrokih neplačila**

Odprte terjatve iz preteklega leta sestavljajo sredstva, vezana pri Zakladnici enotnega zakladniškega računa države, terjatve do Agencije za raziskovalno dejavnost RS ter terjatve do financerjev evropskih in mednarodnih projektov, ki zapadejo v plačilo v letu 2015. Odprte terjatve v višini 157.693,71 EUR, ki so zapadle in niso bile plačane v letu 2014, predstavljajo 2,37 % vseh odprtih terjatev in izhajajo pretežno iz terjatev do fizičnih oseb, ki jih redno opominjamo o neplačilih. Drug način izterjave zaradi nizkih vrednosti odprtih računov ne bi bil ekonomsko upravičen.

Med terjatvami je tudi terjatev do MIZŠ, v višini 298.784,34 EUR, ki predstavlja drugi obrok obračunane obveznosti do delavcev iz naslova izplačila tretje četrtine nesorazmerja v osnovnih plačah, vključno z zakonitimi zamudnimi obrestmi na dan 31. 12. 2014, ki mora biti izplačano do 31. 1. 2015. Skladno z Zakonom o načinu izplačila razlike v plači javnim uslužbencem (ZNIPRJU) smo kot delodajalec zavezanec za izplačilo. Glede na to, da javni raziskovalni zavodi za svoje delovanje pridobivamo namenska sredstva izključno za izvajanje projektov in da navedeni stroški ne predstavljajo upravičenih stroškov na nobenem od potekajočih projektov, smo vzpostavili terjatev do MIZŠ in mu v mesecu januarju 2015 poslali vlogo za drugi obrok izplačila. Dne 29. 1. 2015 smo prejeli tretjino potrebnih sredstev, preostanek pa je bil na naš račun nakazan 10. 2. 2015.

- **Podatki o neplačanih obveznostih iz preteklega leta in pojasnilo o vzrokih neplačila**

Neplačanih poslovnih obveznosti iz preteklega leta nimamo, ker vse svoje obveznosti poravnavamo v dogovorjenih rokih. Med obveznostmi do delavcev in države so evidentirane obveznosti iz naslova izplačila drugega obroka tretje četrtine nesorazmerja v osnovnih plačah, ki skladno z zakonom (ZNIRPJU) zapadejo v izplačilo najkasneje v januarju 2015.

- **Podatki o pogodbah o najemu, pri katerih lastninska pravica preide oziroma lahko preide iz najemodajalca na najemnika ter podatki o blagovnih kreditih**

Tovrstnih najemnih pogodb in blagovnih kreditov nimamo.

- **Viri sredstev, porabljenih za vlaganja v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena dolgoročna sredstva ter dolgoročne finančne naložbe** (kapitalske naložbe in posojila)

V letu 2014 smo v neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva investirali 568.343,96 EUR. Od tega smo za pridobitev zemljišča ter za pridobitev projektne dokumentacije za Raziskovalno postajo Barje namenili 355.511,00 EUR ter za nakup opreme 212.832,96 EUR. Vir za vlaganja so obračunana amortizacija, namenska sredstva Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (pogodba št. 3330-14-5000037 v višini 334.511,00 EUR).

- **Naložbe prostih denarnih sredstev**

Na dan 31. 12. 2014 znašajo vezana sredstva pri Zakladnici enotnega zakladniškega računa države 4.650.000,00 EUR. Vezana sredstva predstavljajo trenutno prosta likvidna sredstva, ki smo jih prejeli iz naslova financiranja projektov in so namenjena plačilu tekočih obveznosti za stroške na teh projektih. Trenutno prosta likvidna sredstva uporabljamo tudi za premostitev izpada prilivov s strani financerjev v prvih mesecih poslovnega leta, ko še niso sklenjene pogodbe o financiranju naše dejavnosti za tekoče leto in financiranju izdatkov izvajanja mednarodnih projektov, za katere prejmemo finančna sredstva šele po njihovem zaključku.

- **Pojasnilo o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih dolgoročnih sredstvih, ki so že v celoti odpisana, pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti ter vrednost dokončno odpisanih osnovnih sredstev**

Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev v letu 2014 je 44 %. Vsa oprema se uporablja, dokler tehnološko ne zastari oziroma dokler se ne okvari tako, da popravilo ni več smiselno, ne glede na to, ali je že v celoti odpisana. Vrednost dokončno odpisanih in izločenih opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev po sedanjih vrednosti znaša 0,00 EUR.

- **Razlogi za spremembe dolgoročnih sredstev**

Med dolgoročnimi sredstvi smo evidentirali terjatev vnaprej plačane najemnine za poslovne prostore v Novi Gorici. V dogovoru z lastnikom, Mestno občino Nova Gorica, smo prostore obnovili z lastnimi sredstvi. Vložek v višini 42.267,37 EUR bo v prihodnjih letih poravnani z najemnino.

- **Pojasnilo o prejetih in porabljenih namenskih sredstvih po namenih, posebej o proračunskih sredstvih**

ZRC SAZU kot javni raziskovalni zavod pridobiva sredstva za namene izvajanja raziskovalne dejavnosti. Sredstva porabljamo v skladu s predpisi financerjev, ki jim pripravljamo zahtevana finančna poročila o porabi. Prejeta sredstva po namenih prikazuje tabela Primerjava načrtovanih in realiziranih prihodkov.

- **Dolgoročne rezervacije**

V letu 2014 smo oblikovali dolgoročne rezervacije iz naslova kočljivih pogodb oziroma pokrivanja stroškov lastne udeležbe na projektih ali morebitnih nerealiziranih vračunanih prihodkih na mednarodnih projektih v višini 79.459,01 EUR.

- **Dolgoročne pasivne časovne razmejitev**

Dolgoročne pasivne časovne razmejitev v višini 33.153,39 EUR na kontih skupine 92 so oblikovane iz naslova prejetih namenskih sredstev evropskih financerjev za pokrivanje stroškov amortizacije raziskovalne opreme, ki je bila kupljena izključno za potrebe izvajanja evropskih projektov. Letno se dolgoročne razmejitev zmanjšujejo za vrednost obračunane amortizacije teh osnovnih sredstev.

- **Pasivne časovne razmejitev**

Na kontih pasivnih časovnih razmejitev smo evidentirali del prihodkov, ki jih zaradi trajanja opravljanja raziskovalnih storitev niso mogli pripoznati kot prihodek, ker raziskovalne storitve na nedokončanih programih, projektih in usposabljanju mladih raziskovalcev še niso v celoti opravljene, zato stroškov še ni.

Na kontih pasivnih časovnih razmejitev smo razmejili prihodke, ki smo jih prejeli iz naslova predfinanciranja mednarodnih projektov in ostalih projektov. V prihodke jih bomo prenašali v prihodnjem obdobju, skladno z nastalimi stroški.

Na kontih pasivnih časovnih razmejitev smo vračunali stroške, ki se nanašajo na leto 2014 in za katere so bila v letu 2014 zagotovljena finančna sredstva, vendar zanje še nismo prejeli računov.

- **Aktivne časovne razmejitve in izvenbilančna evidenca**

Na kontih aktivnih časovnih razmejitev smo razmejili vnaprej plačane stroške, ki se nanašajo na leto 2015 iz naslova usposabljanja mladih raziskovalcev in jih bo ARRS pokrila v letu 2015, vnaprej plačane naročnine na strokovno in znanstveno periodiko za leto 2015 ter druge vnaprej plačane materialne stroške.

Na kontih aktivnih časovnih razmejitev smo razmejili tudi stroške priprave zemljišča (arheološka izkopavanja) za izgradnjo Raziskovalne postaje Barje. Stroške bomo po zaključku del vključili v vrednost investicije in jih prikazali kot lastno udeležbo.

Na kontih aktivnih časovnih razmejitev smo vračunali del prihodkov iz naslova nezaračunanih prihodkov za domače in mednarodne projekte, ki jih bodo financerji na naš račun nakazali v letu 2015.

Med izvenbilančne evidence so vključene dane bančne garancije ter prejete in dane menice za zavarovanje pogodbenih obveznosti iz naslova sklenjenih pogodb kot tudi zaloga knjig, ki jih ima knjigarna Azil v komisijski prodaji.

- **Pojasnilo o ugotovljenem presežku prihodkov nad odhodki**

Poslovno leto 2014 smo zaključili s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 212.464,64 EUR, ki z upoštevanjem davka od dohodka v znesku znaša 208.991,53 EUR.

- **Drugo, kar je pomembno za popolnejšo predstavitev poslovanja in premoženjskega stanja uporabnikov notnega kontnega načrta**

- Zavod je v letu 2014 ustvaril dovolj prihodkov za pokrivanje nastalih odhodkov.
- Pooblaščen državna revizorka Simona Krese, s. p. je v letu 2014 izvedla **delno notranjo revizijo**. Revizija je obsegala posvetovanje in nasvete glede vsebine internih aktov javnega zvoda, s poudarkom na statutu in pravilniku o uporabi službenih vozil. K urejanju internih aktov smo pristopili na podlagi priporočil notranje revizije v preteklih letih.
- V letu 2014 smo izplačali delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu. Dovoljen obseg za leto 2014 je znašal 37.282,78 EUR. Po izplačilu v višini 27.649,77 EUR je ostala še neizplačana razlika med dovoljenim in izplačanim obsegom v višini 9.633.01 EUR, ki bo lahko izplačana v prihodnjem letu.

Obrazec »Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2014« prikazuje izračun dovoljenega obsega.

Zap.št.	NAZIV	ZNESEK
1	Presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	46.915,78
2	Izplačan akontativni obseg sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	27.649,77
3	Osnova za določitev obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (1+2)	74.565,55
4	Dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (zap. 3*0,5)	37.282,78
5	Razlika med dovoljenim in izplačanim akontativnim obsegom sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (4-2)	9.633,01

d) Sklep o načinu uskladitve knjižnega stanja sredstev, terjatev in obveznosti z dejanskim stanjem

- Materialne in druge vrednosti, ugotovljene kot popisni primanjkljaj, je treba izbrisati iz knjigovodskih evidenc.
- Materialne vrednosti, ugotovljene kot popisni presežek, je treba v količini in vrednosti iz poročila vpisati v evidenco sredstev.
- Ugotovljene popisne primanjkljaje in presežke, ki so izkazani v popisnih listih, je treba knjižiti (zmanjšanje sredstev oziroma zalog in ustrezne konte stroškov, odhodkov ali terjatev).
- Neizterljive terjatve se odpišejo v breme odpisov v višini 1.900,18 EUR.
- Primanjkljaj pri zalogah knjig je v Knjigarni Azil in v Založbi ZRC v višini 34,31 EUR.
- Odpišejo in izločijo iz uporabe se opredmetena osnovna sredstva po nabavni vrednosti 19.787,89 EUR in odpisani vrednosti 19.787,89 EUR.
- Vsa opredmetena osnovna sredstva iz prejšnje točke se uničijo.
- Direktor ugotavlja, da je bil popis dobro opravljen.
- En izvod kompletnega popisnega elaborata je treba urediti in ga dostaviti in hraniti v računovodstvu.

Direktor je potrdil Sklep o načinu uskladitve knjižnega in dejanskega stanja sredstev in obveznosti.

1.3.4 Obrazložitev največjih odstopanj glede na predhodno leto in glede na program dela in finančni načrt za leto 2014

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

- Znižanje *realiziranih prihodkov* za 4 % in *odhodkov* glede na predhodno leto za 6 %.
- Zvišanje *realiziranih prihodkov infrastrukturnega programa* za 30 % iz naslova razmejenih prihodkov iz preteklih let.
- Izkazan je *presežek prihodkov nad odhodki*, ki bo skladno z Uredbo ARRS razporejen za razvoj investicije.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

- *Tržni prihodki* so višji od načrtovanih za 14 odstotnih točk ter hkrati za 29 % nižji od lanskih.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

- *Prejemki* višji za 7 %.
- *Izdatki* višji za 2 %.
- Izplačan je prvi obrok $\frac{3}{4}$ *nesorazmerij* v osnovnih plačah.

1.4 Zaključni del letnega poročila

Oseba odgovorna za pripravo Računovodskega poročila:

Majda Bogdanovič

Podpis direktorja ZRC SAZU:

Prof. dr. Oto Luthar

Datum in kraj sprejetja letnega poročila na Upravnem odboru ZRC SAZU:

Ljubljana, 27. 2. 2015

Datum in kraj nastanka letnega poročila:

Ljubljana, 20. 02. 2015

PRILOGA 1

Izjava direktorja o notranjem nadzoru

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

ZRC SAZU
Novi trg 002
1000 Ljubljana

Šifra: 34738
Matična številka: 5105498000

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovitva o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v / na ZRC SAZU.

Oceno podajam na podlagi:

* ocene notranje revizijske službe za področja:

Posameznih internih aktov javnega zavoda.

* samooценitev vodij organizacijskih enot za področja:

Samooценitveni vprašalnik so izpolnili direktor in drugi vodilni delavci ter vodje enot.

* ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

/

V / Na ZRC SAZU je vzpostavljen(o):**1. primerno kontrolno okolje**

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

2. upravljanje s tveganji:**2.1. cilji so realni in merljivi, tp. da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev**

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

2.2. tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljena, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljena, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

3. na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

4. ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

5. ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,

- c) na posameznih področjih poslovanja,
 d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
 e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

6. notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
 b) s skupno notranjerevizijsko službo,
 c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,

Naziv in sedež zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:	Simona Krese s.p., Srednja vas v Bohinju
Navedite matično številko zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:	3362809000
Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio evrov:	☒ da ☐ ne
Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:	09.02.2015

- d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

V letu 2014 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

Izvedli smo delno notranjo revizijo, ki je obsegala urejanje notranjih aktov.
 Uspešno so bile izvedene zunanje revizije evropskih projektov (UHI, NH-WF, SEEMIG)

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

Nadaljevali bomo z natančnim spremljanjem priprave in izvajanja finančnih načrtov zavoda in posameznih organizacijskih enot.
 Začeli bomo z uvajanjem centralnega dokumentnega sistema, ki bo izboljšal nadzor in omogočal hitrejši dostop do posameznih dokumentov.

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika:
 prof. dr. Oto Luthar

Datum podpisa predstojnika:
 18.02.2015

Datum oddaje:

PRILOGA 2

Poročilo o izvedeni notranji reviziji,
ki jo je opravila preizkušena državna notranja revizorka Simona Krese

Simona Krese s. p.
Simona Krese, preizkušena državna notranja revizorka

Srednja vas 97a, 4267 Srednja vas v Bohinju
e-mail: mskrese@siol.net

Datum: 9. 2. 2015

Znanstvenoraziskovalni center SAZU
Novi trg 2
1000 Ljubljana

Letno poročilo izvajalca notranjega revidiranja v letu 2014

Funkcija notranjega revidiranja v javnem raziskovalnem zavodu Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljevanju zavod) je bila v letu 2014 na podlagi naročila zagotovljena s strani zunanjega izvajalca. Revidiranje sem izvajala preizkušena državna notranja revizorka, Simona Krese.

Pravne podlage za izvedbo funkcije notranjega revidiranja so Zakon o javnih financah, Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ in Usmeritve za državno notranje revidiranje.

1. Opis in splošna ustreznost notranjega nadzora javnih financ

Notranje revidiranje je bilo na podlagi naročila zavoda omejeno na svetovalni posel, ki se je nanašal na posvetovanja in nasvete glede vsebine sprememb internih aktov javnega zavoda. S tem je omejeno tudi letno poročanje o ustreznosti notranjega nadzora javnih financ.

Vodstvo zavoda je pristopilo k urejanju internih aktov, kar je bilo med drugim tudi priporočilo preteklih notranjih revizij. V letu 2014 so se spremembe nanašale na statut zavoda in pravilnik o uporabi službenih vozil.

S pristopom vodstva zavoda k zagotavljanju pravih, usklajenih in ustreznih internih aktov se v zavodu dodatno izboljšuje sistem notranjih kontrol. Navedeno kaže na visoko raven odgovornosti vodstva in zavedanja pomena upravljanja ter obvladovanja tveganj

2. Potrditev organizacijske neodvisnosti notranje revizije

Pri izvajanju nalog notranje revizije ni bilo nikakršnih okoliščin, ki bi ogrožale izvajanje notranjega revidiranja na nepristranski način.

S svetovalnim poslom neodvisnost ali nepristranskost notranjega revizorja ni bila oslABLJENA. Posel je bil omejen na svetovanje in si notranji revizor pridržuje pravico kasnejšega revidiranja tega področja oz. postopkov poslovanja in delovanja notranjih kontrol. Priprava internih aktov in vzpostavitev notranjih kontrol je del funkcije vodenja in odgovornost poslovanja zavoda. Vloga notranje revizijskega izvajalca je bila svetovalne narave in ločena od

poslovodne funkcije ter tako ne vpliva na zmanjšanje nepristranskosti pri kasnejšem revidiranju poslovanja posameznih področij oz. procesov.

3. Informacija o uresničevanju letnega načrta notranje revizije;

Notranje revidiranje poleg dajanja zagotovil (notranjih revizij) obsega tudi svetovanja z namenom dodajanja vrednosti in izboljševanje delovanja organizacije. Izvedba svetovalnega posla je bila dogovorjena glede na oceno možnosti, da se z izvedbo posla izboljša upravljanje javnega zavoda, upravljanje tveganj, kontrolni postopki in dodaja vrednost ter doseže boljše delovanje javnega zavoda. Pri tem notranji revizor ne prevzema odgovornosti posloводства.

Pogodbeno prevzeta dela so bila izvedena v celoti. Poročilo notranjega revizorja je bilo izdano 12. 12. 2014.

4. Informacija o revizijskih priporočilih

V okviru svetovalnega posla so bili s strani notranjega revizorja pripravljene predlogi, mnenja in obrazložitve predlaganih sprememb aktov z namenom vodstvu zavoda svetovati glede usklajenosti aktov z zakonodajo, medsebojne usklajenosti, opredelitve jasne pristojnosti posameznih organov zavoda v zvezi s sprejemanjem odločitev in ključnih dokumentov za delo in poslovanje zavoda, organiziranosti in vzpostavitve ustreznih notranjih kontrol.

Priporočila so se nanašala predvsem na opredelitev in razmejitve pristojnosti organov zavoda, organizacijo zavoda in druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje zavoda, v skladu z zakonom in aktom o ustanovitvi. Priporočila notranjega revizorja je vodstvo zavoda upoštevalo pri oblikovanju aktov.

Notranja revizorka:
Simona Krese, PDNR

